

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2023/3.

AZ EVANGÉLIUM AZ ÓSZÖVETSÉGBEN

*A messiási próféciák
tanúságtétele*

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2023

A tanulmányokat összeállította:

Egerváriné Árvai Márta (9.), Farkas Ádám (5.), Fodor Albert (2., 7.),
Holló Péter (12.), Kovács Zoltán (1., 3.), Molnár Jutka (8.),
Ottóné Bartalos Zsuzsa (6.), Soós Attila (4.),
Vankó Zsuzsa (14.), Vigh Ágnes (10., 11., 13.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Innovariant Nyomdaipari Kft., 6750 Algyő, Ipartelep 4.
www.innovariant.hu ■ Felelős vezető: Drágán György ügyvezető

ISBN 978-615-6599-01-8 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 1. Az első ígéret, az úgynevezett ősevangélium (1Móz 3,15)	12
II. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 8. Az Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak adott ígéret – A Júda törzséből származó „Békesség fejedelme”	24
III. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 15. A „Mózeshez hasonló prófétára” vonatkozó ígéret (5Móz 18,15–19)	37
IV. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 22. „Dávid fia” lesz a Messiás	49
V. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 29. „Isten Fia” lesz a Messiás (Zsolt 2,1–8; Ésa 9,1–7)	61
VI. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 5. A Messiás előfutára, „útkészítője” (Ésa 40,3–11; Mal 3,1–3; 4,5–6)	75
VII. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 12. A Messiás mint „az Úr szolgálója” (Ésa 42,1–7; 49,1–13)	90

VIII. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 19.

A Messiás megjelenése a jeruzsálemi templomban – Királyi bevonulása a városba halála előtt (Agge 2,6–9; Zak 9,9–10)	104
---	-----

IX. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 26.

A Messiás „hátra nem fordulása” az önként vállalt szenvedéstől (Ésa 50,4–10)	117
---	-----

X. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 2.

A Messiás lelki-testi szenvedései helyettes áldozata beteljesítéskor	127
---	-----

XI. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 9.

„Isten Báránya” szenvedései és megdicsőülése	140
--	-----

XII. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 16.

A „Messiás fejedelem” fellépésének és halálának ideje (Dn 9,24–27)	153
---	-----

XIII. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 23.

A Messiás feltámadása, Isten „jobbára ülése” és papi közbenjáró szolgálata	166
---	-----

XIV. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 30.

A Szabadító második eljövételére vonatkozó, még be nem teljesedett ígéretek a messiási próféciákban	179
---	-----

Igék minden napra

JÚLIUS	189
AUGUSZTUS	190
SZEPTEMBER	191

BEVEZETÉS

Szombatiskolai tanulmányaink témája ebben a negyedévben: *Az evangélium az Ószövetségben*. (Kivételesen nem azonos most a téma a világközösséggel, mert a GK szombatiskolai osztálya utólag változtatott az előzetes terven, amelyet korábban közzétettek. Mi az eredeti terv szerint haladtunk, és későn vettük észre a módosítást. Ezért a negyedik negyedévben vesszük témának a hármass angyal üzenetet, amelyről a nemzetközi adventmozgalomban e negyedévben szól a szombatiskola.)

A Krisztus megváltó művéről szóló evangélium többféleképpen benne foglaltatik az Ószövetségben: tömör igei kijelentések formájában is (lásd például Ezék 36,26–27), az áldozati rendszer által is – amely képiesen, szemléletesen mutatta be a Megváltót mint helyettes áldozatot, valamint közbenjáró papot és főpapot –, a harmadik módot pedig, ahogyan Isten a megváltás jó híreről szólt, a messiási próféciaik jelentették. Mostani szombatiskolai tanulmányaink az evangélium ószövetségi közlésének erről a harmadik módjáról szólnak.

Mely ószövetségi igeszakaszok tekinthetők messiási próféciaiknak?

Mindenekelőtt a *messiás* szó és a *Messiás* név fogalmát kell tisztáznunk. A héber *masiah* szó átírása a magyar *messiás*. Az Ószövetség ókori görög fordításában, a Septuagintában *krisztosz* a megfelelője, amelynek jelentése *felkent*, csakúgy, mint a *masiahé*. Tárgyra is, személyre is vonatkozhatott ez a megjelölés, mely a szent olajjal való felkenésre utalt. A szent olajnak külön receptje volt, különböző illóolajokból és fűszerekből állították elő (lásd 2Móz 30,23–32). A Szentlélek jelképe volt ez a szent olaj

(lásd Ésa 61,1; Zak 4,6). A felkenés csakis Isten rendelkezése alapján és az általa megbízott személy közreműködésével történhetett.

Az olajjal megkenés mindenekelőtt szent célra való elkülönítést fejezt ki. A pusztai szent sátor minden berendezési tárgyát is olajjal kenték meg Isten rendeletére (2Móz 30,26–29). Ez arra tanította az izraelitákat, hogy minden istentiszteleti célra használt tárgy, eszköz Isten szentségére emlékeztet, és ennek megfelelő tisztelettel kell bánni velük.

Ha személyre vonatkozott a felkenés, akkor ez volt a jelentése: Isten által különleges feladatra kiválasztott, és e feladatra a Szentlélek által képesített személy. Izraelben a papokat (2Móz 30,30, vö. 3Móz 8,30), a prófétákat (1Kir 19,6) és a királyokat (1Sám 16,12–13) kenték fel a szent olajjal. A Megváltó *Messiás/Felkent* néven említése az Ószövetségben arra utal, hogy az eljövendő Szabadító Szentlélekkel teljes lesz, valamint pap, próféta és király is egy személyben. Az Újszövetség eredeti görög szövegében gyakran találkozunk a *Messiás* névnek megfelelő *Krisztosz* névvel, Jézus nevének kiegészítéseként. Ezt jelenti a *Jézus Krisztus* megjelölés: Jézus, a Messiás. Péter nevezetes vallomása tehát ezt jelentette: „Te vagy a Krisztus (azaz a Messiás), az élő Isten Fia.” (Mt 16,15–16) Legtöbbször jelképek mögé rejtetten szólnak a messiási prófécia a Szabadítóról, néhányszor azonban nyíltan *Messiásnak*, *Messiás-fejedelemnek* neveztetik (Zsolt 2,2; Dn 9,25–26).

Azokat az ószövetségi igeszakaszokat nevezzük *messiási prófécia*knak, amelyekre az újszövetségi Szentírás visszahivatkozik, továbbá nyilvánvalóan összecsengenek más, ószövetségi Szentírásban található messiási ígéretekkel. A messiási prófécia úgynevezett *pillanatkép-prófécia*k. Történeti elbeszélésbe, prófétai prédikációba vagy Istent dicsérő énekbe beleszöve, felvillanás-szerűen jelenik meg néhány tömör mondat, kifejező kép, hasonlat, amelyek fénycsóvaként világítanak meg egy-egy jellegzetes tulajdonságot vagy mozzanatot az eljövendő Messiás

személyét és szabadító művét illetően. Nagy eszméket, mély gondolatokat tartalmaznak ezek a messiási próféciaák, segítenek jobban megismerni a Messiás személyét, és megérteni szabadító munkáját.

A messiási próféciaák jellegzetességei

(1) Számos messiási ígéret költői formában hangzott el, illetve foglaltatott írásba. A héber költészet jellegzetessége a **gondolatritmus**, ami azt jelenti, hogy két (esetleg három vagy négy) rövid mondat fejez ki egy gondolatot. Tartalmi szempontból párhuzamosság figyelhető meg közöttük, a kifejezések viszont variálódhatnak. Ezáltal szinte átvilágított, minden oldalról bemutatott lesz a téma vagy eszme. „Így a zsoltár ritmusa egyrészt értelmi, nem csupán hangzásbeli ritmus lesz, mint a hangsúlyos vagy időmértékes verselésnél, másrészt zenei ritmus is lesz, mert a gondolat ismétlődése maga is egyfajta ritmikus zenei hangzást eredményez.” (Dér Katalin: *A zsoltárok misztériuma*, Kairosz Kiadó, Budapest, 2015, 11. o.)

(2) A messiási jövendölések nyelvileg is igen különlegesek. Sajátos, **egyedi kifejezéseket** alkalmaznak, és rendkívül tömören fogalmazznak, mintha csak mérnöki precizitással tervezték és állították volna össze őket.

(3) A messiási próféciaák jellegzetességei között kell említenünk a **fokozatosság** érvényesülését. Először csak nagyon messziről, halvány kontúrokban rajzolódik ki a Szabadító személye, majd mind többet és többet tudunk meg róla. Az első messiási ígéret, az úgynevezett ősevangélium (1Móz 3,15) csak annyit közöl róla, hogy *asszony magva* lesz. A további próféciaák mind közelebb visznek származása megjelöléséhez: tudatják, hogy *Ábrahám magva* lesz, *Júda törzsből származik*, *Dávid Fia* lesz. Személye titka is mind jobban feltárul, mind nyilvánvalóbbá válik, hogy bár Emberfiaként jelenik meg, Isten, Isten Fia lesz.

(4) Egyes messiási próféciaák sokszor apró, lényegtelennek látszó, ugyanakkor egészen **egyedi részletekre**, mozzanatokra

irányítják a figyelmet a Messiás életét és cselekedeteit illetően. (Lásd például Zsolt 22,19, vö. Jn 19,23–24; Ésa 53,9, vö. Lk 23,33–53.) Ezek mintegy „anyajegyszerű” szerepet töltenek be, a Messiás elvéthetetlen azonosítását szolgálják.

(5) A messiási próféciaik időbeli viszonyokat általában nem érzékeltetnek. Mégis, az első ígéretek egyike utal arra, hogy a Messiás még nem *most* várható, még nincs *közel* (4Móz 24,17). Az ószövetségi korszak vége felé az utolsó kijelentések viszont úgy szólnak róla, hogy már csak *kevés idő* van a megjelenéséig, *mindjárt* itt van (Agg 2,6; Mal 3,1). A Dániel könyve 9. fejezetében foglalt messiási prófécia (24–27. vers) – amely úgynevezett perspektivikus üdvtörténeti vázlatprófécia – a többi messiási próféciától eltérően pontos időmeghatározásokat is tartalmaz, megjelöli a Messiás nyilvános fellépésének időpontját, és úgyszintén a halála időpontját is.

(6) A messiási jövendölések nagy része **kettős prófécia**. Nem csupán a Messiás első eljövételére vonatkozik, hanem a másodikra is, azaz az Ő visszajövetelére is. Az ószövetségi próféták a Messiás egyszeri megjelenéséről tudtak, Jézus kezdte a tanítványait rávezetni arra, hogy először az ígéretek egy részét teljesíti be, visszatérésekor pedig a többit is (lásd Lk 4,16–21, vö. Ésa 61,1–2). Alkalmos szemléltetés a következő hasonlat: Ha valaki egy olyan országúton halad, amelyen előtte bizonyos távolságban két fa áll egymás mögött, akkor messziről csak egyet fog látni. Az elsőhöz közel érve meglátja majd a mögötte levő másodikat is.

A messiási próféciaik tanulmányozásának haszna

A nagyszámú messiási jövendölés mintegy ezer esztendő folyamán foglaltatott írásba, mégis egybehangzóak. Az újszövetségi iratok rámutatnak, hogy a bennük foglalt kijelentések pontosan beteljesedtek Jézus személyében, életében, munkásságában. Pál apostol tömör kijelentése szerint: „Isten valamennyi ígérete Őbenne lett igenné és ámenné.” (2Kor 1,20)

„Már az is végtelen tudást tételezne fel, ha egyetlen ember írta volna meg egy könyvben a Jézus Krisztusra vonatkozó összes jövendölést, eljövételének idejét és módját, és azután Jézus valóban e jövendölések szerint jött volna el. Itt azonban sokkal többről van szó..., egymást követő férfiak szakadatlan soráról, akik eltérések nélkül jövendölik ugyanazt az eljövételt.” (Blaise Pascal: *Gondolatok*, 710. töredék)

A messiási próféciaik tehát a Szentírás ihletettségeinek is erős bizonyosságai.

Végezetül utalunk Jézus kijelentésére: „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.” (Jn 17,3) A messiási próféciaik Jézus személyének és megváltó művének a mélyebb megismeréséhez járulnak hozzá.

Vankó Zsuzsa

Az első ígélet, az úgynevezett ősevangélium

(1Móz 3,15)

„Ez az egyetlen Biblia-vers, Mózes I. könyve 3. fejezet 15. verse, amelyet ősevangéliumnak vagy első evangéliumnak szoktunk nevezni, méltán érdemli meg a legteljesebb figyelmünket. Először is azért, mert ez a megváltásról adott első ígélet a Szentírásban. Olyan ígélet, amely tömören mindent tartalmaz egyetlen mondatban. Azt lehetne mondani, hogy miként egy kis magban benne van a tölgyfa, ebben az egyetlen mondatban, ebben az első ígéletben benne van a megváltás tervének minden lényeges eszméje és alapvető gondolata. Tehát az ősevangélium halatlan horderejű dolgokat tartalmaz, ezért minden jogosultsága megvan annak, hogy különleges figyelem illesse meg: nagyon jó oktatás számunkra az igazán elmélyült tanulmányozásra, hogy tanuljunk megfigyelni a Biblia nyelvezetét és kifejezésmódjának nagyszerűségét.” (Vankó Zsuzsa: Az ősevangélium, *Jó Hír*, 1991/1., 21. o.)

I Milyen körülmények között hangzott el a Bibliában foglalt első ígélet az ember megváltására vonatkozóan? Milyen üzenete van ennek már önmagában is?

1Móz 3,14–15 ■ „Mondta az Úr Isten a kígyónak: ...Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között és az ő magva között, ő neked fejedre tapos, te pedig belemarsz a sarkába.”

.....

.....

.....

Közvetlenül a bűneset (1Móz 3,1–6) után hangzott el a bátorító ígéret az első emberpár számára, még elesésük súlyos következményeinek bejelentése előtt (1Móz 3,16–19). Isten azonban a jó hírt nem velük közölte, hanem közvetett módon, a kígyó, vagyis az azt médiumként felhasználó „ama régi kígyó, akit Vádolónak és Sátánnak hívnak” (Jel 12,9) ítéletébe foglalva hallhattak róla.

„Ennek a ténynek önmagában is van mondanivalója. Tudniillik az, hogy az ember micsoda fogságba jutott a bűneset révén azonnal, mert hiszen csak úgy lehetett neki evangéliumot hirdetni, reménységet adni, hogy Isten az ő ellensége felett hirdetett ítéletet. Semmi sem fejezhette volna ki jobban, hogy az ember milyen tragikus helyzetbe került, milyen kiszolgáltatottá vált az ellenségének, mint az, hogy nem tud önmagán segíteni. Az emberen csak úgy lehet segíteni, ha Isten veszi fel a harcot az őt fogva tartó ellenségével, és megmenti annak kezéből.

Az ember azt érthette meg ebből a kijelentésből, hogy Isten nem hagyja őt az ellenség kezében, nem mond le róla, nem hagyja magára, hanem kiszabadítja őt. Nem tudjuk, hogy az első emberpár mit értett meg az ősevangéliumból, de a lényegét biztosan megértette: Isten beleavatkozik a történelembe, nem hagyja elveszni, és az érte folytatott küzdelemben őt fogja erősíteni.” (Vankó Zsuzsa: *Az ősevangélium, Jó Hír, 1991/1., 23. o.*)

„Figyelemre méltó, hogy Isten nem azt mondta a kígyónak, azaz Sátánnak, hogy harcot indít ellene, hanem azt, hogy az emberben támaszt ellenségeskedést vele szemben. Az ember szabad választásának tiszteletben tartása áll e mögött. Isten nyilvánvalóvá tette e kijelentésével, hogy nem fog hatalmi szóval

közbelépni, nem fogja kimenteni az ellenség hatalmából az embert ilyen módon, de nem is hagyja annak kezében szabad prédaként. Felvilágosítja, felébreszti az elhitetett embert, és arra készíti, hogy szembeforduljon jóakarónak álcázott ellenségével. Csakis ő utasíthatja vissza a fölötte és a Föld fölött megszerzett uralmát. Isten ennek nyomán, ennek alapján állhat mellé, hogy megszabadítsa őt, végül pedig a Földet is ki vegye az ősellenség kezéből.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, I. köt., 54–55. o.)

2 Milyen ellenségeskedést kell „felülírnia” Isten „ellenségeskedést szerző” munkájának az emberben, a szabadulása érdekében? Milyen hamis békességet kell egyúttal felszámolnia?

Rm 8,7 ■ „A test gondolata ellenségeskedés Isten ellen, minthogy Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti.”

Lk 11,21–22 ■ „Amikor az erős fegyveres őrzi az ő palotáját, amije van, békességben van, de amikor a nála erősebb reá jövén legyőzi őt, minden fegyverét elveszi, melyhez bízott, és amit tőle zsákmányol, elosztja.”

Jn 8,34 ■ „Felelt nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, hogy mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgálja a bűnnek.”

.....

A bűnesetet követően drámai változás történt az ember természetében, hajlamaiban. A „test gondolata”, vagyis az emberi

természet késztetései Istennel ellenségesek lettek (Rm 8,7, vö. 1Móz 6,5; 8,21). Amikor Isten ellenségeskedést szerez az emberben a bűnnel szemben, akkor a saját természetes hajlamaival fordítja szembe.

„Isten kijelentette: »Ellenségeskedést szerzek.« Ez az ellenségeskedés nem természetes. Amikor az ember áthágta Isten törvényét, természete gonosz lett, és Sátán befolyása alá került, nem pedig ellentétbe vele. A bűnös ember és a bűn szerzője között nem természetszerű az ellenségeskedés... A bukott angyalok és a gonosz emberek egymás elkeseredett »bajtársai« lettek. Ha Isten nem lépett volna különös módon közbe, Sátán és az ember szövetséget kötött volna a menny ellen, és a Sátán elleni ellenségeskedés helyett az egész emberi család Isten ellen lázadt volna. Sátán nemcsak az angyalokat lázította fel, hanem az embert is bűnre csábította, hogy a menny elleni harcában társakra találjon... Amikor Isten meghirdette a Sátán és az asszony – az ő magva és az asszony magva – közötti ellenségeskedést, Sátán tudta, hogy az emberi természetet nem uralhatja zavartalanul; tudta, hogy az ember képes lesz hatalmának ellenállni... Az ember lelkébe plántált krisztusi kegyelem támaszt ellenségeskedést Sátán ellen. E megtérítő kegyelem és megújító erő nélkül az ember örökre Sátán foglya maradna; olyan szolga, aki mindig készségesen teljesíti Sátán parancsát. De a lélek új alapelve harcot támaszt ott, ahol korábban béke volt. A Jézus Krisztustól kapott erő teszi képessé az embert arra, hogy a zsarnokot és a bitortlót elutasítsa. Azok, akik nem szeretik a bűnt, hanem gyűlölik, akik ellenzik és legyőzik azokat az indulatokat, amelyek fogva tartották őket, olyan erő birtokában vannak, amely kizárólag felülről származik.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Ellenségeskedést szerzek... c. fejj.)

3 Miért törvényszerű az ellenségeskedés, az egyre hevesebb küzdelem az *asszony* és a *kígyó*, illetve az *asszony magva* és a *kígyó magva* között?

Jel 12,17 ■ „Ekkor haragra gerjedt a sárkánykígyó az asszony ellen: elment, hogy háborút készítsen elő az ő magvának maradéka ellen, akik megtartják Isten parancsolatait, és akiknél Jézus bizonyágtétele van.”*

.....

.....

.....

.....

Az ősevangéliumban az *asszony* elsődleges értelemben Éva, így az *asszony magva* minden utóda, aki tőle származik. Az „ellenségeskedésszerzés” ígérete ebben az értelemben tehát egészen általános, minden emberre vonatkozik. Ez akkor is igaz, ha ennek gyümölcsei nem fedezhetők fel mindenki életében, ha sokan nem adnak látható választ erre a „megkeresésre”. Isten az egész világot szereti, azt akarja, hogy senki se vesszen el, hanem minden ember üdvözljön” (Jn 3,16; 1Tim 2,4). Azonban senkit sem akar és nem is fog a bűneiben üdvözíteni (vö. Mt 1,21; Jel 21,27).

„Az Édenben kimondott prófécia szerinti ellenségeskedés nem kizárólag Sátánra és az élet Fejedelmére vonatkozik. A kijelentés egyetemes volt, így Sátánnak és angyalainak az egész emberiség ellenségeskedését kellett éreznie.”
(Ellen G. White: *Szemelvények...*, I. köt., 239. o.)

* Pontosított fordítás szerint.

Az *asszony* másik, jól ismert jelképes jelentése mind az Ó-, mind az Újszövetségben: az egyház (Jer 3,20; Eféz 5,31-32; Jel 19,7-8). Az *asszony magva* ebben a második értelemben a hívő egyházhoz tartozókat, Krisztus igaz követőit jelenti. Az értelmezésben fontos szempont, hogy a héber *mag (zera)* szónak egyes és többes számú jelentése is van, vagyis jelenthet egy embert is, de emberek, utódok sokaságát is.

„Hiányzik még a *kígyó magva* azonosítása. A kígyó, mint látuk, Isten és ember ősellenségét, a Sátánt jelképezi. »Ti az ördög atyától valók vagytok« – ezt a megállapítást kellett tennie Jézusnak az igazsággal makacsul szembeszegülő ellenfeleit illetően (Jn 8,44). János apostol is ír az őskeresztény gyülekezeteknek szóló levelében arról, hogy miről ismerhetők meg »Isten gyermekei és az ördög gyermekei« (1Jn 3,10). Tragikus valóság, hogy emberek, akik eredetileg Isten képére és hasonlóságára teremtettek, annyira elsajátíthatják Sátán jellemvonásait és módszereit, annyira azonosulhatnak programjával, hogy végül rászorgálnak »a kígyó magva, az ördög gyermekei« megjelölésre.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, I. kötet, 54.)

„Krisztus követőivel szemben éppolyan ellenségeskedés mutatkozik, mint Mesterükkel szemben. Azok, akik felismerik a bűn undorító jellegét, és felülről való erővel ellenállnak a kísértésnek, biztosan felkeltik Sátán és alattvalói haragját. Az igazság tiszta elveinek gyűlölete, az igazság védelmezőinek gyalázása és üldözése addig fog tartani, amíg lesz bűn és bűnös. Krisztus követői és Sátán szolgálói nem érthetnek egyet. A kereszt botránkoztatása még nem szűnt meg. »Mindazok is, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak.« (2Tim 3,12) Sátán képviselői – megbízójuk irányítása mellett – kitartó munkával próbálják Sátán hatalmát megerősíteni, és országát Isten kormányzatával szemben felállítani. Ezért igyekeznek Krisztus követőit megtéveszteni, és hűtlenségre csábítani. Céljuk elérése

érdekében kiforgatják és meghamisítják a Szentírást, akár csak vezérük. Sátán Istent igyekezett meggyalázni, képviselői pedig Isten népét akarják befeketíteni. Az a lelkület, amely Krisztus halálát okozta, indítja a gonoszokat Krisztus követőinek elpusztítására. Mindezt az első prófécia előre jelezte: »Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között.« És ez az idők végéig fog tartani.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Ellenségeskedést szerzek... c. fej.)

4 Mi az evangélium legnagyobb ígérete, amely már a Biblia első lapjain olvasható, és azután számos alkalommal megerősítették?

1Móz 3,15 ■ [Ezt mondta Isten a kígyónak „az asszony magváról”:]
„Ő neked fejedre tapos...”

Ezék 28,19 ■ [A Tirus királya bukásáról szóló prófécia a mögötte álló Sátán végső pusztulásáról is szól:] **„Mindnyájan, akik ismertek a népek közt, elborzadnak miattad, rémségessé lettél, s többé örökké nem leszel!”**

Zsolt 37,35–36 ■ **„Láttam elhatalmasodni a gonoszt, és szétterjeszkedett az, mint egy gazdag lombozatú vadfa, de elmúlt, és íme nincsen, kerestem, de nem található.”**

.....

A próféciaiban ezúttal a *mag (zera)* szó egyes számú jelentése érvényesül, mivel a szövegben a személyes névmás 3. személyű, hímnemű alakja szerepel. *Ő*, vagyis *az asszony magva* tapos a kígyó fejére, s ezzel semmisíti meg.

Jób könyve bevezető fejezetei szerint Sátánnak az ősevangélium elhangzásakor és még azt követően is hosszú ideig, mintegy kétezer évig bejárása volt a mennybe. Cinizmusára jellemző, hogy élt ezzel a lehetőséggel, bár már addig is sok borzalom történt a Földön az ő irányítása alatt. Az evangéliumokban azt láthatjuk, hogy Sátán a végsőkig támadta az *asszony magvát*, Jézust földi élete során, hogy vagy bűnre készítse, vagy pedig arra, hogy igénybe vegye isteni hatalmát a maga érdekében. A megváltás terve bármelyik esetben megghiúsult volna. Úgy tűnik, Sátán megértette: ez lett volna az egyetlen esélye a „túlélésre”, az ősevangélium ígéréteinek megghiúsítására. Jézus azonban tökéletes győzelmet aratott a bűn és Sátán felett, s ezzel Sátán pusztulása is bizonyossá vált. Most már ő is „tudja, hogy kevés ideje van” (Jel 12,12), de épp ez teszi még félelmetesebbé nagy haragját, hiszen nincs veszítenivalója. Egyetlen célja az, hogy minél több embert ragadjon magával a pusztulásba.

Magyarországon számos köztéren láthatunk utalást az ősevangéliumra olyan formában, hogy Jézus anyja, Mária rátapos a kígyó fejére. Az alábbi sorok rámutatnak arra, honnét ered az ősevangéliumnak ez a hamis értelmezése:

„Eltorzul a szöveg jelentése a Biblia latin fordításában, a Vulgátában azáltal, hogy a héber szövegben szereplő egyes szám harmadik személyű névmást a nőnemű latin *ipsa* névmással adja vissza. Így az asszony tapos a kígyó fejére, nem pedig az ő Magva, azaz fiú utóda, mert a héber szövegben hímnemű névmás szerepel. Az asszonyt Máriával azonosítva, Mária válik megváltóvá a Fia helyett.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövelete*, I. köt., 51-52. o.)

Említésre érdemes, hogy a nemesládonyi Mária-szobor esetében nemcsak a személy, hanem a mozdulat sem pontos, mert ezen Mária ahelyett, hogy a kígyó fejére taposna, a lábát a kígyó testére helyezi.*

* Mária-szobor Nemesládonyban, <https://www.documenta-pannonica.hu/epitett-orokseg/maria-szobor-nemesladonyban/>.

5 Milyen ára lesz a Sátán felett aratott győzelemnek, az ember megváltásának a prófécia szerint?

1Móz 3,15 ■ „...te pedig a sarkába marsz.”

.....

.....

.....

„A *tapos* és a *marsz* igék mögött egyaránt a *súf* héber ige áll, amelynek jelentése: *szétez, összezúz, nekíront*. Heves támadást fejez ki tehát az eredeti ige. (Jób 9,17-ben is a *súf* ige szerepel, ott jól adja vissza az eredeti szöveg jelentését a magyar fordítás: »forgószélben rohan meg engem«.) Az ősevangéliumnál a *tapos* és a *marsz* fordítás helyénvaló az ígéletben foglalt kép miatt: Meztelen lábbal, határozott mozdulattal rátapos valaki a kígyó fejére, az viszont heves viszonttámadással belemar a sarkába... A prófécia heves összecsapást ábrázol e titokzatos *asszony magva*, valamint a kígyó között: »Ő neked fejedre tapos, te pedig belemarsz a sarkába.« Nagy ígélet, hogy a Szabadító a fejét semmisíti meg a kígyónak, azaz végérvényesen legyőzi őt. Ugyanakkor az életével fizet ezért a győzelemért, mert miközben rátapos a kígyó fejére, az belemar a sarkába, halálos mérget bocsátva ki magából. Közvetett, mégis igen szemléletes utalás ez a golgotai áldozatra, ahol Krisztus önmaga odaáldozásával arat erkölcsi győzelmet Sátán felett, megsemmisítve az Isten ellen lázadó ősellenség érveit, vádjait.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, I. köt., 49., 56. o.)

„Nem csupán Földünk miatt, de az egész világegyetem érdekében is a küzdelemnek örökre el kellett dőlnie. A sötétség szövetségesei várva várták, hogy Sátán diadalt arasson az emberiség Isten-emberi Helyettesén, hogy a hiteha-

gyó győzelemkiáltása felhangozzék, s a világ és annak lakói örökre az ő uralma alatt maradjanak. Sátán azonban Krisztusnak csak a sarkához tudott férkőzni, a fejét képtelen volt érinteni. Krisztus halálakor Sátán látta, hogy vereséget szenvedett. Látta, hogy Krisztus igaz jelleme világosan feltárult az egész menny előtt, a mennyei lények és más teremtett világok is teljesen Isten oldalára fognak állni. Látta, hogy a jövőre vonatkozó kilátásai teljesen meghíúsultak velük kapcsolatban. Krisztus emberi természetben kivívott győzelme örökkévaló korokon át fogja hirdetni, hogy a nagy küzdelem véglegesen eldőlt.” (Ellen G. White: *Szemelvények...*, I. köt., 241. o.)

6 Hogyan erősítik, illetve mélyítik el az újszövetségi visszahivatkozások az ősevangéliumban foglalt ígéretek? Hogyan utal az első evangélium egyúttal a Megváltó testlételének titkára is?

Lásd Jelenések könyve 12. fejezetét.

Gal 4,4-5 ■ „Amikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát, aki asszonytól lett, aki törvény alatt lett, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy elnyerjük a fiúságot.”

Rm 16,20 ■ „A békesség Istene hamar eltapossa* Sátánt a lábatok alatt.”

.....

.....

.....

* Pontosított fordítás szerint. Az itt szereplő görög ige (*szüntripszei*) jelentése: *összetapos, összezúz.*

„Vegyük számba az ősevangéliumban szereplő küzdő feleket: A kígyó, az asszony, az asszony magva (többes számban és egyes számban), valamint a kígyó magva. Mindjárt feltűnik, hogy az újszövetségi iratgyűjteményt lezáró Jelenések könyvében, a könyv 12. fejezetében ugyanez a három szereplő jelenik meg: »az asszony, az asszony fia és a sárkány«. (Az utóbbi az eredeti szövegben *drakón*, ami *óriáskígyót* jelent.) Az itt található jelképes ábrázolásban is ádáz harc folyik közöttük. Az ősevangéliumban és a Jelenések könyvében olvasható két kijelentés között azonban felfedezhetünk egy különbséget: az ősevangéliumban az asszony fia és a kígyó közötti küzdelem áll a középpontban, Jelenések könyve 12. fejezetében viszont az asszony és az óriáskígyó közötti harc. E szereplők közti küzdelem tehát mintegy keretbe foglalja az egész üdvtörténetet. Az ősevangélium és a Jelenések könyve 12. fejezete közötti összefüggés jól érzékelteti, hogy kezdettől fogva mindvégig tartó harc közepette valósul meg és jut diadalra az isteni szabadítás, az isteni megváltási terv.

– »Amikor eljött az időnek teljessége, Isten kibocsátotta az ő Fiát, aki asszonytól lett...« (Gal 4,4) Jézus Krisztus származásának a titkára világít rá tehát ez az ige az apostoli értelmezés szerint. Isten Fiának kellett emberré lennie, ezért Jézus nem születetett apától és anyától, nem lehetett apai és anyai ősök leszármazottja. Asszonytól kellett születnie, hogy emberré legyen, fogantatása pedig az isteni teremtő hatalom műve volt. Jézus anyjának, Máriának így utalt erre Isten angyala: »A Szentlélek száll reád, a Magasságos ereje árnyékoz meg téged, azért aki születik is, szentnek hívatik, Isten Fiának.« (Lk 1,35)...

– »A békesség Istene hamar eltapossa Sátánt a lábatok alatt.« (Rm 16,20) Ez az ige – azon túl, hogy a kígyót egyértelműen Sátánnal azonosítja, az asszony magvát pedig a »békesség Istenével« – arra utal, hogy a Sátán és Krisztus közötti harc az egyes emberek életében is megismétlődik. Nagyon pontosan fogalmaz azonban a kijelentés, itt is utalás történik az emberi szabad választásra. A Megváltó az ember lába alatt tapossa el Sátánt, tehát

az embernek kell a kígyó fejére helyeznie a lábát, neki kell megtagadnia az ősellenségnek való szolgálatot, engedelmességet. Ha ezt megteszi, jön a Szabadító, hogy megvalósítsa azt, amire az ember képtelen lenne: legyőzi az ellenséget, úgy, hogy az nem tud ártani. Figyelmet érdemel a *hamar* szócska is. Istennek abszolút hatalma van az ellenség felett: ha az erkölcsi feltétel adott, Ő azonnali győzelmet ad. Az a győzelem, amelyet Jézus aratott önmaga odaáldozásával Sátán felett, az ember számára is biztosítja tehát a győzelmet, amennyiben meghozza a maga döntését, és segítségül hívja a hatalmas Szabadítót.

Az ősevangélium valóban csodálatra méltó. Egyetlen tömör mondatba sűrítve, egyetlen szemléletes képpel szól a testlétel és a helyettes áldozat nagy titkáról, valamint arról a nagy küzdelemről, amely mindvégig jellemző lesz.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, I. köt., 52–53, 56–57. o.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez..*

Az Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak adott ígéret – A Júda törzséből származó „Békesség fejedelme”

Az Ádámot követő hívők generációi bizonyára várták az ősevangéliumban megígért Szabadítót, akiről csak annyit tudtak, hogy a saját élete árán fog a bűn szerzőjének fejére taposni. Mintegy két évezreddel később, az özönvíz után érkezett újabb üzenet a mennyből a Messiásra vonatkozóan. Ábrahám és utódai voltak azok, akikkel az Úr megosztotta tervét, és szerepet is kaptak ebben a tervben.

I Hogyan sejlik fel már az Ábrahámnak adott első elhívásban a Messiásra vonatkozó ígéret? Miként erősíti meg ezt az ígéretet későbbi megisméltése?

1Móz 12,1-3 ■ „Mondta az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyád házából a földre, amelyet én mutatok neked. Nagy nemzetté teszek, megáldlak téged, felmagasztalom a te nevedet, és áldás lesz. Megáldom azokat, akik téged áldnak, és aki téged átkoz, megátkozom azt – és megáldatik benned a föld minden nemzetsége.”

1Móz 22,18 ■ „Megáldatik a te magodban a föld minden nemzetsége...”

Ábrahámot (akinek akkor még Ábrám volt a neve) Isten kihívta szülőföldjéről, rokonsága közül. Az úticélról még semmit nem tudott. Ennek ellenére nem habozott engedelmeskedni. Nemzetségfőként teljes házanépével, szolgálkkal, állatokkal együtt indult el az ismeretlenbe. Két nehéz kihívás állt előtte. Egyrészt a maga hitét kellett megerősítenie, hogy az Úr hívására minden emberi biztosíték nélkül el merjen indulni. Másrészről viszont a környezetével is meg kellett küzdenie. El kellett szakadnia rokonaitól, barátaitól úgy, hogy tudta, nem értik döntését. Nehéz emberi próba lehetett elszakadni mindentől, ráadásul botránkozást okozni azoknak, akik közel álltak hozzá.

„Így hangzott Isten üzenete Ábrahámhoz: »Eredj ki a te földedből és rokonságod közül, és a te atyád házából arra a földre, amelyet én mutatok neked.« (1Móz 12,1) Hogy Isten előkészíthesse Ábrahámot nagy megbízatására, szent beszédeinek megőrzésére, Ábrahámnak el kell szakadnia ifjúsága környezetétől. A rokonság és barátai befolyása zavarná azt a nevelést, amelyben az Úr részesíteni kívánta. Most, hogy Ábrahám bizonyos értelemben összeköttetésben állt a mennyyel, idegenek között kellett élnie. Különleges jellemmel kellett bírnia, amely az egész világtól különbözik. Eljárását nem is magyarázhatta meg úgy, hogy barátai megérthessék. Lelki dolgok csak lelkileg foghatók fel, indítékait és tetteit bálványimádó rokonsága nem érthette meg.”
(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Ábrahám elhívása c. fej.)

De Ábrahám nem üres kézzel indult útjára. Isten három dolgot ígért neki: új földet (új hazát), azt, hogy leszármazottai nagy nemzetté lesznek, valamint azt, hogy megáldatik benne a Föld

minden nemzetsége. Az első két ígéret földi, világi vonatkozásúnak tűnik. Abban a korban a birtokolt földterület és a népes nemzetség voltak a békés, biztonságos élet legfontosabb feltételei. Az ígérek Ábrahámnak reménységet jelentettek akkor, amikor mindent hátrahagyva elindult. Később értette meg, hogy földi értelemben ezek csak majd az utódain teljesednek be. De valószínűleg megértette azt is, hogy az ígéreknek a földi kereteken túl nyúló hatálya van. Ábrahám nemcsak a testi Izráel atyja, hanem a hívők atyja is volt. Ebben az értelemben akik az ő hitében járnak, azok lélekben az ő leszármazottai lesznek. Számuk, mint a tenger fövénye, és új hazára lelnek Isten országában. Már itt is felsejlenek a Szabadító körvonalai, hiszen az oda vezető utat csak hitben lehet megtenni, és ez csak egy Szabadító közreműködésével lehetséges.

De a harmadik ígéret mögött bontakozik ki leginkább annak a valakinek a megjelenése Ábrahám utódai közül, akiben megáldatik a föld összes népe. Az első kijelentés idején még nem, de a Mórija hegyén elhangzott ismétlésben már megjelenik az „Ábrahám magva” kifejezés a *zera* (*mag*) szóval, amely emlékeztet az ősevangéliumra. Egyértelmű az utalás, hogy ebben a magban áldatik meg a Föld minden népe. Ábrahám bizonyára emlékezett az ősevangéliumban elhangzott kijelentésre. Tudta, hogy a megígért Szabadító, aki a kígyó fejére tapos, el fog jönni. Őt várták már kezdettől fogva mindazok, akik az Úr nevében reménykedtek (vö. 1Móz 4,1).

2 Hányféleképpen értelmezhető a „megáldatnak a te magodban” ígéret? Mi a valódi jelentése?

Rm 4,13,16–18 ■ „Nem a törvény által adatott az ígéret Ábrahámnak vagy az ő magvának, hogy e világ örököse lesz, hanem a hit igazsága által... Azért hitből, hogy kegyelemből [legyen]; hogy erős legyen az ígéret az egész magnak;

nemcsak a törvényből valónak, hanem az Ábrahám hitéből valónak is, aki mindnyájunknak atyánk (amint meg van írva, hogy sok nép atyjává tettelek téged) az előtt az Isten előtt, akiben hitt, aki a holtakat megeleveníti, és azokat, amelyek nincsenek, előszólítja mint meglevőket. Aki reménység ellenére reménykedve hitte, hogy sok nép atyjává lesz, a szerint, amint megmondattott: **Így lesz a te magod.**”

5Móz 4,6 ■ „Megtartsátok azért és megcselekedjétek! Mert ez lesz a ti bölcsességetek és értelmetek a népek előtt, akik meghallják majd mind e rendelkezéseket, és ezt mondják: **Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet!**”

Gal 3,16 ■ „Az ígéretetek pedig Ábrahámnak adattak és az ő magvának. Nem mondja: **És a magvaknak, mint sokról, hanem mint egyről. És a te magodnak, aki a Krisztus.**”

.....

.....

A magnak fordított, leszármazottra utaló *zera* héber kifejezésnek az a különlegessége, hogy egyes és többes számban is értelmezhető. Ezért felmerül a kérdés, hogy az Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak adott ígéretben melyik jelentése érvényesül a szónak, és minek az alapján tudhatjuk, hogy utal a Messiásra?

Elsősorban a közvetlen első leszármazottra gondolhatunk. Ábrahám is, Izsák is (1Móz 25,21) sokáig hitben vártak az áhított gyermekekre, akiben összpontosult minden reménységük Isten ígéreteit illetően. Mindkét pátriárkának komoly hitküzdelmébe került megnyugodni abban, hogy reménység ellenére valóra fog válni Isten szava.

De gondolhatunk a *zera* szó többes számú jelentésére is, ahogyan a Biblia más igehelyein erre utalást találunk. Mózes búcsúbeszédeiben arra buzdította a népet, hogy például szolgáljanak

a környező népek számára azzal, hogy megtartják és megcselekszik mindazt, amit az Úr parancsolt nekik (5Móz 4,6). Ebben az értelemben az Ábrahámnak adott ígéret a testi Izráel népére is vonatkozik. A zsidó írásmagyarázatban így olvassuk: „Izráel legyen a »nemzetek világossága«.” (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és haftárák*) Kétségtől ez lett volna Isten eredeti terve, amely teljes mértékben soha nem tudott megvalósulni.

„Ha Izráel hűséges lett volna Istenhez, megbecsülésük és felmagasztalásuk által Isten megvalósíthatta volna tervét. Ha az engedelmesség útját járják, akkor az Úr minden nemzetnél nagyobbá tette volna őket »dicséretben, névben és dicsőségben« (5Móz 26,19). Amint Mózes mondta nekik: »Megérti majd a föld minden népe, hogy az Úr nevééről nevezted, és félnek tőled.« (5Móz 28,10) De hűtlenségük miatt Isten elgondolása csak sok megpróbáltatás és megaláztatás révén valósulhatott meg.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A választott nép c. fejj.)

A lelki Izráel esetében viszont megvalósulhat, ahogyan utalnak erre a *Római levél* 4. fejezetéből idézett igék. A hívők atyjaként azok, akik hozzá hasonlóan hisznek, betölthetik azt az ígéretet, hogy az áldást továbbítják a népeknek. Itt is különbséget kell tennünk az egyház és a hívő maradék között. Az ígéret kétségtől azokat sorolja ide, akik a hit köteléke alapján tartoznak Ábrahám lelki gyermekei közé (Rm 9,27).

Ugyanakkor a Gal 3,16-ban Pál apostol határozottan leszögezi, hogy az ábrahámi ígéretben a *zera* kifejezést elsősorban egyes számban, azaz Krisztusra kell érteni.

Ezek után felmerül a kérdés, hogy melyik állítás igaz. A többes számú értelmezések nem mondanak-e ellent a Gal 3,16-nak, mely szerint egyedül Jézusra mutat a prófécia? Akár az egyes, akár többes számú jelentésre gondolunk, az áldások továbbítása mindenképpen Istentől jövő megbízás, lelki feladat. A testi

Izráelnek és a lelki egyháznak is Krisztust kellett közvetítenie a világnak. Vagyis az áldások valódi forrása a *Mag* (ami a szó jelentése szerint *származást* is jelent), azaz maga Krisztus. Tehát a *mag* szó egyes és többes számú jelentése, illetve az annak megfelelő értelem is benne van a próféciában.

3 Mikor hallotta Izsák először Isten ígéletét? Milyen igazságot értett meg Ábrahám – de Izsák is – a nagy hitpróba által?

1Móz 22,15–18 ■ „Kiáltott az Úr Angyala Ábrahámnak másodszor is az égből, és mondta: Én magamra esküszöm – azt mondja az Úr –, mivelhogy e dolgot cselekedted, és nem kedveltél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek, hogy megáldván megáldalak téged, és bőségesen megsokasítom a te magodat, mint az ég csillagait, és mint a fővenyt, mely a tenger partján van, és a te magod örökség szerint fogja bírni az ő ellenségei kapuját. És megáldatik a te magodban a föld minden nemzetsége, mivelhogy engedted az én beszédemnek.”

1Móz 26,3–4 ■ „Tartózkodj ezen a földön, s én veled leszek, és megáldlak téged, mert neked és a te magodnak adom mindezeket a földeket, hogy megerősítsem az esküvést, mellyel megesküdtem Ábrahámnak, a te atyádnak.”

.....

.....

Ábrahám életének legnagyobb próbája a Mórija hegyi áldozat volt, amikor az Úr arra kérte, hogy egyetlen fiát áldozza fel égőáldozatul. Ábrahám kiállta a próbát, amelyhez élete legnagyobb hitküzdelmét kellett megvívnia. A történet olvasásakor megrendülten gondolunk arra, hogy szerető szülőként mit élhetett át.

De nem lehetett kisebb lelki teher Izsáké sem, aki csak az utolsó percekben szembesült azzal, milyen sors vár rá. Izsák hitküzdelmé és győzelme nélkül nem került volna sor arra a felemelő tapasztalatra és felismerésre, amelyben így mindketten részesültek. Izsák abban a megtiszteltetésben részesült, hogy mielőtt az Úr személyesen neki is megerősítette volna az ígéretet, hallhatta, amit az angyal mondott Ábrahámnak.

Az ígérethez ezúttal társult egy felismerés is, amely Ábrahámot, de bizonyosan Izsákot is elkísérte egész élete során. Az ígéret feltételhez volt kötve, amelynek Ábrahám megfelelt, ezért Isten esküvel erősítette meg azt. Csak akkor nyerte el az ígéretben felajánlott ajándékot, amikor a hitpróbán átment.

„Mennyei lények voltak tanúi annak a jelenetnek, amikor Isten Ábrahám hitét és Izsák odaadását próbára tette. Ez a próba sokkal nehezebb volt annál, mint amelyet Ádámra mért. Annak a tilalomnak engedelmessé válni, amelyet Isten ősszüleinkre szabott ki, nem okozott szenvedést, azonban az Ábrahámnak szóló parancs a leggyötrelmesebb áldozatot követelte. Az egész menny csodálkozva és csodálattal szemlélte Ábrahám megingathatatlan engedelmisségét. Az egész menny örvendezett hűségén. Sátán vádjai hamisaknak bizonyultak. Isten kijelentette szolgájának: »Most már tudom, hogy istenfélő vagy [Sátán vádjai ellenére], és nem kedveztél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek érterem.« Isten szövetsége, amelyet esküvel erősített meg Ábrahámnak, bizonyítja a világegyetem értelmesebb lényei előtt, hogy az engedelmisség elnyeri jutalmát.» (Rm 8,32) (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A hitpróba c. fej.)

Nem Ábrahám volt az egyedüli, akinek Isten feltételhez kötött ígéretet tett. A jövőbe mutató ígéretnek jóformán mindegyike feltételhez kötött volt. Akik kitartottak hitben, elnyerték az ígéreteket. De sajnós nem mindenki volt méltó a belé vetett bizalom-

ra. Leglátványosabb maga a zsidó nép esete, aki hitetlensége miatt elveszítette az ígéreteket. Nem az áldások birtoklója és továbbadója lett, hanem megfeszítette Isten fiát, így népként elveszítette Isten országát.

Jó, ha mi is megszívleljük ezt az igazságot. Szeretjük Isten ígéreteit, amelyeknek gazdag tárházáról szívesen megemlékezünk. De ahhoz, hogy ezeket el is nyerjük, nekünk is át kell esnünk a magunk hitpróbáin. A kipróbált hit az egyetlen kapocs, amely bennünket Istenhez és az Ő áldásaihoz köt. „Akik hit által országokat győztek le, igazságot cselekedtek, az ígéreteket elnyerték, az oroszlánok száját betömték.” (Zsid 11,33)

4 Milyen világossággal ajándékozta meg az Úr Ábrahámot?

Jn 8,56 ■ „Ábrahám, a ti atyátok örvendezett, hogy meglátja az én napomat; látta is, és örült.”

.....

.....

.....

Ábrahám a bemutatott áldozat során jelentős felismerésre jutott. Útközben végig lázasan forogtak a gondolatai, hogy Isten hogyan fogja megszabadítani Izsákot a haláltól, akin az összes neki adott ígéret nyugodott. Azzal a gondolattal ugyanis egy pillanatig sem állt szóba, hogy Isten, aki ajándékként adta neki Izsákot és a vele kapcsolatos ígéreteket, ellentmondásba kerülve önmagával, végérvényesen elvenné Izsákot (vö. Zsid 11,17–19). De vajon hogyan fog gondoskodni az Úr égőáldozatra való bárányról? Amikor Isten angyalának kiáltására megállította a felémelt kést, és hitét az angyal ezekkel a szavakkal ismerte el:

„mivelhogy e dolgot cselekedted, és nem kedveztél fiadnak, a te egyetlenegyednek” – akkor állhatott benne össze a kép, hogy az Atya fogja az Ő egyetlenegyét feláldozni, így fog gondoskodni égőáldozatra való bárányról. Az Atya kezében a „kés” nem fog megállni a levegőben, kíméletlenül le fog sújtani az Ő „Egyetlenegyére”. A felismerés megrendítő lehetett Ábrahámnak, de egyszersmind ajándék is Istentől. Így látta meg Ábrahám hitben Krisztus napját, és örült.

„Isten azért parancsolta meg Ábrahámnak, hogy áldozza meg fiát, hogy próbára tegye hitét, és lelkébe vesse az evangélium valóságát. A félelmetes megpróbáltatás sötét napjaiban átélt gyötrelmet azért engedte meg Isten, hogy Ábrahám saját tapasztalatából érthessen meg valamit annak az áldozatnak a nagyságából, amelyet a végtelen Isten hozott az ember megváltásáért. Semmilyen más próba nem okozott volna Ábrahámnak olyan lelki szenvedést, mint fia feláldozása. Isten pedig odaadta Fiát gyötrelmes és gyalázatos halálra...

Még az angyaloknak is nehéz volt megérteniük a megváltás titkát – felfogni, hogy a menny Parancsnokának, Isten Fiának meg kell halnia a bűnös emberért. Amikor Ábrahám parancsot kapott, hogy áldozza fel fiát, a mennyi lények feszült figyelemmel követték a parancs teljesítésének minden lépését. Amikor Izsák kérdésére – »Hol van az égőáldozatra való bárány?« – Ábrahám így válaszolt: »Isten majd gondoskodik az égőáldozatra való bárányról«, és amikor az apa kezét megállították, amint fiát éppen megölni készült, Izsák helyett pedig a kost áldozta meg, amelyről Isten gondoskodott – akkor megvilágosodott a megváltás titka, és még az angyalok is jobban megértették azt a csodálatos tervet, amelyről Isten gondoskodott, hogy az embert üdvözítse (Rm 8,32).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A hitpróba c. fejj.)

5 Milyen helyzetben kapta meg az atyáinak adott ígéretet Jákób? Mi a magyarázat arra, hogy bűne ellenére ő örökölte azt bátyja helyett?

1Móz 28,13–14 ■ „Íme az Úr állt azon [az álmában látott létrán], és szólt: Én vagyok az Úr, Ábrahámnak a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene, ezt a földet, amelyen fekszel, neked adom és a te magodnak. Olyan lesz a te magod, mint a föld pora, és terjeszkedsz nyugatra, keletre, északra és délre, s tebenned és a te magodban áldatik meg a föld minden nemzetsége.”

Jákób büntudattól megterhelve és csalása következményeitől rettegetve egyedül indult el Mezopotámiába. Az éjszakát a pusztában töltötte. Fejét egy kőre hajtva aludt el, és álmot látott, amelyben egy létrán jártak fel és alá Isten angyalai. Ebben az álomban kapta meg ugyanazt az ígéretet Istentől, amelyet Ábrahámnak ígért esküvéssel az Úr.

Sokakban felmerül a kérdés, hogy Jákób, aki csalással szerezte meg az elsőszülöttségi jogot, hogyan tarthatta meg azt? Hogyan kaphatta meg éppen csalását követően a legértékesebb ígéreteket, köztük a Messiásra mutató próféciát? Szokatlannak tűnhet annak az Istennek a bánásmódja, aki engesztelhetetlenül gyűlöli a bűnt, és nem vállal semmi közösséget vele. Jákób élő példa arra, hogy Isten nem az ember bűnét, hanem a szívét nézi. Vannak látszólag igazak, akik szívükben sötétek, és bűnösök, akiknek szíve tiszta. Jákób az utóbbiak közé tartozott. Egész életében őszintén vágyakozott Krisztus után, és tudatlanságában hibát követett el. Most, hogy látta, hová vezetett a csalása, mélyen megbánta bűnét, és elfogadta sorsát. Az a félelem azonban gyötörte, hogy Isten elhagyhatja őt.

„Másnap este már messzire járt atyja sátraitól. Számkivettnek érezte magát, és tudta, hogy mindez saját bűnének a következménye. Sötét kétségbeesés nehezedett lelkére, és imádkozni is alig mert. Elhagyatottsága annyira nyomasztóan hatott rá, hogy Isten oltalmának szükségességét úgy érezte, mint soha azelőtt. Sírva és mélyen megalázkodva vallotta meg bűnét, és bizonyítékért könyörgött, hogy Isten nem hagyta el végleg. Szíve bánata azonban nem enyhült. Minden önbizalmát elvesztette, és attól félt, hogy atyái Istene elvetette őt. Isten azonban nem feledkezett meg Jákóbról. Kegyelmét kiárasztotta tévelygő, bizalmatlan szolgájára. Az Úr irgalmában éppen azt nyilatkoztatta ki Jákóbnak, akire szüksége volt – az Üdvözítőt. Jákób bűnt követett el, szíve azonban hálával telt el, amikor feltárult előtte az az út, amelyen visszajuthat Isten kegyelmébe.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, Jákób menekülése és száműzetése c. fej.)

Jákób nagyon jól szemlélteti azt, hogy Isten nem személyválogató. Nem számít neki anyagi helyzet, rang, bőrszín, bűnös előélet stb. Csak az ember legbelső gondolatvilágát, indítékait és Isten után való vágyódását vizsgálja. Aki Istent szereti – bármilyen mély nyomorúságban is van –, végül meg fogja találni.

6 Hogyan jelentette ki az idő előrehaladtával újra és újra Isten a Messiásra vonatkozó ígéreteit? Milyen változást figyelhetünk meg a későbbi kinyilatkoztatásokban?

1Móz 49,9–10 ■ „Oroszlánkölyök Júda, zsákmányt ejtvén, felmentél, fiam! Lehevert, lenyugodott, mint a hím oroszlán, és mint nőtény oroszlán, ki veri őt fel? Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül, míg eljön Siló, és a népek neki engednek.”

4Móz 24,17 ■ „Látom őt, de nem most, nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből...”

.....

.....

.....

Jákób időskorában összegyűjtötte tizenkét fiát, akikből a későbbi tizenkét törzs származott, és megáldotta őket. Ihletett áldásai a testvéreknek is meglepetést okozhattak, mivel a messiási ígéretet sem az elsőszülött Rúben, sem pedig a legkiválóbb József nem örökölték. Rúben egy korábbi erkölcsi vétsége miatt méltatlanná vált az áldásra. Ézsauhoz hasonlóan, ez esetben is bebizonyosodott, hogy az ígéretek elnyerésének feltételei vannak. Ha valaki megveti Isten örökségét, nem is nyerheti azt el. Érdekes módon azonban aki leginkább méltónak tűnt a testvérek szemében, József sem nyerte el az ígéretek. Jákób igen nagy szeretettel szólt Józsefről, a „testvérek közül kiválasztott-nak” nevezte, két részt adott neki az örökségből, de a Szentlélek mégis más valakire, Júdára mutatott mint az áldások és a messiási ígéretek birtokosára.

A titokzatos *Siló* szó utal erre, amelynek jelentése a Hertz-kommentár szerint: „költői változata a *béke* szónak”. *Siló* a Messiásra mutató névként szerepel a Jákób által adott kijelentésben. Utalás arra, hogy a Messiás „Békesség fejedelme” lesz. Ez a gondolat későbbi próféciaikban is visszatér: Ésa 9,6; Mik 5,5.

Jákób áldásában megjelenik egy újabb jelkép: „a fejedelmi bot és a vezéri pálca”, ami a Júda törzsének elsőbbségére utal, mindaddig, míg leszármazottai között megjelenik a Megváltó. Az, hogy „a népek engednek neki”, erőszak nélküli győzelmét és királyi hatalmát érzékelteti. A hatalomnak ezt a jelképét, a „királyi pálcát” Bálám próféciaja is említi, amely azt is érzékelteti,

hogy e király érkezése csak a távolabbi jövőben várható: „Látom őt, de nem most, nézem őt, de nem közel.”

Megfigyelhetjük, hogy a kezdeti tömör utalásokat követően, az idő előrehaladtával újabb és újabb részleteket nyilatkoztatt ki az Úr. Kezdett növekedni a várt Szabadítóra vonatkozó ismeret. Ezekben a korai Messiási próféciaikban évszázadok teltek el egy-egy Messiási ígélet között. Az akkori hívők az eljövendő Szabadítóról minden apró kinyilatkoztatást felbecsülhetetlen kincsként kezeltek. Milyen kiváltságos helyzetben vagyunk mi az idők végén, akik visszafele tekintve a történelemben teljes gazdagságában láthatjuk és érthetjük Isten szeretetének Krisztusban való megnyilatkozását!

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja. – A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

A „Mózeshez hasonló prófétára” vonatkozó ígéret

(5Móz 18,15–19)

„Az ószövetségi korban adott messiási jövendölések között kimagasló jelentőségű ez a prófécia... Valóban az egyik legátfogóbb és legjelentőségteljesebb bizonyágtétel az eljövendő Messiásról... Sokszoros párhuzam fedezhető fel benne Mózes és Jézus között. Ennek az előképnek az alkalmazásával sokoldalúan jellemezte a prófécia a mintegy másfél évezreddel később megjelenő Szabadítót.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövelete*, I. köt., 109., 120. o.)

1 Hogyan tanúskodik az Újszövetség arról, hogy a Mózesnek adott ígéret Jézus idején általánosan ismert volt a zsidóság körében, és a Messiásra vonatkoztatták?

5Móz 18,15–19 ■ „Prófétát támaszt neked az Úr, a te Istened közületek, a te atyádfiai közül, olyat, mint én, őt hallgasátok! Egészen aszerint, amint kérted az Úrtól, a te Istenedtől a Hóreben, a gyülekezés napján, mondván: ne halljam többé az Úr, az én Istenem szavát, és ne lássam többé ezt a nagy tüzet, hogy meg ne haljak! Az Úr pedig mondta nekem: Jól mondták, amit mondtak. Prófétát támasztok nekik, az ő atyjukfiai közül, olyat, mint te, és az én ígéimet adom a szájába, megmond nekik mindent, amit parancsolok néki. Ha valaki nem hallgat az én ígéimre, amelyeket az én nevemben szól, én megkeresem azon!”

„Jézus »utkészítőjéhez« (Mt 11,10), Keresztelő Jánoshoz tömegek sereglettek a Jordán partjára, hogy hallgassák megtérésre hívó prédikációit, és megkeresztelkedjenek általa. A vallási vezetők vizsgálóbizottságot küldtek ki Jeruzsálemből, hogy megtudják, kinek vallja magát. Többek között ezt a kérdést is feltették neki: »A próféta vagy?« (Jn 1,21) Kétségtelenül a Mózes V. könyve 18. fejezetében foglalt próféciára utaltak.

Amikor Filep találkozott Nátánaellel, így utalt arra, hogy kinek tekintették az első tanítványok Jézust rövid ismeretségük nyomán is: »Aki felől Mózes írt a törvényben, és a próféták, megtaláltuk...« (Jn 1,46) Bizonyára nem csupán a többi Tórában található messiási jövendölésre utalt Filep, hanem különösképpen a széles körben ismert mózesi ígéretre. Izráel népe számára Mózes volt a legnagyobb név. Kézenfekvő, hogy a hozzá hasonló próféta megjelenésére tett ígéret évszázadokon át élénken foglalkoztatta gondolataikat.

A samáriai asszony is ismerte a szóban forgó jövendölést, és az eljövendő prófétát a Messiással azonosította. Még az a részlet is az emlékezetébe vésődött, hogy a Mózeshez hasonló próféta, vagyis a Messiás »mindent megjelent«. Összekapcsolta ezt a maga tapasztalatával, azzal, hogy Jézus pontosan felfedte élete titkait. Az alábbiakban idézett megjegyzése mögött már az a kérdés bujkált, hogy vajon nem Jézus-e a Messiás? Elgondolkodva mondta: »Tudom, hogy a Messiás jön (aki Krisztusnak mondatik); mikor az eljön, megjelent nekünk mindent.« Jézus érzekelte a közvetett »csak nem te vagy...?« kérdést, és így válaszolt az asszonynak: »Én vagyok az, aki veled beszélek.« (Jn 4,25-26)

A kenyérszaporítás csodája után ilyen meggyőződésre jutottak a rendkívüli esemény részesei közül többen: »Bizonytal ez

ama próféta, aki a világra eljövendő volt.« (Jn 6,14) Kézenfekvő volt, hogy a kenyéradásról eszükbe jutott a mannahullás Mózes idején, vagyis a párhuzam Jézus és Mózes között (vö. Jn 6,30–31). Amikor vita volt Jeruzsálemben, a sátoros ünnepen arról, hogy kicsoda is Jézus, egyesek ismét ezt mondták: »Bizonytal ez ama Próféta.« (Jn 7,40)” (Vankó Zsuzsa: i. m., 110–111. o.)

2 Hogyan hivatkozott vissza maga Jézus, illetve hogyan mutattak rá az apostolok is erre a jövendölésre?

Jn 5,46 ■ „Ha hinnétek Mózesnek, nekem is hinnétek, mert én rólam írt ő.”

Lk 24,27 ■ „Elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázta nekik minden írásokban, amik őfelőle megírtak.”

Lk 24,44–45 ■ „Megnyilatkoztatta elméjüket, hogy értsék az írásokat, és így szólt hozzájuk: Ezek azok a beszédek, melyeket szoltam nektek, amikor még veletek voltam, hogy szükséges beteljesedni mindazoknak, amik megírtak Mózes törvényében, a prófétáknál és a zsoltárokban én-felőlem.”

Vö. Ap csel 3,22–24; 7,37

.....
.....
.....

Mózes jegyezte fel az első emberpárnak, majd az Ábrahám-nak, Izsáknak és Jákóbnak, illetve a Bálámnak adott messiási ígéretek is. Jézus ezekre is utalhatott, de minden bizonytal szavaiba beleértette a kiemelt jelentőségű, Mózeshez hasonló próféta megjelenésére vonatkozó jövendölést is.

„Az igazság minden korban újabb szakaszába lép: Isten üzenetét viszi az adott kor népének. A régi igazságok mind fontosak. Az új igazság nem független a régitől, hanem annak újabb megnyilatkozása. Az új igazságokat csak akkor foghatjuk fel, ha a régieket megértettük. Amikor Krisztus meg akarta értetni tanítványaival feltámadásának igazságát, elkezdte »Mózesről és minden prófétáktól«, és »magyarázta nekik minden írásokban, amik Őfelőle megíratnak« (Lk 24,27). Az új igazság kitarulkozásából sugárzó fény szebbé teszi a régit. Aki elveti vagy mellőzi az újat, valójában nem ismeri a régit sem. Számára elvesz éltető ereje, és csupán élettelen formasággá válik.

Akik azt vallják, hogy hiszik és tanítják az Ótestamentum igazságait, de közben elvetik az Újtestamentumot, Krisztus tanításainak megtagadásával azt tanúsítják, hogy nem hisznek abban sem, amit a pátriárkák és próféták mondtak. »Ha hinnétek Mózesnek – mondta Krisztus –, nekem is hinnétek, mert én rólam írt ő.« (Jn 5,46) Ezért nincs igazán erő a szavakban akkor sem, amikor az Ótestamentumot tanítják. Akik azt állítják, hogy hiszik és tanítják az evangéliumot, hasonló hibát követnek el, ha félreterezik az ótestamentumi írásokat, amelyekről Krisztus kijelentette: »Ezek azok, amelyek bizonyosságot tesznek rólam.« (Jn 5,39) Az Ő- elvetésével tulajdonképpen elvetik az Újtestamentumot is, hiszen a kettő egymástól elválaszthatatlan. Senki sem tudja helyesen feltárni Isten törvényét az evangélium nélkül, sem az evangéliumot a törvény nélkül. A törvény a testet öltött evangélium, az evangélium pedig a kibontakoztatott törvény. A törvény a gyökér, az evangélium pedig a törvény illatos virága és gyümölcse. Az Ótestamentum fényt hint az Újszövetségre, az Új pedig az Ószövetségre. Mindegyik Isten Krisztusban való dicsőségének kinyilatkoztatása. Mindkettő olyan igazságokat mutat be, amelyek mindjobban kitarulkoznak a kutató előtt.» (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Régi és új kincsek c. fej.)

3 Mi a legfontosabb visszahivatkozás az Újszövetségben 5Móz 18,15–19 prófeciájára? Miért jelentős a benne foglalt felhívás?

Lk 9,35 ■ „Szózat hallatszott a felhőből, mondván: Ő az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok!”

.....

.....

Micsoda felhívás ez! Jézus megdicsőülésekor az Atya idézte a prófeciát, és szólított fel arra, hogy az Ő szeretett Fiát hallgassák a mindenkori tanítványok, és természetesen nemcsak ők, hanem mindenki, akinek van füle a hallásra! (Mt 11,15) El lehet képzelni ennél komolyabb „ajánlást”? A mindennapok során elkerülhetetlen, hogy sok minden kerül az érdeklődésünk előterébe. Természetesen fontos, hogy tájékozottak legyünk a körülöttünk zajló világ eseményeiben. Fontos, hogy meghallgassuk az arra érdemes „hangokat”, de mindig szakítanunk kellene időt arra, hogy Isten szeretett Fiát is hallgassuk naponta, aki a Biblián keresztül szól hozzánk.

„Először is azt hiszem, valamennyien tudjuk, hogy a Biblia ma is a világ egyik legkelendőbb könyve... A világ összes kiadója által eladott Bibliák száma eléri a több milliárdot. Mivel magyarázható mindez? Mi lehet az oka e régi könyv egyedülálló népszerűségének? Másodszor, micsoda ellentmondás: a Biblia a legkevesebbet forgatott könyvek egyike. A többség megveszi és felteszi a polcra anélkül, hogy egyszer is kinyitná. A gyakorló keresztények Biblia-ismerete is megdöbbenően sekélyes. Cyril Barbett yorki érsek harminc évvel ezelőtti helyzetképe szerint »az angol férfiak és nők többsége csak végső szorultságában imádkozik, a Bibliát csak keresztretvénytfejtéshez szükséges kézikönyvként forgatja, és csak akkor megy templomba, ha keresztelőre, esküvőre vagy temetésre hivatalos«. A mai állapot még

kétségbeejtőbb. Alig akad szülő, aki olvassa gyermekének a Bibliát, nem is beszélve azok egyre csökkenő számáról, akik tanítják gyermekeiket a Biblia ismeretére. Csak igen kevés egyháztag gyakorolja a napi bibliai meditációt. Alig találkozunk igehirdetővel, aki lelkiismeretesen megküzd a bibliai szöveggel, hozzánk szóló üzenetként értelmezve annak eredeti jelentését. Egyes egyházi vezetők pedig elég magabiztosak ahhoz, hogy nyilvánosan hangoztassák a Biblia világos tanbeli és etikai tanításával szembeni egyet nem értésüket. A helyzet tehát tragikus... Meggyőződésem, hogy a Biblia mának szóló könyv. Sajátos és egyedülálló ihletettségének és ezen alapuló tekintélyének elismerése nem is olyan régen még hagyományosan benne foglaltatott a keresztény egyházak hitvallásában... A Biblia volt a tegnapi könyve. Kétségtelen, hogy a Biblia a holnap könyve is lesz. A mi számunkra azonban a ma könyve. Isten igéje a mai világ számára. Nem szűnő népszerűsége, ugyanakkor sajátos mellőzöttsége, valamint korunkra vonatkozó aktualitása három alapos indok, amelyek a Biblia mint a ma könyve tanulmányozására sarkallnak.” (John Stott: Korunk könyve: a Biblia. *Jó Hír*, 1990/1., 10. o. – Lilik Laura fordítása)

4 Milyen komoly figyelmeztetés foglaltatott bele ebbe a próféciába zárásként?

5Móz 18,19 ■ „Ha valaki nem hallgat az én igéimre, amelyet az én nevemben szól, én megkeresem azon!”

Vö. Ap csel 3,23 ■ „Mindaz, aki nem hallgat arra a prófétára, kiirtatik a nép közül.”

.....

.....

.....

„Péter kijelenti: nem kétséges, hogy kitöröltetik az élet könyvéből, aki vonakodik Krisztust hallgatni. Mert nem érdemli meg, hogy az egyház tagjai közé számíttassék, aki elutasítja Őt mint tanítót, mert egyedül általa tanít minket Isten, és azt akarja, hogy mi őt hallgassuk, és az egyház testéről leszakítja magát, aki nem akar a Fejnek engedelmeskedni.” (Kálvin János: *Az apostolok cselekedetei magyarázata*, I. köt., Kálvin Kiadó, Budapest, 2010, 117–118. o.)

„Olyan könyvet kaptunk, amely tudunkra adja, miként menekülhetünk meg Isten haragjától. Beszél nekünk Krisztus értünk elviselt szenvedéseiről is, a kimondhatatlan áldozatról, amelyet hozott, hogy megmenekülhessünk, és örökké örvendhessünk Isten jelenlétének... De ők nem veszik maguknak a fáradságot, hogy ezt megtudják. Más dolgok kötöték le érdeklődésüket, bálványokat melengették, Isten szent szavát pedig elhanyagolták és lenézték. Hitvalló keresztények gúnyt űztek Istenből, és amikor az utolsó napon Isten szent Igéje megítéli őket – könnyűnek fognak találatni. Az ige, melyet buta regényekért elhanyagolnak, ítéletet fog ülni életük fölött. Ez a könyv a mérték. Indítékaikat, szavaikat, tetteiket, és ahogyan idejüket felhasználják – mindezt össze fogják hasonlítani Isten írott szavával, s ha nem ütik meg a mértéket, az örökre eldőnti sorsukat.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, I. köt., Készülj Istened elé! c. fej.)

5 Hogyan értelmezik e próféciaát a zsidó vallás és az iszlám tanítói?

Ami a zsidó írásmagyarázatot illeti, a Hertz-kommentár például úgy értelmezi e messiási jövendölést, hogy többes számúnak tekinti „a prófétára” vonatkozó ígéretet, és úgy magyarázza, hogy Isten minden nemzedékben támaszt majd prófétát, „nem olyan rangút, mint Mózes, hanem a próféták sorából valót, aki-

nek »atyja« Mózes”. (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és haftárák*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984, 230. o.) Mindazonáltal a zsidó írásmagyarázati hagyományban is találunk olyan részleteket, amelyek arról tanúskodnak, hogy több magyarázó is messiási jövendölésnek tekintette a Mózeshez hasonló prófétáról szóló igeszakaszt. Két példa erre: „Mint ahogy volt az első Megváltó, ugyanúgy lesz az utolsó... Ahogy az első Megváltó mannát adott (2Móz 16,4)..., ugyanúgy lesz az utolsó Megváltó... Ahogy az első Megváltó forrást adott, ugyanúgy vizet ad az utolsó Megváltó.” (Midrash Qoheleth Rabbati. In: Risto Santala: *A Messiás az Ószövetségben a rabbinikus iratok fényében*, Bridge Mission Society, Budapest, 1999, 58. o.) „Valóban, a Messiás olyan próféta, ahogy a Midrash [róla szól]: ...Az általa véghezvitt csodák által Mózes eredményes volt abban, hogy egy népet vett rá Isten szolgálatára, de a Messiás a föld minden népét az Ő szolgálatához segíti.” (Levi Ben Gershon. Idézi Dávid L. Cooper: *Messiah. His Redemptive Career*, Biblical Research Society, Los Angeles, 1935, 15. o.) A 12. századi nagy tanítómester, Maimonidész is messiási próféciónak tekintette 5Móz 18,15–19-et, illetve közvetlenül Mózesről származó ígéretnek a benne foglaltakat, az alábbiak szerint: „Aki pedig nem hisz benne [a Messiásban], vagy nem várja megjelenését, megtagadja nemcsak a többi prófétát, hanem a Tórát és a mi tanítónkat, Mózeset is.” (Törvényködex, Halachák a király eljövételéről, II. fejelet. Idézi Gicz György: *Törvénytisztelet és messianizmus a Talmudban és a középkori zsidó-keresztény disputákon*, Szent István Társulat, Budapest, 1993, 38. o.)

Az iszlám alapítója, Mohamed önmagára alkalmazta a nevezetes mózesi ígéretet, mondván, hogy ő a „próféták pecsétje”, vagyis lezárása, a Mózeshez hasonló próféta, aki „megjelent mindent”, tehát ő a kinyilatkoztatás csúcsa. Goldziher Ignác, a neves magyar iszlamszakértő írja: „Ő a Mózeshez hasonló próféta..., akinek Isten az ő szavát szájára adja (5Móz 18,18), az ő Koránjával tündököl Jehova Párán (Arabia) hegységéről (uo., 33,2), és ő az Újtestamentom Paraklétoza [vigasztalója]. A zsidók és a keresztények meghamisították, elferdítették szent ira-

taik értelmét. De az ő fellépésével nyilvánvalóvá lett, amit papjaik jobb tudomásuk ellenére konokul rejtegetnek és titkolnak híveik előtt.” (*Az iszlám története*, Anno Kiadó, Budapest, 2000, 16. o.)

„Mohamed ügyesen alkalmazta a prófécíát önmagára: „az atyádfiai közül” részletet a zsidó néppel rokon arab népre vonatkoztatta. A Mózes és Mohamed közötti párhuzam azonban tartahatatlan, ha összehasonlítjuk a két személyt és tevékenységüket. Mohamed például végképpen nem volt szelíd, mint Mózes, és hozzá hasonló csodákat sem tett.” (Vankó Zsuzsa: i. m., 117–119. o.)

6 Hogyan láthatjuk a prófécia beteljesedését a Biblia belső összefüggései alapján? Milyen tekintetben volt Jézus olyan, mint Mózes? Milyen párhuzamokat fedezhetünk fel kettőjük élete és szolgálata között?

.....

.....

.....

„• »A te atyádfiai közül« (5Móz 18,15) – azaz az eljövendő próféta, vagyis a Messiás emberként jelenik meg, Izráel népe közül való lesz.

• »...mind aszerint, amint kérted az Úrtól, a te Istenedtől a Hóreben, a gyülekezés napján: ne halljam újra az én Istenem szavát, és ne lássam többé ezt a nagy tüzet, hogy meg ne haljak! Az Úr pedig mondta nekem: Jól mondták, amit mondtak.« (16–17. vers; vö. 2Móz 20,18–19) Az eljövendő Messiás tehát közvetítő lesz Isten és Izráel népe között. Közvetlenül érintkezik Istennel, amiképpen Mózes is egyedülálló módon a próféták közül (lásd 5Móz 34,10). Az eljövendő próféta is közvetlenül az Úr színe előtt jön, hogy tolmácsolja a népnek Isten üzenetét, akaratát. Mivel nem viselhetik el Isten dicsőségét, közvetlen jelenlétét,

Mózeshez hasonló próféta érkezik hozzájuk, akinek a szava Isten szava lesz, amint a prófécia mondja: »az én ígéimet adom annak szájába«.

- Mózes népének nagy szabadítója volt, az egyiptomi szolgaságból mentette ki, és vitte át őket az ígért földjére. Jézus pedig »megszabadított minket a sötétség hatalmából [Sátán, a bűn és a halál fogságából], és átvitt az ő... országába« (Kol 1,13).

- Mózes a fáraó leányának fogadott fiaként Egyiptom trónját foglalhatta volna el, de ő »inkább választotta az Isten népével való együtt nyomorgást« (Zsid 11,24–27). Jézus visszautasította a Kísértő ajánlatát, hogy átadja neki a világ feletti uralmat (Mt 4,8–10). Szintén elutasította a júdeabeliek szándékát, akik a kenyérszaporítás csodája után királlyá akarták tenni: »Amint észrevette, hogy jönni akarnak, és őt elragadni, hogy királlyá tegyék, ismét elvonult...« (Jn 6,14–15) Inkább választotta a szenvedés útját, a kereszthalált, hogy megmentse az embert, hogy kiszabadíthassa az őt segítségül hívókat a bűn, a halál és Sátán fogságából.

- Mózes közbenjáró volt a vétkes nép és Isten között, önmagát ajánlva fel, hogy őt sújtsa Isten ítélete helyettük (lásd 2Móz 32,30–32). Jézus ugyancsak Közbenjáró a vétkes emberiség és az Atya között. Tulajdon helyettes áldozatára hivatkozva kér bűnbocsánatot részükre, amint az írás mondja: »Egy az Isten, és egy a Közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus, aki adta önmagát váltságul mindenekért...« (1Tim 2,5–6)

- Mózes Isten törvényét ismertette Izráel fiaival, Jézus pedig maga volt a Törvényadó, hisz – saját kijelentése szerint – ő volt az a »Vagyok«, aki Mózeszel beszélt a csipkebokornál, majd a Sínai-hegyen is (lásd Jn 8,58–59).

- Mózes a legfőbb bíró tisztét is betöltötte népe között (2Móz 18,13–22). Hasonlóan bíró Jézus is: »Az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta.« (Jn 5,22)

- Mózes nemzetalapító volt, Jézus pedig az újszövetségi »királyi papság és szent nemzet« alapítója, azaz egyházalapító (1Pt 2,9–10; Mt 16,18).

- Mózes által mannat adott Isten az izraelitáknak, Jézus pedig nem csupán fizikai kenyeret adott nekik a kenyérszaporítás alkalmával, hanem »mennyei kenyeret« ajánlott fel számukra, ezekkel a szavakkal: »Én vagyok az élet kenyere... amely a mennyből szállt alá; ha valaki eszik e kenyérből, él örökké.« (Jn 6,48–57.63)

- Mózes hatalmas csodákat cselekedett (az egyiptomi csapások, átkelés a Vörös-tengeren, vízfakasztás a kősziklából), hasonlóképpen az emberré lett Isten Fia, Jézus is rendkívüli csodákat tett az Atya mindenható hatalmát igénybe véve (a vihar lecsendesítése, a kenyérszaporítás, vakok, leprások gyógyítása, halottak feltámasztása...).

- Amikor Mózes megszületett, életveszélyben volt, mert Egyiptomban érvényben volt a fiúgyermek megölésének rendelete (2Móz 1,22–2,3). Hasonlóképpen volt életveszélyben Jézus is születése után Heródes féltékenysége folytán, aki elrendelte a fiúgyermek legyilkolását Betlehemben és környékén (lásd Mt 2,16–22).

- Mózes ellen folyvást lázongtak az izraeliták, »megtagadták őt«, mondván: »Ki tett téged fejedelemmé és bíróvá?« (Ap csel 7,27) Ugyanúgy ellenkezik a Messiással saját népe: megtagadják őt is. Nemcsak annak idején tették ezt Jézussal, hanem azóta is folyamatos az ilyen magatartás Jézus tanításaival szemben sokak részéről, nem egyszer saját »háza népe«, tanítványai részéről is.

- A saját testvérei is szembefordultak Mózessel egy alkalommal (4Móz 12,1–3), ugyanezt tették Jézussal is testvérei, József nála idősebb fiai (Jn 7,1–5).*

* Az evangéliumok egyértelműen tanúskodnak arról, hogy Jézusnak voltak testvérei, férfi- és nőtestvérei: Mk 6,3. Nőtestvérei lehettek az édestestvérei, József és Mária fiai, Mt 1,25 erre enged következtetni. Férfitestvérei viszont nála idősebbek voltak, Jn 7,1–4 is erre utal – régi keresztény hagyomány szerint ők József fiai voltak, aki özvegyemberként vette feleségül Máriát.

• Mózes »igen szelíd volt, minden embernél inkább, akik e föld színén vannak« (4Móz 12,3). Ugyancsak egyedülálló és közismert volt Jézus szelídsége. Ő elmondhatta: »Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok.« (Mt 11,29)

• Mózes imádkozott az ellene lázadókért (4Móz 12,10–13). Ugyanígy imádkozott Jézus ellenségeiért: »Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.« (Lk 23,34)” (Vankó Zsuzsa: i. m., 115–117. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja..

„Dávid fia” lesz a Messiás

1 Miért hangsúlyozta Pál apostol mindjárt a Római levél bevezetésében, hogy Krisztus „Dávid magvából lett test szerint”?

Rm 1,2–3 ■ „[Isten] előre megígérte prófétái által a szent írá-
sokban az ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint.”

Zsid 2,14 ■ „Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók,
Ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak...”

Rm 8,3 ■ „Isten az ő Fiát elbocsátva bűn testének hasonla-
tosságában és a bűn miatt, kárhoztatta [elítélte] a bűnt a
testben.”

.....

.....

Pál apostol Rómabeliekhez írt levelét „az evangélium summá-
ja”-ként is szokták emlegetni. Ezért is tartotta fontosnak az
apostol már a levele legelején tisztázni a krisztológia (a Krisztus
természetéről szóló bibliai tanítás) alaptételét. Ószövetségi pró-
féciaik sokasága jövendölt Jézus emberi, közelebbről dávidi szár-
mazásáról évszázadokon át. „Azért kell erőteljesen hangoztatni
Krisztus emberi természetének valóságát, mivel... a megváltás
műve igazából csakis Jézus Krisztus isten-emberi természetének
helyes megértéséből kiindulva magyarázható.” (Jean Zurcher: *Test-
vérünk lett*, Hetedik Kiadó, 2022, fordította: Csabai Tamás)

Érdeemes elolvasni, mit jegyez fel a Biblia Dávid elődei és utódai
történetéről (felsorolásukat lásd: Mt 1. fejj.; Lk 3. fejj.). Ők voltak

Jézus felmenői. Volt közöttük gyilkos, bálványimádó, kicsapongó, parázna stb. Ebből azt láthatjuk, hogy Ő is olyan tehertételekkel indult, genetikai öröksége folytán, mint bárki más. Annak ellenére, hogy Jézus emberi természetét ez az örökség terhelte, „bűnt nem cselekedett, sem szájában álnokság nem találtatott” (1Pt 2,22).

„Már az is kimondhatatlan megalázkodás lett volna, ha Isten Fia akkor veszi fel az emberi természetet, amikor Ádám még ártatlanságban élt az Édenben. Ám Jézus akkor öltötte magára természetünket, amikor az emberiséget már négyezer éve gyengítette a bűn. Csakúgy, mint Ádám minden gyermeke, elfogadta az átöröklés törvényének következményeit. Hogy melyek voltak ezek a következmények, földi őseinek történetében mutatkozik meg. Ilyen örökséggel jött el, hogy osztozzon fájdalmainkban és kísértéseinkben, és a bűntelen élet példáját nyújtsa számunkra.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Született nektek ma a Megtartó c. fej.)

2 Milyen ígéretet adott Isten Dávidnak Nátán próféta által a trónon őt követő utódáról és az örökké tartó királyságról? Hogyan jövendölt erről Ésaiás próféta is?

2Sám 7,12–13,16 ■ „Amikor pedig a te napjaid betelnek, és elalszol a te atyáiddal, feltámasztom utánad a te magodat, aki ágyékdoból származik, és megerősítem az ő királyságát. Ő fog házat építeni az én nevemnek, és megerősítem az ő királyságának trónját mindörökké... És állandó lesz a te házad, a te országod mindörökké tiéd lesz, és a te trónod erős lesz mindörökké.”

Vö. Ésa 9,7 ■ „Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme műveli ezt!”

„Dávid fiáról, Salamonról, trónja örököséről szolt elsődlegesen az ígélet. Bizonyos párhuzamok, hasonlóságok révén azonban Salamon a Messiás előképévé válik e jövendölésben. Már a nevénel fogva is, mert a *Salamon* név békességet jelent, és a Messiás is (régies nyelvi alakban) »Siló«-nak, azaz »békességnek« és »békesség fejedelmének« neveztetik (1Móz 49,10; Ésa 9,6; Mik 5,5). Újra felbukkan e próféciában az a jellegzetes kifejezés is, amely az ősevangéliumtól fogva több messiási ígéletben megjelent: »feltámasztom a te magodat«. (A *mag* a héber szövegben itt is *zera*, csakúgy, mint az említett próféciák esetében.)

Salamon	A Messiás
»A te magod, aki testedből származik...«	»Akit előre megígért [Isten] a prófétái által, az Ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint.« (Rm 1,2–3; vö. 2Tim 2–8)
»Ő fog házat építeni az én nevemnek...«	»Felelt Jézus, és mondta nekik: Rontsátok le a templomot, és én három nap alatt megépítem azt.« (Jn 2,19)
»Leszek neki atyja, és ő lesz nekem fiam...«	»Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm.« (Mt 3,17; 17,5; vö. Jn 20,17)»

A fenti táblázat bemutatja a párhuzamokat Salamon és a Messiás között az újszövetségi iratok értelmezése szerint.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele* I. köt., 124–125. o.)

„Mit tartalmaz (Ésaiás próféta írása szerint) a »Dávid királysága felemelésére« vonatkozó ígélet?... Benne foglaltatik e jövődőlésben az is, hogy a dávidi királyság lehanyatlik, mielőtt a Messiás felemelné. Az a kijelentés, hogy az eljövendő Messiás »uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége«, ugyancsak a prófécia eszkatologikus [végidőre vonatkozó] távlatához tartozik. Utal arra, hogy az örökkévalóságban nem statikus állapot, nem egyhangúság lesz, hanem folyamatos növekedés mellett valósul meg a stabilitás, az állandó béke. Az a kijelentés, hogy a dávidi királyság felemelése »jogosság és igazság« által valósul meg, szintén egyértelműen a Messiás által felállítandó királyságra utal, és ugyancsak egybecseng több más messiási prófeciával. [Ezzel bővebben a 6. kérdésnél foglalkozunk.] A »mostantól fogva mindörökké« formula a profetikus kijelentés meggingathatatlan érvényességére, bizonyos beteljesedésére utal. A következő mondattal zárul a prófécia: »A Seregek Urának féltő szeretete műveli ezt.« Mintha csak azt mondaná ezáltal, hogy emberek nem méltók arra a kegyelemre, amit a Messiás eljövetele jelent számukra, és azt utólag kiérdemelni sem tudják. Egyedül Isten felfoghatatlan szeretete a magyarázat arra a csodára, amely a Messiás földre születése, majd dicsőséges újbóli eljövetele, hatalomátvétele által valósul meg.» (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 86–87. o.)

3 Miért szólt Ésaiás próféta – jelképes nyelvezettel – a Messiásról úgy, mint aki Isai törzsökéből kinövő vesszőszál? Miképpen jelenik meg ezekben a jelképekben a Messiás földre születésének és rövid életének összefoglalása? Hogyan teljesedett be, hogy a Messiás sokaknak nem volt „kívánatos”?

Ésa 11,1 ■ „Származik egy hajtás Isai törzsökéből, s gyökereiből egy vesszőszál növekedik...”

Vö. Ésa 53,1 ■ „Felnőtt, mint egy vesszőszál őelötte, mint gyökér a száraz földből. Nem volt fenséges megjelenése, hogy szemlélve őt, kívánatos lett volna számunkra.”

.....

.....

.....

.....

„Miért szerepel a most vizsgált próféciaiban Dávid neve helyett apja, Isai neve? Bizonyára az apa is igaz, istenfélő ember volt, ezért örökíti meg a prófécia az ő nevét is. Nem kétséges, hogy Dávid értékes erkölcsi tanításokat kapott, erős hitbeli inspirációt nyert a szülői házból. Továbbá arra is utalhat az »Isai gyökere« kifejezés, hogy a dicsőséges uralkodóvá lett Dávid szegény, pásztorkodó családból származott, hozzá hasonlóan a Messiás sem királyi dicsőségben jelenik majd meg, hanem szegény családban nő fel, noha anyja és nevelőapja származása visszavezethető Dávidig, Isaiig. A »hajtás növekedik« kifejezés arra utal – összhangban Ésa 7,14-gyel és 9,16-tal, valamint a kortárs Mikeás kijelentésével (5,2) –, hogy az eljövendő Messiás gyermekként születik meg, és észrevétlenül, csendesen nő fel, mielőtt megkezdené messiási küldetését...” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 94. o.)

„A száraz földből kinövő gyökér csoda, hiszen hiányzik egy lényeges elem, a nedvesség. A Messiás születése csoda lesz, a szüztől születés csodája. Vegyünk észre még egy ellentmondást, természetfeletti, de mégis természetes növekedését. Fel fog növekedni (ahogyan más gyerekek), de »Őelötte« lesz..., azaz a Messiás az Örökkévaló színe előtt, az Ő figyelő gondoskodása alatt fog felnőni... [Ugyanakkor] a nép általános szellemi ínsége közepette, a keménység, a bűn és a hitetlenség pusz-

tájában... »fog felnőni«, azaz nem fog »egyszerre rátörni a világra, hirtelen, ragyogó merészséggel és teljesítménnyel, hanem alkalmazkodik az Isten [eljárásaira gyakran jellemző] lassú, csendes növekedési törvényhez« (James Culross)... Amikor a Messiás eljött, minden pontosan úgy teljesedett be, ahogyan a jövendölés szólt. A Messiás nem felnőtt királyként jött el a maga dicsőségében, nagy lendülettel és ragyogással – ezt a második eljövételére tartogatja. Az Újszövetségben a gyermek Jézusról olvassuk: »A kisgyermek pedig növekedett és erősödött lélekben, beteljesedve bölcsességgel, és Isten kegyelme volt rajta.« (Lk 2,40)” (Fred John Meldau: *A próféták ma is szólnak*, Evangéliumi Kiadó, Bp., 2000, 71–72. o.)

Az Ésa 53,1. vers második mondatához fűzi Blaise Pascal: „Megalázott Isten, egészen a kereszthalálig... De melyik ember tündökölt nála fényesebben? A zsidó nép... őt jövendölte eljövetele előtt. A pogányság őt imádja eljövetele után... Ennek ellenére ki élvezte legkevésbé e roppant feltűnést? Harminchárom esztendőből harmincat a világtól elvonulva élt. Három év elteltével csalónak tartják, a papok és a főemberek elvetik, barátai és legközelebbi hozzátartozói megvetik. Végül övéi egyikétől elárulva, másikatól megtagadva és mindenkitől elhagyatva hal meg. Mi haszna van hát ebből a feltűnésből? Soha ember nem keltett ekkora visszhangot, de embert soha nem ért ennél nagyobb gyalázat.” (*Gondolatok*, 765. és 792. töredék)

„A zsidó nép több mint ezer évig várt az Üdvözítő eljövételére. Ez volt a legnagyobb reménységük. Róla emlékeztek énekeikben, jövendöléseikben, templomi szertartásaikon és családi istentiszteleteiken. Eljövetelekor mégsem ismerték fel Őt. A menny szeretett Lénye számukra »gyökér volt a száraz földből«, »nem volt alakja és ékessége« (Ésa 53,2), és nem fedeztek fel benne semmi szépséget. »Az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be Őt.« (Jn 1,11)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A választott nép c. fej.)

4 Hogyan szól a prófécia „Isai gyökere” nemzetek feletti felmagasztalásáról? Miként lesz Jézus a „népek zászlója”, és mikor lesz az „Ő nyugalma dicsőség”?

Ésa 11,10 ■ „Lesz ama napon, hogy Isai gyökeréhez, aki a népek zászlója lesz, eljönnek a pogányok, és az ő nyugalma dicsőség lesz.”

Jel 22,16 ■ „Én vagyok Dávidnak ama gyökere és ága...”

.....
.....
.....
.....

Az „ama napon” időbeli kifejezés mindig a megváltási terv végső eseményeivel hozható összefüggésbe. Eszünkbe juthat, hogy a pünkösd utáni időszakban tömeges megtérések voltak, ami megismétlődik – még nagyobb mértékben – a végidőben, a Szentlélek kiárasztásakor, a végső nagy evangéliumhirdetés eredményeként (Mt 24,14). Ezzel megegyezően írja Ésaías próféta: „Népek jönnek világosságodhoz, és királyok a neked feltámadt fényességhez.” (60,3) A „nyugodalomra” vonatkozó ígélet csak az újjáteremtett Földön fog majd maradéktalanul beteljesedni (Ésa 32,17–18; 2Pt 3,13).

„A vessző és a gyökér együttes említése a Messiás Isten-emberi személyének a titkára utal, miként az Ésaías könyve 11. fejezetében található prófécia esetében is. A Messiás »Dávid gyökere és ága«, vagyis Dávid Teremtője és Fia. Jelenések könyvében maga a kinyilatkoztatást közlő, megdicsőült Jézus azonosítja önmagát ezzel a jelképpel (Jel 22,16).” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 187–188. o.)

5 Miért egy jelentéktelen helységben kellett megszületnie Jézusnak, miért ennyire „emberi” körülmények között? Kicsoda Ő a valóságban?

Mik 5,2 ■ „De te, Efratának Betleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nekem, aki uralkodó az Izráelen, akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.”

Vö. Mt 2,1-6 ■ „Amikor pedig megszületett Jézus a júdeai Bethlehemben, Heródes király idejében, íme napkeletről bölcsek jöttek Jeruzsálembe, ezt mondván: Hol van a zsidók királya, aki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jöttünk, hogy tisztességet tegyünk neki. Heródes király pedig ezt hallván, megháborodott, és vele együtt az egész Jeruzsálem. Egybegyűjtve minden főpapot és a nép írástudóit, tudakozódott tőlük, hol kell Krisztusnak megszületnie? Azok pedig mondták neki: A júdeai Bethlehemben, mert így írta meg a próféta: Te Betlehem, Júdának földje, semmiképen sem vagy legkisebb Júda fejedelmi városai között: mert belőled származik a fejedelem, aki legeltetni fogja az én népemet, Izráelt.”

.....

.....

.....

„Isten útjai, cselekedetei olykor meglepetést szereznek. Betlehem jelentéktelen helység volt, mégis innét származott Izráel dicsőséges királya, Dávid, aki a legkisebb volt testvérei között. Róla nevezték el később Betlehemet »Dávid városának« (Lk 2,4). A Dávid királynak adott kijelentés alapján – 2Sám7,12–13; vö. Mt 22,41–46 – az egész Izráel tudomást szerzett arról, hogy az

eljövendő Messiás »Dávid fia«, leszármazottja lesz. Ennélfogva Betlehem megjelölése az eljövendő nagy király szülővárosaként egyértelművé teszi, hogy a szóban forgó prófécia a Messiásra vonatkozik... »...származása ősidőktől, az örökkévalóság napjaitól fogva való.« E szerint a Dávid városában, Betlehemben megszülető Messiás valójában előbb volt Dávidnál, az idők beláthatatlan mélységében is létezett már. Ésaías próféta is szolt arról, hogy a Messiás-királyt – bár gyermekként születik meg – »erős Istennek, örökkévalóság atyjának« is hívják (Ésa 9,6). Keresztelő János bizonyára ezeknek az ószövetségi messiási próféciaknak az alapján szolt a Messiásról úgy, mint aki utána fog fellépni, de »előbb volt nála« (Jn 1,30).” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 43–44. o.)

„A mennyei küldöttek megdöbbenve látták annak a népnek a közömbösségét, amelyet Isten arra hívott el, hogy a szent igazság világosságát elvigye a világhoz. A zsidó nemzetet annak tanúságtevőjeként őrizte meg Isten, hogy Krisztusnak Ábrahám magvából, Dávid leszármazottai közül kell megszületnie – mégsem ismerték fel, hogy jövele mennyire közel van. A templomban a reggeli és esti áldozat naponta mutatott rá Isten Bárányára, de még itt sem tettek előkészületeket a fogadására. A nemzet papjai és tanítói nem vették észre, hogy minden idők legnagyobb eseménye előtt állnak. Tartalom nélküli imákat ismételtettek, elvégezték a szertartásokat, hogy az emberek lássák, s miközben gazdagságért és világi tekintélyért munkálkodtak, nem készültek fel a Messiás kinyilatkoztatására. Egész Izráelt ez a közöny jellemezte. Az önző és a világhoz ragaszkodó szíveket érintetlenül hagyta az egész mennyet betöltő öröm. Kevesen vágyódtak arra, hogy láthassák a Láthatatlant. Hozzájuk küldettek a mennyei követek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Született nektek ma a Megtartó” c. fej.)

6 Jeremiás alábbi jövendölésének mely részlete teljesedett be Jézus testtétele által? Miért csak az „új földön” teljesedhet be ez a prófécia teljességében? Hogyan válhat számunkra már ma is valósággá ez az ígélet: „az Úr a mi igazságunk”?

Jer 23,5-6 ■ „Íme eljönnek a napok – azt mondja az Úr –, és támasztok Dávidnak igaz magvat, és uralkodik, mint király, bölcsen cselekszik, méltányosságot és igazságot cselekszik e földön. Az ő idejében megszabadul Júda, és Izráel bátorságosan lakozik, és ez lesz az ő neve, amellyel nevezik őt: Az Úr a mi igazságunk!”

Vö. Jn 14,6 ■ „Én vagyok az út, az igazság és az élet.”

Vö. Jn 18,37 ■ „Mondta azért neki Pilátus: Király vagy-e hát te csakugyan? Felelt Jézus: Te mondd, hogy én király vagyok. Én azért születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra.”

1Kor 1,30 ■ „Jézus Krisztus lett nekünk Istentől bölcsességül, igazságul, szentségül és váltságul.”

.....

.....

.....

„»Dávid sarja« a dávidi királyok sorát fogja folytatni nagy megszakítás után, és egyben le is zárja a maga örökkévaló királyságával, amelyről már 2Sám 7,16 is szólt. A Messiás, a Felkent egyesíti magában a próféta (5Móz 18,15-19), a pap (Zsolt 110,4) és a király tisztét. Királyként Dávid az előképe számos messiási próféciónak (pl. Zak 9,9), ami arra utal, hogy dávidi lelkületű – Istent és embert tisztelő, szerető, alázatos – uralkodó kerül majd Isten kegyelméből a nép fölé. Jézus kortársai szá-

mára ismert volt, hogy a Messiás Dávid fia és király lesz. Ezért is várták volna el Jézustól, hogy állítsa fel királyságát, az emberi elképzelésük szerinti királyságot. Az a bölcs és igazságos uralom azonban, amit Jeremiás próféciája ígér, nem valósulhat meg a földi történelem keretei között, csak Jézus visszajövelete nyomán lesz majd valósággá.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövelete*, II. köt., 220–221. o.)

„A jövendölések Üdvözítőjének tehát nem földi uralkodóként kell jönnie, hogy megszabadítsa a zsidó népet elnyomóitól, hanem mint ember jön az emberek közé. Alacsony sorsban és szegénységben él, hogy végül, mint megvetettet és elvetettet megöljék.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Thesszalónika c. fej.)

„Az a reményünk, hogy szüntelenül erősödünk a tudatban, hogy Krisztus a mi igazságunk. Ez legyen hitünk alapja, mert akkor örökre megáll. Ahelyett, hogy Sátán sötét dolgain rágódnánk és hatalmától reszketnénk, nyissuk meg szívünket, fogadjuk be a Krisztustól áradó fényt, és tükrözzük azt a világra. Jelentsük ki, hogy Krisztus felette áll az ellenfél hatalmának, és segítő karja fenntartja mindazt, aki Őbenne bíz... Arra lenne szükségünk, hogy tapasztalatból ismerjük meg Istent és szeretetének hatalmát, amint Krisztus kijelentette Őt. Kutassuk az Írásokat szorgalmasan, imával. Elevenítse meg értelmünket a Szentlélek. Emeljük szívünket hittel, reménnyel és soha nem szűnő dicsérettel Istenhez... Közvetlen előttünk állnak a sorsdöntő küzdelem zárótusái, amikor az ellenfél mindenféle feltűnő tett, személyvesztő jel és hamis csoda, s mindenféle gonosz csábítás segítségével igyekszik majd félremagyarázni Isten jellemét, hogy ha tudja, »tévedésbe ejtse még a választottakat is« (Mt 24,24). Ha volt valaha nép, melynek szüksége volt az égi világhoz szüntelen növelésére, akkor ez az a nép, ame-

lyet ebben a veszélyes időben hívott el Isten, hogy örködjék szent törvénye felett, s tisztázzák jellemét a világ előtt. Akikre ilyen szent megbízatás hárult, azoknak lelkieknek, emelkedetteknek, életre pezsdülteknek kell lenniük az által az igazság által, melyről vallják, hogy hiszik. Soha egyház ennyire nem volt szükségében annak, és soha Isten ennyire féltőn gondoskodó nem volt, hogy az egyház eljusson arra a lelki színvonalra, melyet Pál ír le a kolosséi levelében: »Könyörgünk értetek és esedezünk, hogy akaratának ismerete minden lelki bölcsességgel és okossággal együtt teljessé váljék bennetek. Csak így tudtok mindenben a tetszését keresve, az Úrhoz méltón élni, és Isten ismeretében gyarapodni.« (Kol 1,9–10)” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, V. köt., Krisztusban tárul fel Isten jelleme c. fej.)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

„Isten Fia” lesz a Messiás

(Zsolt 2,1–8; Ésa 9,1–7)

I Egyértelmű volt-e már az Ószövetség idején, hogy isteni személy lesz a Messiás?

Zsolt 2,7 ■ „Törvényül hirdetem: az Úr mondta nekem: **Én fiam vagy te, én ma nemzetek téged.**”

Ésa 9,6 ■ „**Hívják nevét csodálatos Tanácsadónak, erős Istennek, örökkévalóság Atyjának, békesség Fejedelmének.**”

Jn 1,29 ■ „**...Isten ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit.**”

.....

.....

A messiási jövendölésekből a figyelmes olvasó felismerhette azt aényt, hogy a Messiás Isten Fia lesz. Nem volt viszont telis-tele az Ószövetség ezekkel a kijelentésekkel, ehhez tanulmányozó lelkületre volt szükség. A tanulmányozó lelkület hiánya mellett a másik probléma a hűséges tanítók hiánya volt. Ezért sok izraelita számára nem volt világos, hogy a Messiásnak isteni személynek kell lennie.

„[Jézus megkérdezte a farizeusokat:] »Miképpen vélekedtek ti a Krisztus felől? Kinek a fia?« (Mt 22,42) Ez a kérdés a Messiásra vonatkozó hitük próbája volt: vajon egyszerű embernek vagy Isten Fiának tekintik-e Őt. Kórusban hangzott a válasz: »A Dávidé.« (Mt 22,42) Ezt a címet adta a prófécia a Messiásnak. Amikor Jézus hatalmas csodáival

nyilvánította ki istenségét, amikor betegeket gyógyított, halottakat támasztott fel, az emberek kérdezgették maguk között: »Nem ez-e Dávidnak ama Fia?« (Mt 12,23) A kananeus asszony, a vak Bartimeus és sokan mások így kiáltottak hozzá segítségért: »Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!« (Mt 15,22) Jeruzsálemi bevonulásakor üdvivalgásokkal köszöntötték: »Hozsánna Dávid fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében!« (Mt 21,9) Azon a napon a kisgyermek a templomban visszhangozták, örömmel tulajdonították Neki e nevet. Sokan azonban, akik Jézust Dávid Fiának hívták, nem ismerték el istenségét. Nem értették meg, hogy Dávid Fia egyúttal Isten Fia is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 6o8. o.)

Isten azonban adott egyértelmű kijelentéseket a Messiás istenségéről a próféták által, amelyeket érdemes megvizsgálnunk a beteljesedésük után is, hiszen Jézus Krisztus istenfiúsága hitünk egyik alapja. Ezekre a kijelentésekre nagy szükség van, hogy megérthessük, valójában ki is számunkra Jézus.

2 Milyen módon szól Ésaiás próféta a Messiás istenségéről?

Ésa 9,1-7 ■ „De nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongatás van; először megalázta Zebulon és Nafthali földjét, de azután megdicsőíti a tenger útját, a Jordán túlsó partját [és] a népek Galileáját. A nép, amely sötétségben járt, lát nagy világot; akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttük! Te megsokasítod e népet, nagy örömet szerzel neki, és örvendeznek előtted az aratók örömeivel, és vigadoznak, mint mikor zsákmányt osztanak. Mert terhes igáját és háta vesszejét, az őt nyomorgató botját összetöröd, mint a Midián napján, mert a vitézek harci saruja és a vérbe fertőztetett öltözet megég,

és tűznek eledele lesz. Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az Ő vállán lesz, hívják nevét csodálatos Tanácsadónak, erős Istennek, örökkévalóság Atyjának, békesség Fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége Dávid trónján és királysága felett, hogy felemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme műveli ezt!”

(Soroljuk fel azt a négy – kettős – kifejezést, melyeket a prófécia közöl a Messiás azonosítására!)

.....

.....

Ez a messiási jövendölés több fontos információt is tartalmaz a Messiás kilétével kapcsolatban. A *Galilea* kifejezés, habár hordoz jelentést is (határ, körzet, terület), itt egyértelműen földrajzi helyként jelenik meg, ezért pontosítottuk a fordítást. Így pontosan beazonosítható a prófécia: Jézusnak valóban ez volt a fő működési területe, ez kétségtelen. Bár ezt a próféciát még az írástudók is hajlamosak voltak „elfelejteni”, mivel sokféle nemzetiség élt itt, akik többnyire egyszerű földművesek voltak, és nem a vallásos dolgokban járatos, vagy a vallási előírásokat szigorúan követő emberek. Éppen ezért mondták ezt Nikodémusnak is: „Tudakozódjál, és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta.” (Jn 7,52) Habár Jézus a júdeai Betlehemben született, de messiási szolgálatát főként Galilea területén végezte, ami megegyezik Zebulon és Naftali törzsének területével.

Ez a tény viszont megerősíti, hogy a prófécia többi része is a Messiásra vonatkozik, nevezetesen az a négy kifejezés, amely mind különleges voltát emeli ki.

„A valóságban aligha lehet túlértékelni ezt az Ésaías próféta által adott kijelentést, mert annyira világosan és többszörösen

határozza meg, hogy ki is lesz az eljövendő Messiás. A »csodálatos Tanácsadó« megjelölés nyilván Jézus tanításaira, ezen belül különösképpen gyakorlatias etikai vonatkozású kijelentéseire vonatkozik. Az »erős Isten« és »örökkévalóság Atyja« elnevezések istenségét deklarálják a lehető legerőteljesebben. Egybecsengenek ezek az elnevezések a kortárs Mikeás által közölt próféciával, amely szerint annak származása, aki születik Betlehemben »ősidőkből, az örökkévalóság napjaitól fogva való« lesz (Mik 5,2)... A »béke Fejedelme« elnevezés szintén egybecseng több messiási próféciával.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 85. o.)

Érdekes, ellentmondásosnak tűnő összefüggés, hogy a Messiás gyermekként születik meg, ugyanakkor Örökkévalóság Atyjának nevezetik. Krisztusban az isteni és emberi egyesülésére mutat előre ez. Ugyanakkor különleges kijelentés Jézus Krisztusról, hogy habár „minden teremtménynek előtte született” (Kol 1,15), mégis Örökkévalóság Atyja, ezzel is utalva arra, hogy Istennel egyenlő, származása pedig az örökkévalóságba nyúlik vissza. Elgondolkodtatóak, szinte felfoghatatlanok ezek a kijelentések a Messiás nagyságát illetően. Gondolkodjunk sokat ezeken, hogy megértsük, mekkora alázat volt Jézus Krisztus részéről eljönni ebbe a bűnös világba, és mekkora lehetőség hit által megragadni az Ő igazságát!

„Elfogadván az emberi létformát, Krisztus olyan alázatot tanúsított, amely a mennyei lények csodálatára van. Az emberré válás elfogadása nem lett volna megalázó, ha azt megelőzően Krisztus élete nem lett volna oly dicsőséges... Isten Fiának emberi formában való megjelenése számunkra maga a mindenség! Olyan arany kötél ez, mely egybeköti lelkünket Krisztussal, és általa az Atyával. Tegyük ezt tanulmányunk tárgyává! Krisztus valóságos ember volt. Emberré válásával bebizonyította alázatát. Ugyanakkor testben megjelent Isten volt. Amikor ehhez a tárgyhöz közeledünk, jól tesszük, ha

figyelmezőnk Krisztus Mózeshez intézett szavaira az égő csipkebokornál. »Oddd le a te saruidat lábaidról, mert a hely, amelyen állsz, szent föld.« (2Móz 3,5) A kérdező alázatával és töredelmes szívvel kellene közelednünk ehhez a témához. Krisztus testtételeének témája gyümölcsöző terület, mely meg fogja jutalmazni az igazságért mélyre ásó kutatót.» (Szemelvények Ellen G. White írásaiból, I. köt., 243–244. o.)

A jövendölés kettős prófécia is. A 3–5. vers már Jézus második eljövételét tárja elénk, az üdvözültek örvendezését a megváltásban és a Megváltóban. A „Midián napja” is erre utal, amikor Gedeon idejében isteni közbelépés által szabadult meg maroknyi csapata a hatalmas ellenséggel szemben (lásd Bír 6–7. fejt.).

3 Milyen részletet ismerhetünk meg ezenfelül a Messiás személyéről a 2. zsoltárból?

Zsolt 2,1–8 ■ „Miért dühösködnek a pogányok, és gondolnak hiábavalóságot a népek? A föld királyai felkerekednek, és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és az Ő Felkentje ellen: Szaggassuk le az ő bilincseiket, és dobjuk le magunkról köteleiket! Az egekben lakozó neveti, az Úr megcsúfolja őket. Majd szól nekik haragjában, és megretenti őket gerjedelmében: én kentem ám fel az én királyomat a Sionon, az én szent hegyemen! Törvényül hirdetem: Az Úr mondta nekem: Én fiam vagy te, én ma szültelek téged. Kérd tőlem és odaadom neked a pogányokat örökségül, és birtokodul a föld határait.”

.....

.....

.....

A zsoltár szerzője nincs megjelölve, de az apostolok visszahivatkozásából, tudhatjuk, hogy a szerző Dávid király (vö. Ap csel 4,25). A prófécia jelentősége is alátámasztja ezt. Annyira egyértelmű, hogy messiási jövendölés a zsoltár, hogy szinte minden írásmagyarázó, még a zsidó magyarázók is annak tartják. Ezt a szövegben megjelenő *Messiás* szó igazolja (a *Felkent* a héber szövegben: *Messiás*). Az Újszövetség is tíz alkalommal hivatkozik vissza rá.

A leghangsúlyosabb kifejezés a zsoltárban: „Az Úr (Jahve) és az ő Felkentje (Messiása).” Mindkét esetben fontos az eredeti szó ismerete, hiszen így érthetjük meg, hogy az Atyáról és a Fiúról, illetve a kettőjük között lévő különleges kapcsolatról van szó. „Jézus mindenkor ezt vallotta földi életében: »Én és az Atya egy vagyunk.« (Jn 10,30; vö. Jn 5,23.26) A kifejezésmód, amivel itt, a 2. zsoltárban találkozunk – miszerint a Szabadító »Jahve Messiása« –, arra utal, hogy a megváltás kigondolója, eszmei szerzője az Atya, a Fiú pedig, aki tervét megvalósítja, az Ő küldötte. A közöttük lévő sajátos kapcsolatot érzékelteti a szóban forgó kifejezés, amely egyenlőségük mellett is érvényesül. Jézus következetesen, ismételten hangsúlyozta földi életében: »Istentől származtam és jöttem, nem magamtól jöttem, hanem Ő küldött engem.« (Jn 8,42)” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, i. m., 267. o.)

Az Úr ellen és az Ő Messiása ellen való lázadás, amelyről a zsoltár eleje szól, kétféleképpen is teljesül. Az őskeresztény egyház Jézus Krisztus papi fejedelmektől és a római hatalomtól való elítéltetésében látta. Van viszont ezen túl egy másik, tágabb jelentése is, ez pedig az egész emberiség Isten elleni lázadása. Jézus isteni volta és igazsága ugyanis mindig lázadást váltott és vált ki a bűnös emberből. Ezért vádolták a farizeusok Jézust újra meg újra, ezért üldözték az őskeresztény egyházat és ezért vált ki ma is ellenkezést ennek helyes tanítása.

Sokakban felmerül a kérdés, hogy mi lenne, ha most jönne el Jézus. Sajnos egyértelmű, hogy ugyanúgy elpusztítaná Őt az emberiség, mint kétezer évvel ezelőtt, mert függetlenedni akarnak

a Teremtőtől, saját maguk akarják birtokolni az általa adott javakat. Ezt fejezi ki a zsoldár 3. verse: „Szaggassuk le az ő bilincseiket, és dobjuk le magunkról köteleiket!” A Messiás isteni volta miatt azonban ennek a lázadásnak a végkimenetele egyértelmű: „Majd szól nekik haragjában, és megrettentí őket gerjedelmében.” (5. vers) Bár Isten hosszútűrő, a végső ítélet napja el fog jönni, amikor „megrettentí” és megsemmisíti az igazság ellenségeit.

A zsoldár legegységesebb kijelentése viszont az, ami ezután következik: „Törvényül hirdetem: az Úr mondta nekem: Én fiam vagy te, én ma szültelek téged.” (7. vers) Egyértelmű közlést találunk itt arról, hogy mely isteni személy lesz a Messiás, hiszen a Fiú személye rajzolódik ki ebben. Sőt az teszi még hangsúlyosabbá, hogy egyfajta figyelemfelhívással van bevezetve: „törvényül hirdetem”. Meg lehetett tehát érteni ebből is, hogy ez egy alapvetés a Messiás személyét illetően.

A Messiás és Isten Fia összekapcsolódását ismerték fel Krisztus személyében a tanítványok is: „Mondta nekik: Ti kinek mondotok engem? Simon Péter pedig felelvén, mondta: Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” (Mt 16,15–16) „Felelt Nátánael és mondta neki: Rabbi, te vagy Isten Fia, te vagy Izráel Királya!” (Jn 1,50)

Azonban a tudás itt is kevés önmagában. Csupán ennek az összefüggésnek az ismerete nem üdvözíthet, ezt szemlélteti Kajafás esete: „Amikor Kajafás rákérdezett Jézusra – a zsidó főtanács, a Szanhedrin előtti kihallgatásakor –, mintha csak ezt a zsoldárt idézte volna pontosan megfogalmazott kérdésével: »Te vagy-e Krisztus (a Messiás), az élő Isten Fia?« (Mt 26,63) Nem véletlenül kezdte Jézus válaszát ezzel a jelentőségteljes bevezetéssel: »Te mondtad.« (64. vers) Kajafás ugyanis a legsúlyosabb tanúbizonyságot tette önmaga ellen kérdésével. Elárulta, hogy tud e két fogalom – a Messiás és Isten Fia – összekapcsolódásáról az Írásban. Természetesen tudniuk kellett erről másoknak is, akik a főtanácsban ültek. Semmiképpen sem kerülhette el az írástudók figyelmét a 2. zsoldár, miszerint a Messiáshoz így szól Isten: »Fiam vagy te.«” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, i. m., 271. o.)

4 Mit jelent ez a kifejezés: „Isten Fia”?

Zsolt 2,7 ■ „Törvényül hirdetem: Az Úr mondta nekem: Én fiam vagy te, én ma szültelek téged.”

Fil 2,6 ■ „Aki, amikor Isten formájában volt, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy Ő Istennel egyenlő.”

Jn 5,22 ■ „Hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, miként tisztelik az Atyát. Aki nem tiszteli a Fiút, nem tiszteli az Atyát, aki elküldte Őt.”

1Kor 15,28 ■ „Amikor pedig minden alája vettetett, akkor maga a Fiú is alávetettik annak, aki neki mindent alávetett, hogy Isten legyen minden mindenben.”

.....
.....

Felmerülhet a kérdés, hogy mennyiben különbözik Isten Fia magától Istentől. Jézus Krisztus saját kijelentéseiből és egyéb igékből világosan megérthetjük, hogy Isten Fia teljes értékű isteni személy, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Jézusnak a földi életében is hatalma volt megbocsátani a bűnöket. Végző soron tehát egyenlő az Atyával, saját kijelentése szerint is egy Ővele. Így tehát ugyanaz a tisztelet illeti meg Őt, mint az Atyát.

„A fiú mindig jogszerűen viseli apja nevét, így Krisztus is mint »Isten egyszülött Fia« jogosan viseli ezt a nevet. A fiú ugyanakkor – kisebb vagy nagyobb mértékben – az apa mása: ugyanaz a termete, arcvonásai és jellemtulajdonságai is követik apjáét. Nem teljesen, mert az emberek között nincs tökéletes képmás. De Istenben nincs hiányosság, és az Ő műveiben sem, ezért Krisztus az Atya »valóságának képmása« (Zsid 1,3). Mint önmagában létező Isten Fia, rendelkezik az istenség minden jellemtulajdonságával.” (Ellet J. Waggoner: *Krisztus és az Ő igazsága*, Advent Kiadó, Budapest, 1994, 7. o.)

Ugyanakkor Jézus mindenben elsőnek tekinti az Atyát, földi életében is mindig így beszélt róla, hiszen mindent tőle kapott.

Jézus származásának titkába is bepillantunk a 2. zsoltaeron keresztül: „ma szültelek téged”. Különösnek hat ez a kijelentés, nem is foghatjuk fel teljesen, összhangban van viszont a Biblia más kijelentéseivel. „A kifejezés nem értelmezhető antropomorf módon, hanem úgy, hogy az emberi nyelv eszközével csak így lehetett jelölni valamiképpen az Atya és a Fiú kapcsolatát, a Fiú származásának, eredetének nagy titkát.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, I. köt., 272. o.)

A Bibliában más helyen is találkozhatunk azzal a kifejezéssel, hogy Jézus Krisztus „született” (Kol 1,15), de – mint azt az előző kérdéseknél láthattuk – azt is hangsúlyozza az Ige, hogy Ő „Örökkévalóság atyjának” is nevezetik (Ésa 9,5), illetve származása „eleitől fogva, öröktől fogva van” (Mik 5,2).

„Az Ige kezdetben volt. Az emberi elme nem tudja felfogni azt az időt, amely ebben a szférában eltelt... Volt idő, amikor Krisztus előjött az Atya kebléből (Jn 8,42; 1,18), de ez az idő olyan messze vész el az örökkévalóságban, hogy a mi véges értelmünknek úgy tűnik, mintha Krisztusnak nem is volna kezdete.” (Ellet J. Waggoner: *Krisztus és az Ő igazsága*, i. m., 13. o.)

Ez már annyira meghaladja az emberi felfogóképességet, hogy itt alázattal meg kell állnunk.

„Olyan titkokat illetőleg, amelyek az emberi értelmet meghaladják, hallgatni – arany.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 52. o.)

Az újszövetségi visszahivatkozásokból viszont úgy tűnik, Jézus testtelételére is utal a szóban forgó kifejezés. Erre utalnak az alábbi Igék: „Amikor eljött az idő teljessége, Isten kibocsátotta az Ő Fiát.” (Gal 4,4); „behozta elsőszülöttét a világba” (Zsid 1,6). Ez is az Atya csodálatos műve volt, ami szintén feszegeti a emberi felfogóképességünk határait. Sőt még Jézus feltámadására

vonatközön is idézi Pál apostol, amikor a pizidiai Antiókhia-ban prédikál (Ap csel 13,32–33), mivel Jézus feltámasztása olyan cselekedet volt, mintha az Atya újra „szülte” volna Jézust. Rendkívül gazdag mondanivalója van tehát ennek a néhány kifejezésnek.

5 Miért csak Isten Fia volt alkalmas arra, hogy az emberiség Szabadítója legyen?

Jn 10,17–18 ■ „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el éntőlem, hanem én teszem le azt magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.”

Jn 5,26 ■ „Amiként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában.”

Jn 14,9 ■ „...aki engem látott, látta az Atyát...”

.....

.....

A tárgyalt messiási jövendölések annyira hangsúlyosan mutatják be, hogy Isten Fia lesz a Messiás, hogy már ebből is következhethetne, hogy bizonyára nem is lehetett volna más alkalmas erre a feladatra. Van azonban ennek logikus magyarázata, amit megtudhatunk magának Jézus Krisztusnak a kijelentéséből. A Megváltó szükségszerűen olyan személy kellett, hogy legyen, akinek nem „kapott”, hanem önmagában létező élete van, amit feláldozhat az elbukott emberért. Ennek a feltételnek csak isteni személy felelhet meg. Mind az angyalok, mind az összes teremtmény Istentől kapja az életét, következésképpen nem tudta volna teljesíteni ezt a feladatot. Jézus Krisztusnak viszont „élete van önmagában”, és Ő ezt az életét tette le, áldozta fel értünk önként.

„Sátán uralmát egyedül Krisztus halála által lehetett megtörni. Csak így lehetett az embert megváltani, Istent megdicsőíteni. Jézus beleegyezett a haláltusába, vállalta az áldozatot. A mennyei Felség egyetértett azzal, hogy mint a bűnök hordozója szenvedjen. »Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!« – mondta. Amint Krisztus kiejtette e szavakat, jött a válasz a feje fölött lebegő felhőből: »Meg is dicsőítettem, és újra megdicsőítem« (Jn 12,28).” (Ellen G. White: Jézus élete, 624. o.)

A másik fontos küldetése az volt a Messiásnak, hogy tökéletesen bemutassa az Atyát a világnak, hiszen még a választott nép körében is annyira eltorzult Isten jellemének valódi ismerete, hogy elengedhetetlen volt ennek helyreállítása. Az Atyát pedig csak Jézus – aki egy volt Ővele – tudta igazán bemutatni nekünk.

„Egyedül Krisztus volt képes az Istenség bemutatására. Egyedül Ő, aki a kezdetektől fogva az Atya jelenlétében élt, és aki a láthatatlan Isten képe volt, teljesíthette ezt a feladatot. Nincsenek olyan szavak, melyek be tudnák mutatni Istent a világnak. Isten bemutatásához tiszta életre, a törvényt illető tökéletes bizalomra és alávetettségre, továbbá olyan alázatos életkörülmények elfogadására volt szükség, melytől a leghatalmasabb mennyei szeráf is visszariadt volna. Ennek megtétele érdekében Megváltónk emberi természetbe burkolta isteni természetét. Emberi képességekkel élt, mert egyedül az ezekhez való alkalmazkodás által érthette meg Őt az emberiség. Csupán emberként tudott közel kerülni az emberekhez. Az Istentől kapott emberi testben Isten jelleme szerint élt. A világ áldására volt azért, hogy emberi testében Isten életét élte, s ezzel igazolta, hogy volt hatalma az emberi és az isteni természet egyesítésére.” (Szemelvények Ellen G. White írásaiból, i. m., 264. o.)

6 Miért várt ennek ellenére egészen más jellegű szabadítót a zsidó nép?

Mt 22,29 ■ „Jézus pedig felelvén, mondta nekik: Tévelyegtek, mivel nem ismeritek sem az írásokat, sem Isten hatalmát.”

Lk 24,25-27 ■ „Ő mondta nekik: Óh, balgatagok és rest szívek mindazoknak elhívésére, amiket a próféták szóltak! Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe? És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázta nekik minden írásokban, amik Őfelőle megíráttak.”

Mk 10,17-18 ■ „Amikor útnak indult, hozzá futván egy ember és letérdelvén előtte, kérdezte őt: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem? Jézus pedig mondta neki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, Isten.”

.....
.....
.....

A farizeusok – és azok egyik csoportja, az írástudók – tanítása az emberi elme számára kedves elképzelést mutatott be, hogy a Messiás népszerű, politikai szabadító lesz, aki megalapítja Isten királyságát a földön. Ez a vélemény vált uralkodóvá Izráelben, amihez lehetett ígéket gyűjteni, de ha minden messiási jövődőlést figyelembe vettek volna, akkor nem ez rajzolódott volna ki. Ez végül annyira fontossá vált, hogy figyelmen kívül hagyták többek között a Messiás istenségére és isteni jellemére vonatkozó kijelentéseket. Ebbe az elgondolásba annyira sok embert bezártak, és önként is bezárkóztak sokan, hogy még Jézus halála után sem tudtak ebből szabadulni (pl. az emmausi tanítványok).

Még a tanítványokban is ott volt ez a gondolat Jézus mennybemenetele előtt: „Mikor azért azok egybegyűltek, megkérdezték Őt, mondván: Uram, avagy nem ez időben állítod-e helyre az országot Izraelnek?” (Ap csel 1,6) Jézus azonban felhívta a figyelmüket arra, hogy „mindazoknak elhívésére”, tehát az Őröla szóló jövendölések összességében való őszinte hitre van szükség a valóság, az igazság megértéséhez. Így van ez ma is: a bibliai tanításokból nem hagyhatunk figyelmen kívül, vagy nem hangsúlyozhatunk túl néhány szimpatikus dolgot, mert az a valóság torzításához vezet. Sátán egyik leghatásosabb eszköze volt, és most is az, hogy bizonyos szempontok figyelmen kívül hagyása mellett kialakítsa ezeket a véleményeket, amelyek aztán fogva tartották és tartják a hívőket is. Az őszinte keresőknek azonban mindig fel tudta nyitni a szemét Krisztus, és ki tudtak lépni ebből hit által, ahogy a tanítványok példája is mutatja.

„Ha Nátánael a rabbik vezetésében bízott volna, sohasem találja meg Jézust. Amit látott és tapasztalt, az tette tanítványná. Így van ez ma is sokak esetében, akiket az előítélet tart vissza a jótól. Mennyire más lenne az eredmény, ha »jönne nek és látnának«! Amíg az emberi tekintély vezetésében bízunk, addig nem jutunk el a megmentő igazság ismeretére.

Csakúgy, mint Nátánael, magunknak kell tanulmányoznunk Isten szavát, és imádkoznunk a Szentlélek világosságáért. Ő, aki látta Nátánaelt a fügefa alatt, bennünket is lát imádságunk titkos helyén. A világosság országából alászálló angyalok közel vannak azokhoz, akik alázatosan keresik az isteni vezetést.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 624. o.)

A gazdag ifjú története is tanulságos ebből a szempontból, hiszen őszinte keresőnek tűnt, azonban Jézus istenségének elismerése számára is nehézséget jelentett. Túl sok változással járt volna megszokott életére nézve. Ha ő a Mestert jónak mondja,

ebből az következik, hogy Jézus Isten Fia, mivel nincs más tökéletesen jó, csak Isten. Ha ezt valóban így gondolja, akkor Jézus meg tudta volna szabadítani minden bálványától. Krisztus erre szerette volna ráirányítani a figyelmét. Nekünk sem mindegy, mennyire vesszük komolyan, hogy Jézus Krisztus valóban Isten Fia: csak egy tanítás ez számunkra, vagy valóság? Ha az utóbbi, akkor ez meglátszódik a keresztyén életünkön.

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A Messiás előfutára, „útkészítője”

(Ésa 40,3–11; Mal 3,1–3; 4,5–6)

Biblia-tanulmányunkban ezen a héten három igeszakaszt tanulmányozunk, amelyek a Messiás útkészítőiről szólnak. Ezek a jövődölések is kettős próféciaák. A Jézus első adventje idején megtörtént beteljesedést azért fontos vizsgálunk, hogy megértsük, milyen küldetése van az adventnép tagjainak Jézus második eljövele előtt.

1 Milyen kijelentésekből érthetjük meg, hogy az idézett igék kettős próféciaák? Mit jelent az útkészítés a Messiás első és második eljövele előtt? Milyen körülményekre utalnak az igeversekben található kifejezések?

Ésa 40,3–5 ■ „Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, legyen az egyenetlen egyenessé, és a bércek rónává. És megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt, mert az Úr szája szólt.”

Mal 3,1–2 ■ „Íme, elküldöm én az én követemet, és megtisztítja előttem az utat, és mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetség követe, akit ti kívántok. Íme, eljön, azt mondja a Seregek Ura. De kicsoda szenvedheti el az ő eljövele napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvös tüze és a ruhamosók lúgja!”

Mal 4,5 ■ „Íme, én elküldöm nektek Illést, a prófétát, mielőtt eljön az Úr nagy és félelmetes napja.”

.....

.....

.....

Az útkészítés hasonlata azon alapul, hogy az ókorban nem voltak mindenhol kiépített utak, ahová a királyok utazni kívántak. Így az uralkodó indulása előtt járhatóvá kellett tenni az útvonalat. Ma is sok időt vesz igénybe utak elkészítése, de a korábbi időkben ez még sokkal nehezebb feladat volt.

Az evangéliumokban a prófécia első advent idején megtörtént beteljesedéséről olvashatunk. Egyértelmű, hogy az idézett próféciák Krisztus második eljövételéről is szólnak. Ebből megérthetjük, hogy milyen fontos számunkra megérteni az útkészítés Krisztus által meghatározott feladatát, mert a jelekből láthatjuk, hogy Krisztus eljövele a küszöbön van. Isten az Ő gyermekeit szeretné felhasználni, hogy eljövele előtt elvégezzék az „útkészítést”.

Mit jelent számunkra az, hogy az „Úr dicsősége” jelenik meg, és maga a „Seregek Ura” jön? Tanúi lehetünk, hogy egy halandó ember fogadása miatt milyen nagy költséggel és erőfeszítéssel járó ünnepeket szerveznek korunkban. Ehhez képest milyen lelki előkészület szükséges a világmindenség Teremtő Urának fogadására?

Vajon a mi gondolatainkat mennyire tölti be hétköznapijainkban, hogy van egy hatalmas ígéretünk: Jézus hamarosan eljön Szabadítóként? Egyre jobban látszik, hogy csak ez az egy valódi megoldás van a földi történelem igazságos lezárására. Isteni ígéret, hogy Ő azon munkálkodik, hogy az útkészítőket alkalmassá tegye a rájuk váró hatalmas feladatra. Általuk fog felhangzani az örömhír Jézus eljövendő szabadításáról (Mt 24,14). Ezután történhet csak meg Krisztus eljövele.

2 Mi tette szükségessé az útkészítést az első advent előtt? Milyen állapotban volt a zsidó nép Jézus születésekor? Milyen párhuzamokat látunk Isten mai népe állapotával kapcsolatban?

Mt 4,15-16 ■ „Zebulonnak földje és Naftalinak földje, a tenger felé, a Jordánon túl, a pogányok Galileája, a nép, amely sötétségben ült, látott nagy világosságot, és akik a halál földében és árnyékában ültek, azoknak világosság támadt.”

Vö. Ésa 9,1-2

Ésa 40,3 ■ „A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek!”

Jel 3,15-17 ■ „Tudom a te dolgodat, hogy te sem hideg nem vagy, sem hév, vajha hideg volnál, vagy hév. Így, mivel lágyemeleg vagy, sem hideg, sem hév, kivetlek téged az én számból. Mivel ezt mondod: gazdag vagyok, meggazdagodtam, semmire nincs szükségem, és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és mezítelen.”

.....

.....

A zsidó nép várta ugyan a Messiás eljövetelét, de földi nagyságra, politikai szabadító érkezésére vágyakoztak. Jézus nem úgy jelent meg, ahogyan várták. Ezért fontos megvizsgálunk, milyen nagy jelentősége volt az útkészítő szolgálatnak. Szükséges volt, hogy Jézus nyilvános fellépése előtt felrázó üzenetek hangozzanak a zsidó nép minden rétegéhez.

„Ahogyan a zsidók eltávolodtak Istentől, úgy fakult a hitük... A próféták szavait nem értették. A nép nagy tömegeinek a halál rettegett titoknak tűnt, mögötte bizonytalanság és homály... Az emberek vigasztalanul ültek a halál

árnyékának völgyében... Sátán arra törekedett, hogy lehetetlenné tegye az emberek számára Isten megismerését, elterelje figyelmüket Isten templomáról, és így létrehozza saját birodalmát. A pogányság felhasználásával hosszú időn át elfordította az embereket Istentől, de nagy diadalát akkor aratta, amikor Izráel hitét megrontotta... A zsidók azonban arra törekedtek, hogy kisajátítsák az örök élet igazságát. Felhalmozták az élő mannát, így az megromlott. A vallás, amelyet megpróbáltak a maguk számára elkülöníteni, vétekké, botránkozássá lett. Megrabolták Istent dicsőségétől, s az evangélium meghamisításával kárt okoztak a világnak. Elutasították, hogy Isten szolgálatára rendeljék magukat az emberek megváltásáért, inkább Sátán eszközei lettek a világ elpusztításában. A nép, amelyet azért hívott el Isten, hogy az igazság oszlopa és erőssége legyen, Sátán képviselőjévé vált. Éppen azt a munkát végezték, amelyet Sátán akart, és így hamis színben tüntették fel Isten jellemét: a világ előtt kíméletlen kényúrnak mutatták be Őt. A bűn tudománnyá vált, és a romlottságot beillesztették a vallás rendszerébe... Sátán ujjongott, mert sikerült eltorzítania Isten képmását az emberekben. De Jézus eljött, hogy helyreállítsa, amit a pusztító tönkretett.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az idők teljessége c. feje.)

Olvassuk el magunknak Malakiás könyvét! Keressük a párhuzamokat az utolsó korszak hívóinek szóló laodiceai üzenettel! Malakiás próféta könyvében többször ismétlődik, hogy a nép nem érti Isten feddését. Mindig visszakérdeznak: „Miben térjünk meg? Mivel csalunk téged? Mit szoltunk ellened?” Ránk is jellemző az értetlenség Isten feddő üzenetét ismerve? Mennyire értetjük meg saját állapotunkat Jézus kijelentései fényében? Mi sem fogjuk fel, milyen tragikus állapotban vagyunk lelkiileg? Miért reményteljesebb Isten szerint a hideg állapot, mint a langyos, saját állapotával megelégedett élet? Keressük meg a számunkra is reménységet tartalmazó részleteket a könyv olvasása közben!

3 Ki volt Jézus első eljövetelekor az útkészítő? Miben állt útkészítő szolgálata? Kiket kellett az „üdvösség ismeretére” tanítani?

Lk 1,76–79 ■ „Te pedig, kisgyermek, a magasságos Isten prófétájának hívatatsz, mert az Úr előtt jársz, hogy az ő útjait elkészítsed, és az üdvösség ismeretére megtanítsad az ő népet, a bűnök bocsánatában, a mi Istenünk nagy irgalmasságáért, amellyel meglátogatott minket a naptámadat a magasságból, hogy megjelenjék azoknak, akik a sötétségben és a halál árnyékában ülnek, hogy igazgassa a mi lábainkat a békeesség útjára!”

Lk 3,8–9 ■ „Teremjetekek azért megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne mondogassátok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is támaszthat fiaikat Ábrahámnak. Immár pedig a fejsze is rávettetett a fák gyökerére: minden fa azért, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és a tűzre vettetik.”

Ésa 40,6–8 ■ „Szózat szól: Kiálts! És mondta: Mit kiáltsak? Minden test fű, és minden szépsége, mint a mező virága! Megszáradt a fű, elhullt a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá; bizony fű a nép. Megszáradt a fű, elhullt a virág, de Istenünk beszéde mindörökre megmarad!”

.....

.....

Keresztelő János korában a zsidó népet nagy vallásos buzgalom jellemezte. A külsőségek, a formalizmus, a farizeusok által képviselt törvény értelmezése lélekölő és fárasztó vallásgyakorlatot hozott létre. A nép vezetői büszkék voltak arra, hogy ők a kiválasztottak, lenézték a kinyilatkoztatást nem ismerőket. Ezért fontos megvizsgálunk, milyen nagy jelentősége

volt az útkészítő szolgálatnak. Szükséges volt, hogy Jézus nyilvános fellépése előtt felrázó üzenetek hangozzanak a zsidók minden rétegéhez.

„Jánosnak az Úr követeként kellett fellépnie, hogy elhozza az embereknek Isten világosságát. Rá kellett ébreszteni őket Isten kívánalmainak szentségére, és arra, hogy szükségük van az Ő tökéletes igazságosságára. Egy ilyen hírnöknek szent életet kell élnie, hogy a benne lakozó Szentlélek temploma lehessen. Küldetése betöltéséhez meg kell őriznie fizikai, szellemi és lelki erejét. Szüksége lesz tehát arra, hogy uralkodjon vágyain, és uralma alatt tartsa minden képességét... Keresztelő János idejében széles körben elterjedt a nyereszkedés, a fényűzés, az érzéki örömök, a lakomázás és ivás betegségeket és torzulásokat okoztak, bénították a lelki fogékonyságot, csökkentették a bűnnel szembeni érzékenységet. Jánosnak reformátorként kellett fellépnie. Önmegtartóztató életével korának túlkapásait kellett megfeddenie.”
(Ellen G. White: *Jézus élete*, Kiáltó szó a pusztában c. fej.)

János felhívta a figyelmet a Teremtő nagyságára és hatalmára, s beszédének állandóságára. Ezzel szembeállította az ember mulandóságát. Az írástudók és a farizeusok által képviselt vallásosságban nagy hangsúlyt kaptak az „atyai hagyományok”. Az útkészítés fontos üzenete, hogy az ember alkotta vallásosság, „a maga választotta istentisztelet” Isten előtt értéktelen (Kol 2,23). János szolgálatának eredményéről olvashatunk Jn 10,40–42. verseiben. A zsidó nép felrázását tehát Isten egy hűséges szolgája elvégezte. Az útkészítő szolgálatnak az egész világon meg kell történnie Jézus visszajövele előtt, ezért Isten egy népet készít ennek elvégzésére. Gondolkozunk 2Tim 3,1–5 és 4,3–4 kijelentései alapján azon, miben hasonlít korunk vallásossága a Jézus első adventje előtti állapothoz? Az adventizmus különböző irányzatait ismerve miért van nagy jelentősége ennek az üzenetnek a második eljövétel előtt közöttünk is?

4 Mit jelent az, hogy Keresztelő János „Illés lelkével és erejével” lépett fel? Mit érthetünk meg a végső korszak útkészítő szolgálatáról ennek fényében?

Lk 1,16–17 ■ „Izráel fiai közül sokakat megtérít az Úrhoz, az ő Istenükhöz. [Ő] előtte fog járni az Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, és az engedetleneket az igazak bölcsességére, hogy készítsen az Úrnak tökéletes népet.”

Vö. Mal 4,5–6

1Kir 18,21 ■ „Odament Illés az egész sokasághoz, és mondta: Meddig sántikáltok kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek őt, ha pedig Baál, kövessétek azt. És nem felelt neki a nép csak egy szót sem.”

Jak 5,17–18 ■ „Illés ember volt, hozzánk hasonló természetű, és imádsággal kérte, hogy ne legyen eső, és nem volt eső a földön három esztendeig és hat hónapig. És ismét imádkozott, és az ég esőt adott.”

„Illés lelke” fogalmáról először 2Kir 2,9–15-ben olvashatunk, Elizeus szolgálatával kapcsolatban. Mi indokolta Elizeus kérését? A végidőben is szükség van ehhez hasonló erőre?

A Szentlélek készítette Illést határozott, bátor feddésre és tántoríthatatlan kiállásra Isten igazsága mellett egyedül is. Ugyanakkor együttérző, megmentő szeretet jellemezte (1Kir 18,45–46). Keresztelő János is így viszonyult Heródeshez (Mk 6,16–20).

Illés tudta, hogy csak Isten képes a szíveket formálni, ezért imádkozott a hitehagyás láttán alázatosan, de bízó hittel és kitartóan (1Kir 18,37).

„Illés lelke és ereje buzdít szíveket a megújulásra, és vezet az igazak lelkületére.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, III. köt., A mű helyzete New Yorkban c. fej.)

„Isten igazságának nem mindig a legcsiszoltabb formában való feltárása győzi meg és téríti meg az embereket. Nem az ékes vagy a logikus beszéd érinti szívüket, hanem a Szentlélek szelíd befolyása, amely csendben, de biztosan alakítja és építi a jellemet. Isten Lelkének halk és szelíd hangja meg tudja változtatni a szívünket.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Mit csinálsz itt Illés? c. fej.)

„Amikor Illés a Kármel hegyén esőért imádkozott, az Úr próbára tette hitét, ő ennek ellenére is állhatatosan megisméltelte kérését. Hétszer imádkozott buzgón, s még mindig nem volt arra utaló jel, hogy kérése meghallgatásra talált volna. Mégis erős hittel könyörgött a kegyelem trónja előtt... Mindaddig kitartott, amíg a válasz megérkezett. Istenünk füle nincs becsukva a kéréseink előtt. Ha próbára tesszük szavát, az Úr meg fog tisztelni bennünket a hitünkért. Azt akarja, hogy minden célunk fonódjon össze az Ő céljaival. Ha ez megtörténik, biztonsággal megáldhat minket, mert nem fogjuk magunknak tulajdonítani a dicsőséget, hanem Istent dicsőítjük mindenért. Isten nem mindig felel azonnal az imánkra, hiszen ha ezt tenné, esetleg természetesnek vennénk, hogy jogot formálhatunk minden ránk árasztott áldására. Ahelyett, hogy önvizsgálattal kutatnánk, nem melengetünk-e gonosztságot és nem estünk-e valamilyen bűnbe, hanyagul megfelelkezünk arról, hogy tőle függünk, és az Ő segítségére van szükségünk... A szolga figyelt, Illés imádkozott. A szolga hatszor jelentette, hogy nincs felhő, semmi jele sincs az esőnek. Illés mégsem adta fel csüggedten... Amint megvizsgálta a szívét, egyre kevesebbnek látta magát mind önmaga, mind Isten szemében... Amikor elérte önmaga elutasításának pont-

ját, amikor a Megváltóba mint egyedüli erejébe és igazságosságába kapaszkodott, a válasz megérkezett. A szolga így szólt: »Íme, egy kis felhőcske, mint egy embernek a tenyere, jön fel a tengerből.« Illés nem várt arra, hogy sűrű felhők tornyosuljanak az égen. Ebben a kis felhőben hite szakadó esőt látott, és hitével összhangban cselekedett... Ilyen hitre van szükség ma a világon. Hitre, amely belekapaszkodik Isten Igéje ígéreteibe, és nem tágít, amíg a menny meg nem hallgatja.” (Ellen G. Wite: *Isten csodálatos kegyelme*, március 21.)

Mit jelent ma a „kétfelé sántikálás”? Vajon mi mindenben kellene meglátszódnia élesen a határvonalnak Isten valódi népe és a „kegyesség látszatában” élő vallásgyakorlók között? Olvassuk el az Illés által elmondott imákat, és fogalmazzuk meg magunknak, mire tanít példája az imaéletünkkel kapcsolatban (1Kir 18,36–37.41–46).

5 Milyen hasonlóságot láthatunk még Keresztelő János és Illés jellemében, életvitelében és lelki küzdelmeik tekintetében? Mi mindenben példaértékű az életük számunkra?

Lk 1,80 ■ „A kisgyermek pedig növekedett és erősödött lélekben, és a pusztában volt mind ama napig, amelyen megmutatta magát az Izráelnek.”

Vö. 1Kir 17,1

Mt 3,4 ■ „János ruhája pedig teveszőrből volt, és bőrvő volt a dereka körül, elesége pedig sáska és erdei méz.”

Vö. 2Kir 1,8

Mt 11,2–3 ■ „János pedig, amikor meghallotta a fogságban Krisztus cselekedeteit, elküldve kettőt a tanítványai közül, mondta neki: Te vagy-e az, aki eljövendő, vagy mást várjunk?”

Vö. 1Kir 19,4–10

János egyszerű öltözködése, tápláléka, csendes, szerény életvitele ellentéte volt a vallásitanítókra jellemző fényűző életmódnak. Korunkat is jellemzi az élvezetek hajszolása (Mt 14,37–38). Jézus második eljövételének útkészítői számára ezért fontos a mindenben megtartott mértékletesség. Sajnos mindenkire hat a környezetünk erkölcsisége. Mindkét útkészítő sok időt töltött elvonultságban: Illés Tisbében élt, Gileád hegyein, minden neves várostól távol, és nem töltött be semmilyen magas tisztséget, János Júdea pusztájában készült a szolgálatára, nem tanult a próféták és a rabbik iskolájában. Mi lehetett a titka annak, hogy mégsem vált egyikük sem önző, magának való remetévé? Ennek bizonyosságait láthatjuk élettörténetükben.

„[János] az élet élvezeteiről és a fényűzésről való lemondást választotta a szigorú pusztai fegyelem javára. Körülményei itt kedveztek az egyszerűség és önmegtagadás szokásainak. Nem zavarta a világ zaja, tanulmányozhatta a természet, a kinyilatkoztatás és a gondviselés leckéit... Számára a puszta magánya örömmel üdvözölt menekülés volt abból a társadalomból, amelyben a gyanakvás, a hitetlenség és az erkölcstelenség szinte mindent áthatott. Nem bízott abban, hogy saját erejével ellen tud állni a kísértésnek, irtózott a bűntől, és nem akart állandóan érintkezni vele, nehogy elveszítse a bűn különlegesen kártékony voltával szembeni érzékenységét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kiáltó szó a pusztában c fejez.)

Miben és hogyan követhető a két útkészítő életformája saját körülményeink között? Milyen értelemben szükséges távol tartani magunkat a világtól? Fontos, hogy elfogadjuk a következő igéket a világhoz való viszonyunk szempontjából: Jn 17,14–19; 1Jn

2,15–17. Hajlamosak vagyunk arra, hogy alkalmazkodjunk a körülöttünk élők szokásaihoz, abban a meggyőződésben, hogy így könnyebben megnyerünk másokat. Ez azonban komoly veszélyt rejt magában.

„Nem készíthetjük azáltal az utat, hogy megnyerjük az Istennel szembeszegülő világ barátságát. Isten segítségével megtörhetjük annak csábító hatását magunkra és másokra nézve is.” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, I. köt., 117. o.)

Illés és Keresztelő János is átéltek súlyos lelki válságot. Próbáljuk megfogalmazni magunknak, hogy mi volt az oka ennek az ő életükben? Milyen törvényszerűségek bátoríthatnak bennünket Isten bánásmódját szemlélve, az Ő mérhetetlen, gyógyító szeretetéről? Milyen pozitív tanulságot meríthetünk történetükből?

„Ha lelkileg erős emberek elcsüggednek és elkeserednek a mérhetetlenül szorongató próbák között, ha néha semmi vonzót nem látnak az életben, amiért érdemes volna ragaszkodni hozzá – nincs ebben semmi különös vagy új. Gondoljunk arra, hogy egy próféta – a legnagyobbak közül – életét féltve futott egy felbőszült asszony dühe elől. A hosszú gyaloglástól megviselt, fáradt menekült, akinek lelkét keserű csalódás törte össze, azt kérte: hadd haljon meg. De amikor reményét elvesztve úgy látta, hogy munkáját kudarc fenyegeti, akkor tanulta meg élete legértékesebb leckéjét. Abban az órában, amikor a leggyengébb volt, megtanulta, hogy szükséges és lehetséges Istenben bízni a legfélelmesebb körülmények között is.

Illés tapasztalatából bátorságot meríthetnek azok, akiket – miközben energiájuk önfeláldozó munkában őrlődik – Sátán reményük és bizalmuk feladására kísért. Isten éber gondoskodása, szeretete, hatalma különösképpen megmu-

tatkozik azoknak a szolgálóinak érdekében, akiknek lelkesedését félreértik vagy nem értékelik, és reformtörekvéseikért gyűlölettel és ellenkezéssel fizetnek.

Aki Illés erőssége volt, hatalmas ahhoz, hogy támasza legyen minden küzdő gyermekének, bármilyen gyenge is. Keresztény Testvérem! Sátán ismeri gyengeségedet. Ezért kapaszkodj Jézusba! Ha megmaradsz Isten szeretetében, kiállhatsz minden próbát. Csak Krisztus igaz volta adhat erőt a világon végigsöprő gonoszság áradatának visszazsorzítására. Hit vezéreljen mindenben, amit cselekszel! A hit könnyít minden terhen, csökkenti a fáradságot. A jelenleg titokzatosnak tűnő intézkedéseket megértheted, ha szüntelenül bízol Istenben. Járj hittel azon az úton, amelyet Isten mutat! A próbák jönni fognak, de csak menj előre! Ez erősíti hitedet, és alkalmassá tesz a szolgálatra. Isten nemcsak azért íratta meg a szent történelmet, hogy csodálattal olvassuk, hanem hogy az a hit, amely Isten szolgálóiban régen munkálkodott, bennünk is munkálkodjék. Az Úr ma is ugyanilyen látható módon tud megnyilatkozni ott, ahol hittel áthatott emberekre talál, akik közvetítik erejét.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Mit csinálsz itt Illés? c. fejelet)

„Van biztos orvosság a csüggedtek számára: a hit, az ima és a munka. A hit és a tevékenység napról napra növekvő biztonságérzetet és megelégedést ad. Kísért-e az a gondolat, hogy átengedd magadat a nyugtalanító balsejtelmeknek és a teljes csüggedésnek? A legsötétebb napokban se félj! Akkor sem, ha a látszat nagyon ijesztő. Higgy Istenben! Ő tudja, mire van szükséged. Nála van minden hatalom. Szeretete és könyörülete végtelen, kimeríthetetlen. Ne félj attól, hogy ígéretét nem váltja be! Ő az örök igazság. Soha nem változtatja meg szövetségét, amelyet az Őt szeretőkkel kötött. Szükségletük szerinti erőt ad szolgálóinak.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Jezréeltől a Hórebig c. fejelet)

6 Hogyan mutatja be Krisztus a népéért végzett szolgálatát annak érdekében, hogy alkalmas útkészítővé váljanak? Milyen hasonlattal érzékelteti Ésaías prófécijája Jézus munkáját? Milyen értékes ígéretek tartalmaz az idézett prófécia?

Mal 3,1-4 ■ „Íme, elküldöm én az én követemet, és megtisztítja előttem az utat, és mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetségnek követe, akit ti kívántok; íme, eljön, azt mondja a Seregek Ura. De kicsoda szenvedheti el az ő eljövetele napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvös tüze és a ruhamosók lúgja! Ül, mint ötvös vagy ezüstitisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt; és igazsággal visznek ételáldozatot az Úrnak. Kedves lesz az Úrnak Júda és Jeruzsálem ételáldozata, mint a régi napokban és előbbi esztendőekben.”

Ésa 40,9-11 ■ „Magas hegyre menj fel, örömmondó Sion! Emeld fel szódat magasan, örömmondó Jeruzsálem! Emeld fel, ne félj! Mondjad Júda városainak: Ímhol Istenetek! Íme, az Úr Isten jön hatalommal, és karja uralkodik! Íme, jutalma vele jön, és megfizetése Őelőtte. Mint pásztor, nyáját úgy legelteti, karjára gyűjti a bárányokat, és ölében hordozza, a szoptatósokat szelíden vezeti.”

Milyen bátorító ígélet az, hogy Isten nem veti el az útkészítés szolgálatára jelenleg még alkalmatlan nép tagjait! Mivel senki nem képes önerejéből alkalmassá válni, ezért kezébe veszi őket. Számára olyan értékesek, mint az arany és az ezüst. Megváltójuk

ismeri szívük indítékait, tudja, hogy vágyakoznak életük megtisztulására. Ők a „Lévi fiai”, értük munkálkodik Krisztus. Az Ő megjelenését tisztátalanul, vagyis bűnnel terheltten nem lehet elhordozni (Zsid 12,29). Az ötvös is addig viszi egyre magasabb hófokú tűzbe a nemes fémet, amíg minden szennyeződéstől megtisztul. Végül meglátja benne a maga képmását.

A „mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetség követe, akit ti kívántok” részlet tartalmazza Jézus főpapi szolgálatát. Nagy főpapunk azért munkálkodik az ötvöshöz hasonlóan, hogy gyermekei átalakuljanak az Ő képmására. Ebben áll megtisztító munkája. A „tűz” a megpróbáltatások szimbóluma (1Pt 4,12–13; vö. Dn 12,10). Megtisztulásuk céljából enged meg az életükben olyan próbákat, amelyek felszínre hozzák tisztátalanságaikat. Ésaiás kijelentéseiből azt érthetjük meg, hogy a pásztor gyengéd, gondoskodó szeretetével párosul Krisztus munkája az övéért.

„A népnek, amely azt állítja, hogy hisz az igazságban, fel kell emeltetnie annak megélése által. Az igazi bibliai vallásnak át kell járnia az életet, meg kell tisztítania és nemesbítenie a jellemet, egyre hasonlóbba téve azt az isteni mintához... A gyülekezetek, amelyek azt állítják, hogy az igazságot vallják, és Isten törvényét hirdetik, tartsák meg azt a törvényt, és hagyjanak el minden tisztátalanságot. A gyülekezet tagjai álljanak ellent a kísértésnek, hogy gonoszságot kövessenek el és bünt melengessenek. Kezdje el az egyház az Isten előtt való megtisztulás munkáját bűnbánattal, alázattal és mély önvizsgálattal, mert az engesztelési nap által ábrázolt időben élünk – ünnepélyes órában, amely örök következményekkel teljes.” (Ellen G. White: Levél G. I. Butler és S. N. Haskell testvéreknek, 994. sz., Kéziratkiadások, 12. köt.)

„A nagy csaló minden olyan lélek számára elkészítette gonosz tervét, akik nincsenek felővezve a próbára, és akik

nincsenek a szüntelen ima és az élő hit védelmében. Kerestényi kötelességünk, hogy a botrányköveket eltávolítsuk az útból. Minden akadályt félre kell tennünk! Valljunk be és bánjunk meg minden bűnt, hogy az Úr útja elkészülhessen, hogy hozzánk térhessen és gazdag kegyelmében részesíthessen bennünket. A világnak, a testnek és az ördögnek vereséget kell szenvednie!

Sátán semmitől nem fél annyira, mint attól, hogy Isten népe minden akadályt eltávolít az útból, hogy ezáltal az Úr kitölthesse Lelkét a most még lankadó és bűnös gyülekezetre. Ha Sátánon múlna, akkor az idők végéig egyetlen ébredés sem lenne Isten népe körében. De nem vagyunk tudatlanok módszereit illetően. Lehetséges ellenállni erejének. Ha elkészült Isten Lelke számára az út, az áldás jön. Sátán éppen úgy nem tudja megakadályozni az Isten népére hulló áldás záporát, amint nem tudja bezárni a menny ablakait, hogy ne essen eső a földre. Gonosz emberek és démonok nem állhatnak Isten műve útjába, és nem zárhatják el jelenlétét népe tagjai elől, ha azok megadó és megtört szívvel megbánják és elhagyják bűneiket, és hit által Isten ígéreteire hivatkoznak. Minden kísértést és minden ellenszegülésre való késztetést – akár titkosat, akár nyíltat – sikerrel vissza lehet utasítani: »nem erővel, sem hatalommal, hanem az én Lelkemmel! – azt mondja a Seregek Ura« (Zak 4,6).” (Szemelvények Ellen G. White írásaiból, I. köt., 117–118. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez..

A Messiás mint „az Úr szolgája”

(Ésa 42,1-7; 49,1-13)

Az Ésaías könyvében található messiási próféciák egy különleges csoportját „Ebed Jahve”- („az Úr szolgája”-) énekeknek szokás nevezni. Az elnevezés arra utal, hogy ezekben az igazságszavakban az Úr és az Ő szolgája viszonylatában olvashatunk az Atya által elküldött Szabadítóról. Négy messiási prófécia tartozik ebbe a csoportba (Ésa 42,1-7; 49,1-13; 50,4-10; 52,13-53,12). E negyedévben a 7., 9. és 11. tanulmányok szólnak ezekről. Itt az első kettővel foglalkozunk részletesebben. (A téma bővebb kifejtését lásd Vankó Zsuzsa *A Szabadító jövele* II. kötetében.)

I Hogyan ismerhetjük fel Ésa 42,1-7 kapcsán, hogy messiási próféciáról van szó?

Ésa 42,1 ■ „Íme az én szolgám, akit gyámolítok, az én választottam, akit szívem kedvel, lelkemet adtam őbelé, törvényt beszél a népeknek.”

Mt 3,17 ■ „Íme egy égi hang ezt mondta: Ez amaz én szeretett fiam, akiben én gyönyörködöm.”

Vö. Mt 17,5

Lk 22,25-26 ■ „Ő pedig mondta nekik: A pogányokon uralkodnak az ő királyaik, és akiknek azokon hatalmuk van, jötevőknek hívatnak. De ti nem úgy, hanem aki legnagyobb köztetek, olyan legyen, mint aki legkisebb; és aki fő, mint aki szolgál.”

.....

.....

.....

Az „Ebed Jahve”-énekek kutatásának nagy irodalma van. Többféle értelmezés is létezik az énekek alanyát illetően. Van olyan nézet, mely szerint a „szolga” Izráelt jelképezi mint olyan népet, aki az Úr útjait képviseli a pogányok között. Ezt elsősorban az Ésa 49,3-ra alapozzák. Az „individualista” megközelítés szerint egy személyt, például Círuszt vagy magát a szerzőt, Ésaiaást is jelképezheti „az Úr szolgája”.

A tágabb szövegösszefüggés alapján viszont kizárhatjuk ezeket az értelmezéseket, egyedül csak a Messiással azonosítható „az Úr Szolgája” a négy „Ebed Jahve”-énekben. Csakis a Fiúra vonatkozhat az igeszakasz második fele, amely pontosított fordítás szerint így hangzik: „...akiben lelkem kedvét leli, Lelkemet adtam neki, a törvény igazságát tárja a népek elé”. A Szentírásban egyvalakiről olvassuk csak azt, hogy az Atya megkülönböztetett módon kedveli. Két ízben is saját hangján erősítette meg, hogy Jézus az, akiben gyönyörködik (Mt 3,17; 17,5). Ez az egyedi kijelentés mintegy megkülönbözteti a Messiást a többi embertől, akik között senki nincs, akiben ne lenne hiba. Jézusnak az Isten Lelkével való kapcsolata is egyedi. Igaz, hogy voltak emberek, akiket Isten lelke támogatni, vezetni tudott, de egyedül a Fiúról olvassuk azt, hogy Isten Lelke „megnyugodott” rajta (Jn 1,32). Egyedül Ő végezte ezt a szolgálatot úgy, hogy egyszer sem érvényesült a maga akarata. Csak a Vele állandó közösségben élő Szentlélek vezetésére hallgatott, attól soha nem távolodott el.

Talán legszemléletesebb az utolsó pár szó üzenete. Abban az ószövetségi korszakban, amelyben a törvényuralom lassan kiszorított minden lelkiséget és szeretetet, üde fénysugárként jelent meg Jézus, akinek földi életét és szolgálatát leginkább ezzel

a pár szóval lehet leírni: „a törvény igazságát tárja a népek elé”. A Mózes által kinyilatkoztatott törvény valódi arculata Jézus életével, példaadásával, tanításával vált világossá. Aki látta Őt, megérthette, hogy a törvény nem rabság, nem elnyomás, nem gyűlöletes bilincs, hanem szabadság, szeretet és gyönyörűség.

„Isten egyszülött Fia istenségére emberi testet vett fel és a világunkba tanítóként jött, hogy a tévelygéssel szemben napvilágra hozza az igazságot... Ezért a munkáért hagyta el a mennyet. Ezt mondta önmagáról: »Én azért születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról.« (Jn 18,37) Elevevésséggel és erővel hangzott ajkáról az igazság, úgy, mint új kinyilatkoztatás. Ő volt az út, az igazság és az élet... Világosságként jött a babonáság és a tévelygés erkölcsi sötétjébe, és egy mennyei hang így szólt róla: »Ez amaz én szerelmes fiam, akiben gyönyörködöm.« (Mt 3,17) Színeváltásakor ismét elhangzott a mennyei szózat: »Ez az én szerelmes Fiam, akiben gyönyörködöm: őt hallgassátok.« (Mt 17,5)”
(Ellen G. White: *A keresztény nevelés alapjai*, Igazi nevelés c. feje.)

2 Mit jelentett a gyakorlatban az, hogy az Úr szolgálja „a törvény igazságát tárja a népek elé”? Hogyan szemlélteti a prófécia Jézus viszonyulását a bűnbe esett emberhez?

Ésa 42,2-4 ■ „Nem kiált és nem lármaáz, nem hallatja szavát az utcán. Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg. Nem pislog és meg nem reped, míg a földön törvényt tanít, és a szigetek várnak tanítására.”

.....

.....

Jézus tanítói szolgálatát kora vallási tanítóinak szokásával gyökeresen ellentétesen végezte. Ez a messiási prófécia előre jelezte, hogy Jézus példája kárhoztatja majd a farizeusoknak azt a lármás, öndicsőítő szokását, amelyről ezt olvashatjuk Máté evangéliumában: „Ne kürtöltess magad előtt, ahogy a képmutatók tesznek a zsinagógákban és az utcákon, hogy az emberektől dicséretet nyerjenek...” (6,2) Jézus soha nem magára irányította a figyelmet, hanem önmagát háttérbe szorítva, az Igére és az Atyára, akitől ő is mindent kapott.

A zsidóság (különösen a vallásos réteg) teljesen félreértelmezte Mózesnek azt a tanítását, hogy tartózkodjanak a pogányok bálványimádásától, szokásaitól, tisztátalanságaitól. A pogányok „utálatosságaitól” kellett volna tartózkodniuk, de nem a pogány emberektől. A vallási vezetők és a vakbuzgó vallásos zsidók gyűlölettel és kirekesztéssel viszonyultak a pogányokhoz, de még bűneikben megnyomorodott saját nemzettársaikhoz is. A bűnösöket nem felemelték, hanem könyörtelenül elítélték, életüket nem sajnálták, miközben maguk rejtett módon ugyanolyan bűnökben éltek. Jó példa erre a házasságtörő asszony esete, akit kíméletlenül meg akartak kövezni azok, akiknek részük és szerepük volt az asszony bűneiben. Hasonló Zákheus története is, akit megvetett bűnös vámszedőként maguk közül kirekesztettek. Jézusnak viszont pontosan ezek az elesett emberek voltak a legdrágábbak. Megindult szenvedésükön, nyomorúságukon, és nemhogy kioltotta volna bennük a reményt, hanem kereste bennük a pislákoló lángocskákat, amelyeket aztán szeretettel táplált és erősített. Az elesettekkel és kirekesztettekkel való bánásmódja sokak szívét megnyitotta Isten iránt.

„Amikor Mesterük nevében Samáriába mentek, az emberek készek voltak elfogadni őket. A samaritanusok hallottak Krisztus dicsérő szavairól, irgalmas cselekedeteiről honfitársaik érdekében. Látták, hogy a durva bánásmód ellenére csak szeretetteljes gondolatai vannak irántuk, és ez

megnyerte szívüket. A mennybemenetel után üdvözölték a Megváltó követeit, és a tanítványok értékes termést takarítottak be azok között, akik egykor legádázabb ellenségeik voltak. »Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg.« (Ésa 42,3) »Az ő nevében reménykednek majd a pogányok.« (Mt 12,21)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az utolsó út Galileából c. fej.)

Ugyanakkor Ő maga soha, a legnagyobb kísértések közepette sem gyengült el, és nem tántorodott meg. Ugyanazzal a szeretettel és szelídséggel állt a szegények és nyomorultak között, mint a főemberek előtt az üldözés viharában. Hitéből, céltudatosságából és békességéből – amit az Atyától kapott – semmi nem tudta kimozdítani. Azok az ajkak, amelyek a reményt és vigasztalást adták a bűnösöknek, ha kellett, bátran és keményen szóltak a képmutató farizeusokhoz: „Bizony mondom nektek, a vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket Isten országában.” (Mt 21,31)

A *szigetek* kifejezés távoli pogány népekre utal. Érzékelteti, hogy saját népe nem fogadja el a menny üzenetét, de a pogányságból sokan várják, örömmel hallgatják és befogadják Jézus tanításait.

3 Hogyan mutatkozik be az Úr, aki kijelentést tesz az Ő szolgájáról? Mennyire volt pontos a prófécia leírása Jézus majdani életéről és szolgálatáról?

Ésa 42,5-7 ■ „Így szól az Úr Isten, aki az eget teremtette, kifeszítette és kiterjesztette termésével a földet, aki lelket ad a rajta lakó népnek, és lehetet a rajta járóknak: Én, az Úr hívtalak el igazságban, fogom kezedet, megőrizlek, és nép szövetségévé teszek, pogányok világosságává. Hogy megnyisd a vakok szemeit, hogy a foglyot a tömlöcből kihozzad, és a fogházból a sötétben ülőket.”

Különös színfoltja ennek a résznek, ahogyan az Úr mintegy „kiszól” a próféciaából és bemutatkozik. A Bibliában máshol is találkozunk ilyen rövid bemutatkozással, amelyekből önmagukban is tanulhatunk. Az Úr a teremtője mindennek, nemcsak az élőknek, hanem az életteleneknek is. De ahhoz, hogy az élők valódi életet éljenek, nemcsak az Ő lehelete szükséges, hanem az Ő Lelke is, amelyet egyedül Ő tud adni mindeneknek. Ugyanakkor azt látjuk, hogy ez a világ, amely örül Isten áldásainak, a termőföldnek, az ingyen kapott élet lehetőségének, egyre jobban elutasítja Isten Lelkét, ami szomorú következményekhez vezet.

A hatodik versben Isten megismétli és megerősíti az első versben tett utalását, hogy támogatja (régiesen: gyámolítja) szolgáját. Fogja a kezét és megőrzi földi szolgálata során. Jézus életének egyik különlegessége volt, ahogyan minden körülmények között támaszkodni tudott az Atyára, és az is, ahogyan újra és újra tapasztalhatta (és vele együtt a tanítványok is) az Atya gondviselésének és támogatásának jeleit. Amikor Jézus beszélt erről a fontos kapcsolatról a zsidóknak, azt is érzékeltette, hogy Isten gondviselése nem személyválogató, mindenki felett így örködné, ha az emberek szeretetből engedelmeskednének Neki. „Aki küldött engem, én velem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek neki kedvesek.” (Jn 8,29)

Különleges ígéret következik ezután. Tömören utal arra a szövetségre, amelyet majd Jézus által köt a benne hívőkkel. Ezt az új szövetséget (ahogyan a neve is megmaradt) alapította meg Jézus az utolsó vacsoránál a pohár ígéinek elmondásával: „E pohár amaz új szövetség az én véremben, mely értetek kiontatik.” (Lk 22,20) A prófécia azt is magában foglalja, hogy ez a szövetség már nemcsak Izráel házára vonatkozik, hanem „népekre”, amit a pogányok hívására utaló gondolatrítmussal nyomatékosít.

A vakok szemeinek megnyitása két értelemben is beteljesedett. Jézus szó szerint is gyógyított vakokat, de jelképesen is Ő volt az, aki éles fényvel világított be az elsötétült vallásosságba. Neki köszönhetően nyílhatott ki mind a zsidók, mind a pogányok szeme, hogy megpillantsák Isten és a menny valódi szépségét. A fogságból és börtönből való szabadulás szemléletes jelkép a bűn fogságából való szabadulásra. A vakságból való gyógyulás ugyanakkor előfeltétele a szabadulásnak, mert az ember igazi tragédiája az, hogy nem tudja, nem hiszi, hogy börtönben sínylődik. Csak az fog igényt tartani a szabadításra, akinek megnyíltak a szemei és megértette, hogy nincs erősebb és nyomorúságosabb börtön, mint a bűn börtöne. Jézus ilyen értelemben volt Szabadító. Ezt tekintette legfőbb küldetésének itt a földön. Ezt fogalmazta meg a názáreti zsinagógában is, amikor megismételte az Ésa 61,1-ben foglaltakat: „Az Úrnak lelke [van] énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szemeinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat.” (Lk 4,18)

4 Hogyan utal a második „Ebed Jahve”-ének Jézus nevének kiválasztására? Milyen módon jelképezte az éles kard és a fényes nyíl Jézus küldetését? Nincs-e ez ellentmondásban a szeretettel és az irgalmassággal? Hogyan dicsőült meg az Úr az Ő szolgájában?

Ésa 49,1-3 ■ „Hallgassatok reám, ti szigetek, és figyeljetek távol való népek: anyám méhétől hívott el az Úr, anyám szíve alatt már emlékezett nevemről. Hasonlóvá tette számat az éles kardhoz, keze árnyékában rejtett el engem, fényes nyíllá tett engemet, és tegzébe zárt be engem. Mondta nekem: Szolgám vagy te, Izráel, akiben én megdicsőülök.”

Mt 1,21 ■ „Szül pedig fiat, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből.”

Zsid 4,12 ■ „Mert Isten beszéde élő és ható, élesebb minden kétélű fegyvernél, elhat a szív és a lélek, az ízek és a velők megoszlásáig, és megítéli a gondolatokat és a szív indulatait.”

.....

.....

Míg az első „Ebed Jahve”-énekekben az Úr mutatja be az Ő szolgáját, a másodikban a szolga maga mutatkozik be, és beszél megbízatásáról. Már az első vers felütése figyelmet keltő. Mint-ha nagy hangon szólna, hogy üzenete ne csak a választott néphez, hanem „távol való népekhez” is eljusson.

Az az ígéret, hogy anyja szíve alatt megemlékezett az Ő nevé-ről, szó szerint beteljesedett Mt 1,21 szerint. A görög *Jézus* név a héber Jehosua (magyar Józsué) megfelelője. Abban az időben bevett név volt a zsidó névhasználatban. Jelentése: „Isten megszabadít”. A név népszerűsége a jelentésében rejlő reménységnek is köszönhető, de Jézus esetében valóságot, küldetésének legtömörebb és egyben legpontosabb leírását jelentette.

A prófécia folytatásában Jézus szolgálatának újabb jelképével találkozunk. Száját éles kardhoz hasonlítja, személyét fényes nyílnak nevezi, ugyanakkor újra rámutat Isten gondviselésére, ahogyan örködik Szolgája felett. A kard és a fegyver szintén visszatérő jelképek Jézus küldetésében. Az Isten beszédeit kétélű éles kardnak nevezi több helyen (Zsid 4,12; Jel 1,16; 2,12). Pontos jelentését a Zsid 4,12 alapján érthetjük meg. Nem testi értelemben vett fegyverről van szó, hanem olyan jelképes, éles eszközről, amely az összezavarodott emberi lélekbe be tud hatolni, és ketté tudja választani a jót a rossztól. Úgy tudja leválasztani a rosszat, hogy nem tesz kárt a jóban. (A fegyver jelképe más értelemben is megjelenik Mt 10,34-ben, ahol az Ige világossága egy-

mással ellentétbe állít embereket.) A fegyver és a nyugalom képeinek váltakozása szintén üzenetet hordoz. Utal arra, hogy Jézusnak emberként szüksége volt a nyugalomra és feltöltekedésre a küzdelem órái után, és ezt az Atyával való csendességben tudta elérni. Ezzel is példát mutatott nekünk az erő forrására és helyes használatára.

A harmadik vers végén hangzik el újra az Úr szolgálja kifejezés, és egyben küldetése célja: Isten megdicsőítése. Jézus főpapi imájában mintha visszaigazolná az Atyának a teljesített megbízását: „Én dicsőítettelek téged e földön: elvégeztem a munkát, amelyet reám bízál, hogy végezzem azt.” (Jn 17,4)

„Jézus, az Atya dicsőségének tündöklése, Istenhez való hasonlóságát nem tekintette olyan valaminek, amihez feltétlenül ragaszkodjék, »hanem önmagát megüresítette, szolgálai formát vévén fel, emberekhez hasonlónak lévén« (Fil 2,7). Nem hódolatot követelő uralkodóként járt az emberek között, hanem kész volt átélni, megtapasztalni az élet minden nehézségét, mint akinek mások szolgálata a küldetése. Jézus modorában nyoma sem volt a szenteskedésnek, sem a hideg, szigorú, zord, barátságtalan keménységnek. A világ Megváltójának angyalokénál fenségesebb természete volt, isteni felségéhez mégis olyan szelídség és szerény alázat társult, amely mindeneket magához vonzott. Jézus megüresítette magát, s bármit cselekedett is, az énje sohasem ütközött ki. Ellenkezőleg. Mindenben az Atya akaratának vetette alá magát. Amikor földi küldetése már-már lezárult, nyugodtan elmondhatta: »Én dicsőítettelek téged e földön: elvégeztem a munkát, amelyet reám bízál, hogy végezzem azt.« (Jn 17,4) Nekünk is megparancsolja: »tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok« (Mt 11,29). »Ha valaki jönni akar én utánam, tagadja meg magát« (Mt 16,24), azaz fossa meg trónjától énjét, ne az önzés uralkodjék többé lelkében.» (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, Kik a boldogok? c. fej.)

5 Volt-e Jézusnak kísértése a csüggedésre, és miért? Teret engedett-e a csüggesztő gondolatoknak, mit tett ezek ellenében? Mi jelentett neki vigasztalást?

Ésa 49,4–6 ■ „Én mondtam: Hiába fáradoztam, semmire és haszontalan költöttem el erőmet, de az Úrnál van ítéletem, és jutalmam Istenemnél. Most így szól az Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákóbot őhöz zárt megterítsem, és hogy Izráel hozzá gyűjtessék, hiszen tisztelt vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem! Így szól: Kevés az, hogy nekem szolgám légy, a Jákób nemzetségeinek megépítésére és Izráel megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosságot adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!”

.....

.....

.....

Érdekes fordulat következik a 4. versben. Az Úr szolgája, aki eddig tántoríthatatlannak tűnt, most betekintést enged csüggedésébe, belső vívódásaiba. Úgy érzi, munkájának nincs eredménye. A Messiás küldetésének egyik legnehezebb része a kínzó magány és a hiábavalóság gondolatának kísértése. Olyan világban élt és munkálkodott, ahol nem értették tanításait, lelki üzeneteit, terheit senkivel nem tudta megosztani Atyján kívül. Legdrágább tanításait is csak példázatokban tudta továbbadni, mert vagy félreértették, vagy megbotránkoztak rajta. Értelmetlen időpocsékolásnak tűnt küldetése. De nem süllyedt bele a csüggedésbe, azonnal áttette terhét az Úrra: „de az Úrnál van ítéletem, és jutalmam Istenemnél”. Milyen jó lenne, ha mi is így tudnánk viszonyulni saját – sokkal jelentéktelenebb – csüggedéseinkhez!

A folytatásban az Úr vigasztalására kerül sor. Itt tisztáznunk kell egy különleges igeértelmezési kérdést. A jelenleg használt Károlyi-fordítás 1908-as revíziója különbözik az eredeti Vizsolyi-fordítástól, amely pontosabban adta vissza az eredeti jelentést. Az 5. vers mai nyelvhasználattal pontosítva így hangzik: „Akkor így szólt az Úr, aki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákóbot Őhöz megterítsem: Ha Izráel nem gyűjtetett is egybe, megbecsült vagyok az Úr szemében, és erősségem az én Istenem!” (Ésa 49,5) Az eltérés oka a maszoréták (a héber szöveg gondozását végző zsidó tudósok) munkásságáig vezethető vissza, akik időnként tartalmi észrevételeket (ez volt a *köré*, jelentése: *olvasd!*) fűztek a betű szerinti szöveg (*kötib*, jelentése: *írott*) egyes részeihez. Az Ésa 49,5 esetében is egy ilyen tartalmi megjegyzés okozta a szöveg torzulását, ami az eredeti, *kötib* szöveghez képest mást jelentett. (A pontosítás részletes magyarázatát és indoklását lásd Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 153–157. o.) Ez a pontosítás egy rendkívül fontos próféciaőről lebbenti el a fátylat. Itt félreérthetetlenül felvillan a zsidó nép tragédiája. Isten a prófétán keresztül előre jelezte, hogy a zsidóság nagy része végül elveti a hozzájuk küldött Messiást!

Érdekes, hogy maga Jézus – Ésaiaét visszaidézve – ugyancsak az *egybegyűjt* kifejezést használta, amikor sírt Jeruzsálem felett: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Aki megöli a prófétákat, és megkövezed azokat, akik tehozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá, és te nem akartad.” (Mt 23,37)

„Izráel mint nemzet elszakította magát Istentől. Az olajfa természetes ágai letörettek. Jézus utoljára tekintett a templom belsejébe, és gyászos szomorúsággal így szólt: »Íme, pusztán hagyatik nektek a ti házatok. Mert mondom nektek: mostantól fogva nem láttok engem mindaddig, míg nem ezt mondjátok: Áldott, aki jön az Úr nevében!« (Mt 23,38–39)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jaj a farizeusoknak c. fej.)

A 6. vers szervesen kötődik a korábbi rossz hír miatti vigasztaláshoz, hiszen a választott nép tragédiája helyett új, reményteljes célt jelöl meg Isten az Ő szolgája számára: távoli, a föld határáig terjedő népeket, akik szintén szabadításra várnak. Ésaíasnál visszatérő gondolat Isten üzenetének a pogányokhoz való eljuttatása. Számos helyen találkozunk vele (Ésa 9,1; 11,10; 42,6; 49,1.6). Az szövegben található *népek* kifejezés is ugyanúgy a pogányokra utal. A zsidóság ezt majdnem teljesen elfelejtette, igen kevesen emlékeztek rá. Ilyen kivétel volt Jézus születését követően az agg Simeon, aki Ésaías gondolatait a templomban így idézte vissza: „Világossággal a pogányok megvilágosítására, és a te népednek, az Izráelnek dicsőségére.” (Lk 2,32) Milyen szomorú, hogy ennyi profetikusan utalás ellenére a zsidóság teljesen elutasította a pogányság megmentésének gondolatát! Még Péter esetében is különleges eszközre volt szüksége az Úrnak, hogy megértesse vele Joppében adott látomásában, hogy az evangélium nemcsak a zsidóknak, hanem a pogányoknak is adatott.

„Eddig egyetlen tanítvány sem prédikálta az evangéliumot a pogányoknak. Részükre még mindig ott állt a válaszfal, amelyet pedig Krisztus halála lerombolt, munkálkodásuk tehát egyedül a zsidókra szorítkozott, míg a pogányokat az evangélium áldásaiból kizárták tekintették. Ez alkalommal az Úr megkísérelte, hogy Pétert az isteni terv világ-széles terjedelméről kioktassa... Krisztus egyháza számára most a munkának teljesen új korszaka kezdődött. Az ajtónak, amelyet a megtért zsidó hívők a pogányok előtt bezártak, fel kellett tárulnia. Az evangéliumot elfogadó pogányokat egyenrangúnak kellett elismerniük... Milyen óvatosan munkálkodott az Úr, hogy eltávolítsa a pogányok iránti előítéletet, amely Péter lelkében a zsidó hitben való nevelés folytán oly mélyen gyökerezett! Az egész látomás: a kendő és annak tartalma azt célozta, hogy az apostol gondolkozását felszabadítsa az előítélettől, és arra a fontos igazságra

vezesse, hogy a mennyben nincs személyválogatás, hanem Isten előtt zsidó és görög egyenlő értékű; hogy Krisztus által a pogányok is részesülhetnek az evangélium áldásai-ban és kiváltságában.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Igazságot szomjazó lélek c. fejt.)

6 Hogyan folytatja a Messiás vigasztalását az Úr? Mi-lyen távlati képeket vetít szolgálja elé?

Ésa 49,7–13 ■ „Így szól az Úr, Izráel megváltója, Szentje, a megvetett lelkűhöz, a nép undorához, a zsarnokok szolgálójához: Látják királyok, és majd fölkelnek, fejedelmek, és leborulnak az Úrért, aki hű, Izráel Szentjéért, aki téged elválasztott. Így szól az Úr: Jókedvem idején én meghallgattalak, és a szabadulás napján segítettelek; megtartlak és nép szövetségévé teszek, hogy megépítsd a földet, és kioszd az elpusztult örökségeket, így szólván a foglyoknak: Jöjjetek ki! És azoknak, akik sötétben ülnek: Lépjetek elő! Az utakon legelnek, és minden halmokon legelőjük lesz. Nem éheznek, nem szomjaznak, nem bántja őket délibáb és a nap, mert aki rajtuk könyörült, vezeti őket, és őket vizek forrásaihoz viszi. Teszem minden hegyemet úttá, és ösvényeim magasak lesznek. Íme, ezek messziről jönnek íme, amazok észak és a tenger felől, és amazok Sinnek földéről! Ujjongjatok egek, és föld, örvendezz, ujjongva énekeljeteK hegyek, mert megvigasztalta népét az Úr, és könyörült szegényein!”

.....

.....

A prófécia legszebb része az utolsó hét vers, amely eszkatologikus (végidőre vonatkozó) távlatba vezet bennünket. Talán

még az előző szakasz csüggesztő gondolatai is indítják a további vigasztalásra, de a felvezetéséből kiderül az Úr aggódó szeretete az Ő szolgája iránt amiatt is, mert tudja, hogy azon a helyen, ahová megy, mások megvetésétől, undorától, zsarnokságától fog szenvedni. Ezért erősíti őt, amikor megmutatja neki a távoli jövőt. Előbb egy pillanatképet látunk, ahogyan királyok és fejedelmek fognak leborulni előtte. Majd egy tömör képsorral vázolja a jövőt: utal a feltámadására („megtartlak”), majd jelzi, hogy a megígért szövetség Isten és népe között valóság lesz. Felvillan az újjáteremtett Föld örökségének kiosztása a megváltottak számára. Majd felemelő jeleneteket látunk a bűneiből végleg megszabadult népről, akik a föld minden szegletéből gyűltek össze, és az újjáteremtett Földön örömben, békességben élhetnek Istennel közösségben.

„A világegyetem minden kincse kutatásra tárul Isten megváltott gyermekei elé. A halandóság béklyóitól megszabadult ember fáradhatatlanul szárnyal távoli világok felé, amelyeknek lakói sírtak az emberi szenvedés láttán, de örömének csendült ajkukon már egyetlen ember megtérésének hírére is. E föld lakói kimondhatatlan élvezettel osztoznak az el nem bukott lények boldogságában és bölcsességében. Megismerik tudásuk kincseit, amelyeket a végtelen korszakokon át Isten keze munkájának szemlélésével gyűjtöttek. Tisztán látó szemmel nézik a természet dicsőségét – napokat, csillagokat és naprendszereket –, amelyek kijelölt pályájukon keringenek Isten trónja körül. Mindenre – a legparányibbtól a legnagyobbig – a Teremtő neve van írva. Minden Isten végtelen hatalmát hirdeti.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, A küzdelem véget ér c. feje.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

A Messiás megjelenése a jeruzsálemi templomban – Királyi bevonulása a városba halála előtt (Agge 2,6–9; Zak 9,9–10)

I Milyen előzmények után közvetítette Aggeus próféta az eljövendő Messiásra vonatkozó ígérést?

Ezsdr 3,12–13 ■ „Nagyon sokan a papok, a lévíták és a család-
fők közül, a vének, akik látták az első házat, mikor alapot
vetettek most e háznak szemük előtt, nagy fennszóval sír-
tak, sokan pedig örömben nagy fennszóval kiáltottak.
Úgy, hogy a nép nem tudta megkülönböztetni az öröm
miatti kiáltást a nép siralmának szavától, mert a nép kiál-
tott nagy fennszóval, és ez a szó messze földre elhallatszott.”

Agge 2,3 ■ „Ki van még életben köztetek, aki látta ezt a házat
az ő első dicsőségében? És milyennek látjátok most ezt?
Olyan-e a ti szemetekben, mintha semmi volna?”

Agge 1,2 ■ „Így szól a Seregek Ura, mondván: Ezt mondja e
nép: Nem jött még el az idő, az Úr háza építésének ideje!”

.....

.....

.....

Az Aggeus próféta üzenetéhez kapcsolódó fontosabb események a választott nép életében:

- I. e. 605** – Az első zsidó fogolycsapat elhurcolásával vette kezdetét a 70 éves babiloni fogság, történelmi fenyítékként (vö. Jer 25,11; 29,10; Dn 9,1-2).
- I. e. 586** – A babiloniak a harmadik ostrom során (amely az i. e. 605-ben és i. e. 597-ben bekövetkezett babiloni támadást követte) lerombolták az első, Salamon által épített templomot (2Kir 25,9; 2Krón 36,19).
- I. e. 535** – Círus rendelete nyomán hazatért az első fogolycsapat, és hamarosan megkezdtek a második templom építését (Ezsdr 1,1-2; 3,8). Ez azonban a környező népek ellenségeskedése és a „belső ellenzék” miatt hamar abbamaradt (Ezsdr 4,23-24; Agge 1,2).
- I. e. 520** – Aggeus és Zakariás próféta bátorító üzenetei hatására újrakezdtek az építést (Ezsdr 5,1-2).
- I. e. 516** – Éppen 70 évvel az első templom lerombolása után elkészült a második templom (Ezsdr 6,14-15).

Egyes, magas kort megélt hazatértek még láthatták a salomoni templom dicsőségét. A második templom alapkövének letételénél azonban ahelyett, hogy örömeiket fejezték volna ki Isten kegyelmes gondviseléséért, helyreállító kegyelméért, siránkozásukkal káros befolyást árasztottak. Hozzájárultak ahhoz, hogy az építők az egyéb nehézségek miatt is elbátortalanodva abbahagyják a munkát. A mai világ és az egyház állapota is bőven adhat okot a csüggedésre, de milyen fontos, hogy ehelyett inkább erősítsük egymást a jóban. Megszívlelendő a következő tanács:

„Mennyire fontos, hogy csak olyan dolgokról beszéljünk, amelyek lelki erőt és életet közvetítenek!... Tegyük élet-szabállyá a magunk számára, hogy egyetlen kételkedő vagy csüggesztő szót sem fogunk kiejteni mások előtt. Sokat

tehetünk egymásért azzal, ha fényt árasztunk a másik életére, a reménység szavaival és a megszentelt vidámság jó hatásával erősítjük meg felebarátainkat a jóra igyekvésükben.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Öröm az Úrban c. fej.)

Aggeus próféta rácaffolt a csüggedők és a másokat csüggesztők elbátortalanító kijelentéseire: „nagyobb lesz e második ház dicsősége, mint az első!”

2 Hogyan teljesedett be az Aggeus által adott profetikus jóvendülés Jézus első eljövetelekor?

Agge 2,6–9 ■ „Így szól a Seregek Ura: Még egyszer, kevés idő múlva, megrázom az eget és a földet, a tengert és a szárazföldet, megrázom a népeket. Eljön minden nép óhaja, kincse, és betöltöm e házat dicsőséggel. Enyém az ezüst, enyém az arany – szól a Seregek Ura –, nagyobb lesz e második ház dicsősége, mint az elsőé, és békességet adok nektek e helyen – így szól a Seregek Ura.”

Mt 21,12–14 ■ „Bement Jézus Isten templomába, és kiűzte mindazokat, akik árultak és vásároltak a templomban, és a pénzváltók asztalait és a galambárosok székeit felforgatta. Mondta nekik: Meg van írva: Az én házam imádság házának mondatik. Ti pedig azt latrok barlangjává tettétek. Mentek hozzá vakok és sánták a templomban, és meggyógyította őket.”

Vö. Kol 2,9 ■ „Őbenne lakozik az istenség egész teljessége testileg.”

1Tim 3,16 ■ „Minden kétséget kizáróan nagy az istenfélő életnek eme titka: Isten megjelent testben...”

„A kevés idő viszonylagos, hiszen fél évezred volt még hátra a Messiás, azaz Jézus megjelenéséig. Mindazonáltal számos korábbi messiási próféciahoz képest – amelyek érzékeltették, hogy a Szabadító csak a messi jövőben fog megjelenni (1Móz 49,1.10; 4Móz 24,17; 2Sám 7,19; vö. 12–16. vers) – azt jelzi Aggeus prófeciája, hogy a Messiás érkezése most már mintegy látótávolságban van. Az Atya, azáltal, hogy »kibocsátotta Fiát« (Gal 4,4), mintegy »megrázta« a mennyet. Továbbá ezt az eseményt előkészítette azzal, hogy mélyreható civilizációs változásokat munkált közvetett módon a népek körében, amivel mintegy »megrázta a népeket«. Ennek következményeként Jézus születésekor sok minden kedvező volt a róla és tanításairól szóló evangélium terjedéséhez. Ezenkívül tanításai olyan »új kovászt« hoztak a történelembe, amely további történelmi-civilizációs változásokat idézett elő. Az a kifejezés a Messiásra vonatkozóan, hogy Ő »minden nép óhaja, kincse«, annyira sokatmondó, hogy szinte kimeríthetetlen a tartalma. Jelentőségteljes azért is, mert sok más messiási próféciahoz hasonlóan nyilvánvalóvá teszi, hogy az eljövendő Messiás nem csupán Izraelnek hoz szabadítást, hanem minden népnek... Arra is utal ez a kifejezés, hogy ha az ember, az emberiség tudná, miben áll a legnagyobb nyomorúsága, és melyek a legnagyobb szükségletei, akkor felismerné, hogy a megjelenő Messiás »minden nép vágyakozásának« beteljesítője.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, II. köt., 292–293. o.)

A próféciaiban a „betöltöm e házat dicsőséggel” részlet egyértelműen Isten jelenlétére utal. Emlékezhetünk arra, hogy mind a pusztai szent sátor, mind a salamoni templomot Isten dicsősége töltötte be a felszentelésekor (2Móz 40,34–35; 1Kir 8,10–11). A Messiás személyében Isten maga fog megjelenni e második templomban, és így tölti be azt Isten dicsősége.

Istené „az ezüst és az arany”, vagyis megtehetné, hogy külső dicsőséggel is felruhazza az új templomot, de ennek az épületnek nem lesz erre szüksége, mert a benne megjelenő isteni személy miatt a dicsősége mégis meghaladja Salamon templomá-

nak dicsőségét. A békesség ígérete ezen a helyen szintén egyértelműen a Messiás személyéhez kapcsolódik (Ésa 9,6; Mik 5,2–5 vö. Jn 14,27).

„Századokon át a zsidók hiába próbálták bizonyítani, miként teljesedett Isten ígérete, amelyet Aggeus által adott. Elvakította őket a gőg és a hitetlenség, és nem fogták fel a próféta szavainak igazi értelmét. A második templomot nem Jahve dicsőségének felhője tisztelte meg, hanem annak a jelenléte, akiben az Istenségnek egész teljessége lakozott testileg – aki maga volt a testben megjelent Isten. Amikor a Názáreti tanított és gyógyított a szent udvarokban, a »Népek Vágya« jött el templomába. Krisztus jelenléte – és csakis az Ő jelenléte – tette a második templomot az elsőnél dicsőbbé.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Jeruzsálem pusztulása c. fejezet)

3 Hogyan utal az aggeusi prófécia Jézus második eljövételére is az újszövetségi visszahivatkozás alapján?

Zsid 12,26–27 ■ „Akinnek a szava akkor megrendítette a földet, most ígéretet tesz: Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is. A még egyszer pedig jelenti mindazoknak az elmozdítását, ami megrendíthető, mert emberi, hogy azok maradjanak meg, amelyek rendíthetetlenek.”

.....

.....

„Megállapítható, hogy ez a messiási jövendölés is kettős prófécianak tekintendő, azaz olyan kijeletésnek, amely vonatkozik a Messiásnak mind az első, mind a második eljövételére.

Egybeolvad a két eljövétel e próféciaiban, több más, ószövetségi messiási jövendöléshez hasonlóan.

Megerősíti ezt Zsid 12,26–27 hivatkozása. Előzőleg arra hivatkozik *A zsidókhöz írt levél* szerzője, hogy amikor Isten ünnepélyesen kihirdette a Tízparancsolatot a Sínai-hegyen, amely az Izráel népével megkötendő szövetség megalapozásául szolgált, megrázkódott a hegy egész környezete. Monumentális, félelmetes természeti jelenségek szemtanúi voltak ekkor az izraeliták: »Virradatkor mennydörgések, villámlások, sűrű felhő volt a hegyen, és igen erős kürtzengés, úgy, hogy megrémült mind az egész táborbeli nép... Az egész Sínai-hegy füstölgött, mivelhogy leszállt arra az Úr tűzben, felment annak füstje, mint a kemence füstje, és az egész hegy nagyon rengett.« (2Móz 19,16–18)

Ehhez az izraeliták számára oly emlékezetes eseményhez képest „még egyszer megrázza Isten az eget és a földet”, ugyanazért, mint a Sínai-hegynél, mert Isten maga jelenik meg a földön. A Messiás megjelenéséről úgy szól egy Ésaías könyvében található prófécia is – amely szintén vonatkoztatható mindkét eljövételére –, hogy „megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja” (Ésa 40,5, vö. Jn 1,14; Mt 24,30). Jézus első eljövetelekor – amikor a Messiás rangrejtve, Emberfiaként jött a Földre – átvitt értelemben történt a Föld és a népek megrázása, visszajövetelekor azonban szó szerinti értelemben is beteljesül e profetikusan kijelentés. Jézus úgy szólott második eljöveteleéről, hogy akkor »az egék erősségei is megrendülnek« (Mt 24,29). Egyrészt fizikai értelemben történik tehát »minden nép megrázása«, amire így utal Isten Igéje: »A megpróbáltatás ideje az egész világra eljön, hogy megpróbálja a föld lakosait.« (Jel 3,10) Másrészt lelki értelemben teljesedik be mindez, egy nagy erejű, egész világra kiterjedő, utolsó nagy evangéliumhirdetés által (Mt 24,14; Jel 14,6–12).” (Vankó Zsuzsa: i. m., 293–294. o.)

Az utóbbi évek eseményei, a világjárvány, majd az orosz-ukrán háború mindannyiunkhoz közelebb hozta ezt a próféciaát, hiszen korábban elképzelhetetlen módon rendült meg az egész

emberi civilizáció. Isten gonoszsággal nem kísérhető (Jak 1,13), mégis azért, hogy angyalai „lazítanak” szeleket visszatartó munkájukon (Jel 7,1-3) „megrázza a Földet”, „megrázza a népeket”. Mindez figyelmeztetés számunkra, hogy még inkább azokra törekedjünk, amelyek „rendíthetetlenek” (Mt 24,35; Ésa 40,8; Mt 7,24-25).

4 Miért adott okot a legnagyobb öröme „Sion leánya” királyának az érkezése? Hogyan jellemzi őt a prófécia?

Zak 9,9 ■ „Örülj nagyon, Sion leánya, kiáltás örömdobban, Jeruzsálem leánya! Íme, jön neked a te Királyod, igaz és szabadító,”

Vö. Zak 2,10 ■ „Örülj és örvendezz, Sion leánya, mert íme elmegyek, és közötted lakozom! Így szól az Úr.”

Ésa 40,9 ■ „Magas hegyre menj fel, örömmondó Sion! Emeld fel szavadat magasan, örömmondó Jeruzsálem! Emeld fel, ne félj! Mondjad Júda városainak: Íme, Istenetek!”

Lk 19,37-38 ■ „Mikor immár közeledett az Olajfák hegye lejtőjéhez, a tanítványok sokasága örvendezve kezdte dicsérni Istent, fennszóval mindazokért a csodákért, amelyeket láttak: Áldott a Király, aki jön az Úr nevében! Béke és dicsőség a mennyben, dicsőség a magasságban!”

.....

.....

„Az Újszövetségben az evangéliumok Jézus jeruzsálemi bevonulásában látták beteljesedni Zakariás kijelentését a nagy örömről a Messiás-király érkezésekor. A prófécia valóban érzékelteti azt a szinte mámoros örömet, amely a Jézust kísérő tömeget uralta. Az »íme, jön« formulának idői vonatkozása is van, a Messiás-király megjelenésének közelségét is érzékelteti. Az Ószövetség messiási

próféciai többnyire időtlenek, pillanatképeket villantanak csak fel a Messiásról, arról nem szólnak, hogy mennyi idő telik el a beteljesedésükig. A legkorábbi és a legkésőbbi messiási próféciaik azonban utalnak a távolságra, illetve a közelségre. Zakariás Aggeus próféta kortársa volt, és az Agge 2,6–9-ben foglalt messiási ígéletben is a »kevés idő« megjelölés szerepel. A Malakiás könyvében található messiási ígéletben (3,1) pedig a »mindjárt eljön« kijelentés olvasható. »Különleges hangsúly van ezen a kifejezésen: *a te királyod*. Ezt érzékelteti: egyedül Ő a te királyod, a szó legteltesebb és legmagasabb értelmében... A kifejezés arra is utal, hogy a próféta egy olyan királyról szól, aki általánosan ismert az előző profetikus kijelentések folytán, és akinek a megjelenése hosszú várakozás beteljesedése. A *tenéked* nemcsak azt jelenti, hogy a te számodra, hanem azt is, hogy a te javadra, üdvösségedre. (Hasonló kifejezés található Ésa 9,6-ban: Egy gyermek születik nekünk, egy fiú adatik nekünk.)« (Ernst W. Hengstenberg: *Christology of the Old Testament*, II. köt., McDonald Publishing Company, Florida, 1863, 1028. o.) A *caddiq* héber szó áll az első jelző mögött, ami igazságosságot jelent. Legfőbb erényként lenne kívánatos e tulajdonság bármely királyt illetően, de csak a Messiás-királyra jellemző igazán, Őrá viszont maradéktalanul. A messiási próféciaik tanúságtétele egybehangzó e tekintetben: »Támasztok Dávidnak igaz magvat, uralkodik mint király... és igazságot cselekszik.« (Jer 23,5) »Igazság pálcája a te királyságod pálcája.« (Zsolt 45,7) »Származik egy vesszőszál Isai törzsökéből..., [aki] igazságban ítéli a gyengéket..., derekának övezője igazság...« (Ésa 11,5) »Igaz szolgám sokakat igazzá tesz.« (Ésa 53,11) A második jelző, a szabadító mögött a héber *nósá* áll. A kifejezés értelme így adható vissza leginkább: szabadító hatalommal felruházott, röviden: szabadító. A két jelző – igaz és szabadító – összetartozik, csakúgy, mint a következő két megjelölés. Ésa 45,21 ezt a két tulajdonságot úgy említi, mint amelyek teljes értelemben egyedül az élő, teremtő Istenre jellemzőek: »Nincs több Isten rajtam kívül, igaz Isten és szabadító nincs kívülem« – közvetíti Isten szavát a próféta.» (Vankó Zsuzsa: i. m., 322–323. o.)

5 Milyen jellegzetes mozzanat által gondoskodott Isten arról, hogy a Messiás személye mindenki számára egyértelműen azonosítható legyen? Jézus – korábbi gyakorlatával ellentétben – Jeruzsálemben történő bevonulása alkalmával miért fogadta el az ünneplést?

Zak 9,9 ■ „...szegény és szamárháton ül, nőstény szamár csikóján.”

Mt 21,4–11 ■ „Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék a próféta mondása, aki így szólt: Mondjátok meg Sion leányának: Íme, jön neked a te királyod, alázatosan, szamáron, teherhordozó szamár csikóján ülve. A tanítványok elmentek, és úgy cselekedtek, amint Jézus parancsolta nekik. Elhozták a szamarat és annak csikóját, felsőruháikat rájuk terítették, és Ő ráült azokra. A sokaság legnagyobb része pedig felső ruháit az útra terítette, mások pedig a fákról gallyakat vagdaltak és hintettek az útra. Az előtte és utána menő sokaság pedig kiáltott, mondván: Hozsánna a Dávid fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban! Amikor bement Jeruzsálemben, érkezésének híre az egész várost felrázta, mondván: Kicsoda ő? A sokaság pedig mondta: Ő Jézus, a galileai Názáretből való próféta.”

.....

.....

A „te királyod” szegény lesz a prófécia szerint. Nem ez az egyetlen ellentmondás azonban, amelyet a Bibliában olvashatunk Jézus küldetésével kapcsolatban. Ő „a Júda nemzettségéből való oroszlán”, de egyúttal „a megöletett bárány” is (Jel 5,5–6). Őt jelképezi a felemeltetett érc kígyó, de Ő az asszony magva is, aki a kígyó fejére tapos (Jn 3,14; 1Móz 3,15). Kiváltságunk, hogy utánajárjunk ezeknek a látszólagos ellentmondásoknak, hogy

megértsük mély üzenetüket, mert ezek csak gazdagítják, továbbárnyalják az Istenről alkotott képünket.

„Éppen az ellentétben rejlik azonban a mondanivaló. A bevonuló király, bár *igaz és szabadító*, ugyanakkor *szegény, alacsony sorsú*. Éppen ez az ellentét tanúskodik arról, hogy nem lehet szó itt földi királyról, mert földi uralkodónál elképzelhetetlen és értelmetlen lenne ilyen kettősség. Egyedül a Messiás személyére illik rá a különös ellentét... És mi a jelentősége annak a részletezésnek, hogy a király »szamárháton ül, mégpedig szamárcsikón, nőstény szamár fián«? Zakariás jövendölése összefügg egy másik ősi messiási próféciával, Jákob Júdára mondott áldásával, amely szintén említi a fiatal csikót, valamint annak anyját, a nőstény szamarat is: »Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül, mígnem eljön Siló, és a népek neki engednek. Szőlőtőhöz köti szamarát, és nemes venyigéhez zamara csikóját...« (1Móz 49,10–11) Ezt az igeszakaszt messiási jövendülésnek tekintette számos zsidó magyarázó is. A számárra és csikójára vonatkozó héber kifejezés ugyanaz itt, mint Zak 9,9-ben...

Mk 11,2 szerint egy olyan csikó felől rendelkezett Jézus, »amelyen ember még soha nem ült«. Tudvalevő, hogy egy ilyen állattal jobban lehet bánni, ha az anyja is vele van. Különleges jeletre utal tehát az evangélisták leírása: Jézus egy fiatal, még betöretlen szamárcsikóra ült fel, mellette pedig ott ballagott annak anyja, egy egyszerű igavonó szamár. A többi díszlet is alkalmi volt, a tanítványok felső ruhájukat terítették a szamárcsikóra, mások pedig az útra terítették felsőruháikat, valamint frissen vágott gallyakat is szórtak Jézus elé. Ez a bevonulás valóban egy szegény, alacsony sorsú ember diadalmenete volt. Minden külső pompa hiányzott ebből, a tanítványok és a velük haladó tömeg lelkesedése teremtette elő hirtelenjében ezeket az alkalmi kellékeket...

Miért éppen Zak 9,9 próféciáját választotta Jézus arra a célra, hogy nyílt, egyértelmű színvallást tegyen általa kilétéről az egész nép előtt? Korábban határozottan megtiltotta, hogy őt Messiás-

királynak hirdessék. Egyrészt azért tette ezt, hogy személye és tanításai ne ütközzenek még nagyobb ellenállásba a vallási vezetők részéről, támadásaik ne vessenek véget időnap előtt szolgálatának. Másrészt pedig azért, hogy ne alkalmazzák rá a Messiás-királyjal kapcsolatban kialakult téves elképzeléseket. Most azonban – csupán napokkal áldozati halála előtt – mindenkinek meg kellett tudnia, hogy kicsoda Ő a valóságban. Tudta, hogy halála és feltámadása nyomán mindenki számára nyilvánvaló lesz királyságának, messiási küldetésének igazi tartalma.” (Vankó Zsuzsa: i. m., 324–329. o.)

6 Hogyan kívánta a prófécia helyesbíteni a zsidó nép körében később általánosan elterjedt hamis várakozást a Messiás személyét illetően? Milyen békességet hirdet az eljövendő Messiás? Mikor fog tengertől tengerig és a föld végső határáig uralkodni?

Zak 9,10 ■ „Kivesztem a harci szekeret Efraimból, és a lovat Jeruzsálemből, kivesztem a harci íjat is. Békességet hirdet a pogányoknak, és uralkodik tengertől tengerig, a folyamtól a föld határáig.”

.....

.....

.....

„Más messiási próféciák is szólnak arról, hogy a messiási korban majd eltűnnek a fegyverek (lásd Ésa 2,2–4; Mik 5,10). Zakariás próféciájának fenti kijelentése szinte szó szerint megegyezik a Mikeás által közölt kinyilatkoztatással: »Lesz azon a napon, ezt mondja az Úr, kivágom lovaiddat közüled, és elvesztem hadi szekereidet.« Ezek a kijelentések teljességgel kizárják azt – ami

pedig elterjedt várakozás volt Jézus korában a zsidók körében – , hogy a Messiás-király fegyveres harc élére állna egy szabadságharc jegyében, illetve Izráel határainak kiterjesztése érdekében.

A késői zsidóság sajnos nem fogadta el e profetikus kijelentéseket. Ha beépültek volna ezek a világos kinyilatkoztatások messiási reménységükbe, nem kerülhetett volna sor arra, hogy Rabbi Akiba messiássá kiáltsa ki a rómaiak elleni, i. sz. 132–135-ig tartó felkelés vezérét. E téves messiási mozgalom tragikus vereséggel és kiábrándulással is végződött...

Az előző mondat eleve kizárja, hogy a Messiás-király ellenséges kapcsolatba kerülhetne szomszédaival, hódító hadjáratot indítana ellenük. Ez a kijelentés azonban, hogy a Messiás »békeességet hirdet a pogányoknak«, ennél is többet mond. Nem győztes háború után, nem a fegyvernyugvás értelmében kínál nekik békeességet – magasabb rendű, mélyebb tartalmú békeségről van itt szó. Ez a kijelentés is számos ószövetségi messiási jövendöléssel áll kapcsolatban (1Móz 49,10; Ésa 9,6; Mik 5,5)...

Az »uralkodik tengertől tengerig, a folyamtól a föld határáig« részletet a legtöbb magyarázó úgy értelmezi, hogy Izráel eszményi határait utal, amelyet Isten kezdetben nekik ígért (1Móz 15,18), és amely területet a dávidi-salamoni korban birtokoltak is... Zsolt 72,8-ban ugyanaz a formula található, mint itt, Zak 9,10-ben: »Uralkodjék egyik tengertől a másik tengerig, és a nagy folyamtól a föld határáig.« (A héber szöveg teljesen megegyező a két helyen.) Zsolt 72,8-nak a szövegösszefüggése világossá teszi, hogy a szóban forgó formula az egész föld feletti uralomra utal. A folytatásban ott ugyanis ez olvasható: »Hajoljanak meg előtte mind a királyok, minden nemzet szolgáljon neki.« (9–11. vers)

»A föld határai« Zak 9,10 és Zsolt 72,8-on kívül még tizenkét-szer fordul elő az Ószövetségben, és minden esetben az egész földre, a föld minden népére utal. A tizenkét előfordulási hely közül három messiási próféciának a részlete: »Kérjed tőlem, és odaadom neked a pogányokat örökségül, és birtokodul a föld

határait.« (Zsolt 2,8) »Megáll, legeltet az Úrnak erejével..., és bátorsággal lakoznak, mert íme, felmagasztaltatik a föld határáig.« (Mik 5,4) »Megemlékeznek és megtérnek az Úrhoz a föld minden határai, és leborul előtted a pogányok minden nemzetsége.« (Zsolt 22,28)

Hogyan fog uralkodni a Messiás az egész föld felett, amikor szegény, alacsony sorsú, megvetett, továbbá kiveszti a fegyvereket Júdából és Efraimból, tehát a pogányokat nem meghódoltatja, hanem békességet hirdet nekik? A megváltás titka rejtőzik mindebben. A választ a Zak 9,9–10-zel szorosan párhuzamos 1Móz 49,10–11-ben találjuk meg: »...a népek neki engednek«. A Messiás-király a maga egyedülálló, különleges lelki hatalmával hódítja meg a népeket, a föld végső határáig.

Ez a prófécia betekintést nyújt abba is, hogy mi lehetett volna, ha a babiloni fogság után elindult hiteles reformáció tartós marad, és nem torzult volna el hamarosan. Mi lehetett volna, ha lelkileg mindinkább növekedtek és erősödtek volna a fogságból hazatértek utódai, és így a zsidó nép felkészül a Messiás-király megjelenésére, illetve örömmel fogadja Őt! Sajnos nem így történt. A Messiás-király tengertől tengerig és a föld végső határáig terjedő uralma nem valósulhat meg e világi, földi keretek között. A Messiás hatalommal, dicsőséggel való visszajövetele és ezt követő újjáteremtése nyomán fog beteljesedni ez az ígéret (vö. Dn 7,13–14; Jel 11,15–18 stb.).” (Vankó Zsuzsa: i. m., 330–333. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A Messiás „hátra nem fordulása” az önként vállalt szenvedéstől

(Ésa 50,4–10)

1 Hogyan szól ez a prófécia a Messiás szolgálatának egyik fontos részéről? Honnan nyerte a képességet ennek betöltéséhez?

Ésa 50,4 ■ „Az Úr Isten bölcs nyelvet adott nekem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel...”

Ésa 61,1–2 ■ „Az Úr Isten lelke van énrajtam azért, mert föl-kent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást, hogy hirdessem az Úr jókedvének eszten-dejét, és Istenünk igazságszolgáltatása napját, megvigasz-taljak minden gyászolót.”

Lk 4,22 ■ „Mindnyájan bizonyoságot tettek felőle, elálmél-kodtak kedves beszédein, amelyek szájából származtak, és mondták: Avagy nem József fia-e ez?”

.....

.....

Krisztus a Sátán által meggyötört, megtört szívű emberek számára hozott vigaszt, a testi-lelki betegségektől szenvedőknek gyógyulást, a bűnök terhei alatt roskadozóknak pedig szabadulást. Nem az volt a célja, hogy tudásával, különleges hatal-

mával elkápráztassa hallgatóit, hanem hogy az Atya szeretetét, irgalmasságát, együttérzését a lehető legegyszerűbb módon közvetítse.

„A Jézushoz küldött szolgák azzal a hírrel jöttek vissza, hogy soha ember nem szólt úgy, mint Ő. Ennek az volt az oka, hogy soha ember nem élt úgy, mint Ő. Ha másként élt volna, mint ahogy élt, nem tudott volna úgy beszélni, ahogy beszélt. Szavaiban meggyőző erő volt, mert szeretettel és együttérzéssel, jóakarattal és igazsággal teli, szent és tiszta szívből fakadtak.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Segítség a hétköznapiakban c. fejezet)

„»Soha ember úgy nem szólt, mint ez az ember!« (Jn 7,46) Ez akkor is igaz lett volna Krisztusra nézve, ha egyedül a fizika vagy az ész birodalmában, vagy különféle elméletek és elgondolások tárgyában tanított volna. Feltárhatta volna azokat a titkokat, amelyekbe csak évszázadok fáradtságos munkája és kutatásai által hatolhattak be az emberek. Tehetett volna javaslatokat tudományos témákban, az idők végéig táplálékot nyújthatott volna a gondolatoknak, és serkentette volna a feltalálókat. De nem ezt tette. Semmit sem szólt a kíváncsiság felébresztésére vagy az önző becsvágy felkeltésére. Nem foglalkozott elvont elméletekkel, hanem csak azzal, ami lényeges a tiszta jellem kifejlesztésére, és növeli az ember lelki befogadóképességét.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Istentől küldött tanító c. fejezet)

Ez az ige arra is rámutat, hogy miért is kapjuk a beszéd adományát: „a bölcsék nyelve orvosság” (Péld 12,17). „A helyén mondott ige” az, ami gyógyító, ehhez viszont felülről való bölcsességet kell kérnünk, mert nem mindig tudjuk, kinek mire van éppen szüksége. Az Ige egyértelműen arról beszél, hogy Krisztus is az Atyától kapta a bölcsességet, a szolgálatához

szükséges minden képességet. Isten Lelke képesítette arra, hogy a szegények, a megtört szívűek, a megfáradtak és gyászolók vigasza és támasza legyen. Milyen fontos tanítás rejlik abban, hogy nem a csodákat, nem is a fizikai gyógyításokat részletezi az eljövendő Messiás szolgálatáról szóló prófécia, hanem hogy a lelki betegségekre hoz gyógyírt!

2 Milyen kifejezésekkel utal a prófécia arra, hogy a Messiás mindenben Istentől függ, tőle kér tanácsot és erőt?

Ésa 50,4-5 ■ „Az Úr Isten... fölserkenti minden reggel, fölserkenti fületem, hogy hallgassak, miként a tanítványok. Az Úr Isten megnyitotta fületem...”

Vö. Mk 1,35 ■ „Kora reggel pedig, még szürkületkor, fölkelvén, kiment, elment egy puszta helyre és ott imádkozott.”

Vö. Jn 5,30 ■ „Én semmit sem cselekedhetem magamtól; amint hallok, úgy ítélek, és az én ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem, az Atyáét.”

.....

.....

.....

Jézus imaéletének különleges jellegzetessége fogalmazódik meg ezekben az Igékben: „nyitott füllel”, a mennyei Atyára figyelve, az Ő akaratát keresve fordult hozzá minden napjának kezdetén.

Vajon mi meg tudjuk-e hallani azt a „halk és szelíd hangot”, amely bennünket is megszólít, nekünk is szeretne tanácsot, bölcsességet adni mindennapjainkban? Fontos-e számunkra Isten akaratát, vagy csak a saját terveinket, kívánságainkat tárjuk elé,

és választ nem is várva, gyorsan le is zárjuk imáinkat? Ha Jézust szeretnénk mindenben követni, akkor elsősorban az Ő imaéletét kell komolyan átgondolnunk és gyakorolnunk. Nekünk még inkább tudatosítani kellene magunkban, hogy semmit nem cselekedhetünk nélküle, hiszen mindenben Őtől függünk, mi magunktól nem vagyunk képesek az önzetlen, másoknak szolgáló cselekedetekre.

„A tanítványok rövid ideig távol voltak Uruktól, és amikor visszatértek, imába merülve találták Őt. Jézus látszólag nem vette észre jelenlétüket, és hangosan tovább imádkozott. Arcát mennyei fény ragyogta be. Mintha a láthatatlan Isten jelenlétében lenne, szavaiban pedig erő, hatalom volt, mint annak a szavaiban, aki Istennel beszél. Krisztus imája mélyen megérintette a tanítványok szívét. Jézussal együtt járva felfigyeltek rá, hogy Üdvözítőnk milyen gyakran tölt hosszú órákat Atyjával való közösségben. Napjait a körülötte sürgő sokaság szolgálatával és a rabbik veszedelmes álokoskodásainak leleplezésével töltötte. Ez a szakadatlan túlfeszítettség teljesen kimerítette Őt. Olyannyira, hogy anyja és a tanítványok is attól tartottak, mindez az életébe kerül majd. Mégis, amikor a kimerítő napokat követő, imában eltöltött órák után visszatért, észrevették, hogy arcán béke ül, és érezték, hogy felfrisült. Reggelről reggelre, az Istennel töltött idő után visszatérve magával hozta az emberek számára a menny világgosságát.

A tanítványok idő múltával felismerték, hogy Krisztus szavainak és cselekedeteinek ereje az ima óráival függ össze. Most, amint könyörgését hallgatták, szívük csodálattal és alázattal telt meg. Amikor Jézus befejezte imáját, a tanítványok, szükségletüket mélységesen átérezve kiáltottak fel: Urunk, taníts minket imádkozni!” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről, Az Úr imája* c. fej.)

3 Hogyan fogalmazza meg az Ige azt a kitartást, odaszánást, amiben Krisztus soha nem ingott meg, legnagyobb szenvedései ellenére sem? Alátámasztják-e ezek a kijelentések azt is, hogy a megváltás az Atya és a Fiú közös áldozata volt?

Ésa 50,5 ■ „...nem voltam engedetlen, hátra nem fordultam.”

Fil 2,8 ■ „Amikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfá haláláig.”

Vö. Jn 10,17–18 ■ „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el éntőlem, hanem én teszem le azt magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt. Ezt a parancsolatot vettem az én Atyámtól.”

Jézus kezdettől fogva tudta, milyen küzdelmek, megaláztatások, szenvedések várnak rá, és készült erre az áldozatra. Emberi természetében mégis meg kellett küzdenie azzal a kísértéssel, hogy a hálátlan és a szolgálatát oly kevésbé értékelő bűnösökért érdemes-e vállalnia mindezt. Megtehetette volna, hogy visszatér mennyei otthonába. Ezek az igék is tanúsítják, hogy az Atyával közös elhatározása volt az ember megváltása, hiszen bármikor dönthetett volna másképp is, de nem tette, mert ugyanolyan mentő szeretet készítette, mint a mennyei Atyát. Ez a kitartó engedelmesség abban is megerősíthet bennünket, hogy Ő most sem adja fel a küzdelmet értünk, hanem szüntelenül fáradozik a bűn feletti győzelmünk, üdvösségünk érdekében.

„A Megváltó, elfáradva az emberi konokságtól és hálátlanságtól, még azután is visszaléphetett volna a Golgota áldo-

zatától, hogy földi misszióját elkezdte. A Getsemánéban a fájdalom kelyhe megremegett a kezében. Még akkor is letörölhette volna homlokáról a véres verítéket, és hagyhatta volna, hogy a vétkes emberiség elpusztuljon gonoszsága miatt. Ebben az esetben nem lehetett volna megváltás a bukott ember számára. De amikor a Megváltó odaáldozta életét, és elhaló lélegzettel így kiáltott: »Elvégeztetett!«, a megváltás tervének megvalósulása biztosítva volt.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, Sötétségen átsugárzó fény* c. fejj.)

4 A Megváltó értünk vállalt áldozatának miért volt része a megalázás, a fizikai és lelki bántalmazás is? Hogyan viselte ezeket Krisztus?

Ésa 50,6 ■ „Hátamat odaadtam a verőknek, és orcámat a szaggatóknak, képemet nem fedeztem be a gyalázás és köpdösés előtt. És az Úr Isten megsegít engemet, azért nem szégyenülök meg, ezért olyaná tettem képemet, mint a kova, és tudtam, hogy szégyent nem vallok.”

1Pt 2,22–23 ■ „Aki bűnt nem cselekedett, sem a szájában álnokság nem találtatott, aki szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, szenvedvén nem fenyegetőzött, hanem hagyta az igazságosan ítélőre...”

.....

.....

A megaláztatásoknak, kínzásoknak egyik oka az volt, hogy Sátán mindent megtett, amivel Krisztust visszafordíthatta volna a végső áldozat meghozatalától. A méltatlan bánásmód, ahogyan saját népének vezetői és az általuk felbőszített csőcselék viselkedett vele szemben, mégsem rendítette meg Krisztust, nem védekezett és nem fenyegetőzött.

„A kegyetlen csőcseléket Sátán vezette. Célja az volt, hogy kiváلتsa Krisztusból a megtorlást, a bosszút, és ha lehetséges, rávegye, hogy csodatettel szabadítsa ki magát, s így megsemmisítse a megváltás tervét. Egyetlen folt támadjon csak Krisztus emberi életén, emberi lényének egyetlen kudarca következzen be, úgy Isten Báránya csak tökéletlen áldozat volna, s az emberi nemzedék és a világ megváltása meghiúsulna. Krisztus azonban, aki egyetlen parancsszavával mennyei seregeket rendelhetett volna saját védelmére, rémületbe kergethette volna a csőcseléket, és eltávolíthatta volna szeme elől isteni fensége felvillantásával, tökéletes higgadtsággal viselte el a legbrutálisabb sértéseket és erőszakosságot is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Pilátus palotájának udvarán c. fejelet.)

A méltatlan bánásmódot azért is kellett Krisztusnak elszenvednie, mert Ő a bűn büntetését vállalta magára, és ennek része a megvetés, kizsájtottság, testi és lelki szenvedés is. Azért sem védekezett, mert Ő helyettünk vállalta mindezt, akik valóban megérdemeltük volna. Így lehetett a mi helyettesünk és Megváltónk.

5 Mi adott erőt Krisztusnak mindvégig, amikor igazságtalanul bántak vele?

Ésa 50,7-8 ■ „Közel van, aki engem megigazít, ki perel énvelem? Álljunk együtt elő! Kicsoda peresem? közelegjen hozzám. Íme, az Úr Isten megsegít engem, kicsoda kárhozzatna engem? Íme, mindnyájan, mint a ruha, megavulnak, moly emészti meg őket!”

Jn 8,29 ■ „Aki küldött engem, énvelem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek neki kedvesek.”

Jn 16,32 ■ „Íme eljön az óra, és immár eljött, hogy szétoszlatok ki-ki az övéihez, és engem egyedül hagyjatok, de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.”

.....

.....

Habár zokszó és védekezés nélkül viselte Krisztus az igazságtalan megaláztatást és a fizikai gyötrelmeket is, mindvégig tudatában volt ártatlanságának és Isten előtti feddhetetlenségének. Tudta, hogy bármit mondanak vagy tesznek vele az emberek, a mennyei Atya ismeri az Ő tisztaságát is igazságát, és ez nyilvánvalóvá is válik majd. Hitt abban, hogy aki soha nem hagyta el földi élete addigi küzdelmei során, most is megsegíti és megerősíti, hogy mindvégig ki tudjon tartani.

Milyen megszégyenítő számunkra Megváltónknak ez a bizakodó hite, hiszen nekünk még a legkisebb próbákban is meg-inog sokszor a hitünk, és azt gondoljuk, Isten is elhagyott bennünket.

Krisztus megalázta magát, de ez nem azt jelentette, hogy a méltóságát is feladta volna. Éppen ez a csoda ragadta meg Pilátus lelkét is, és a meggyalázott, kigúnyolt Üdvözítőt így mutatta be a sokaságnak: „Íme az ember!”

„Isten Fia ott állt, az a palást volt rajta, amelyet kigúnyolása céljából adtak rá, és töviskorona volt a fején. Derékig levetkőztették. Hátán láthatóvá lettek a korbácsolás nyomai, a hosszú, kegyetlen csíkok, amelyekből pataokban folyt a vér. Arca vérfoltos volt, és magán hordozta a kimerültség és a fájdalom jeleit, de még sohasem látszott olyan szépnek, mint éppen most. Az Üdvözítő ábrázatát semmi sem tudta elcsúfítani ellenségei szeme előtt. Arcának minden vonása jóindulatot, alázatosságot és irgalmat sugárzott kegyetlen ellenségei iránt. Magatartásában nem volt gyengeség, ha-

nem a hosszú szenvedés elhordozásának ereje és méltósága sugárzott belőle... A római helytartó, bár hozzászólt a kegyetlen jelenetekhez, részvétet érzett a szenvedő fogoly iránt, akinek a magatartása még mindig olyan volt, mint egy királyé, bár elítélték, megkorbácsolták, folyt a vére a homlokából és sebeitől szaggatott volt a háta.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Pilátus palotájának udvarán c. fejj.)

6 Milyen személyes meghívással záródik ez a messiási jövendölés? Hogyan tükrözi ez is azt a tényt, hogy értünk történt a sok megaláztatás, testi-lelki szenvedés, miattunk vállalta mindezt Krisztus?

Ésa 50,10 ■ „Ki féli közületek az Urat? Ki hallgat az ő szolgája szavára? Aki sötétségben jár és nincs fényesség neki, bízzék az Úr nevében, és támaszkodják Istenhez!”

.....

.....

Végül azokat szólítja meg az Ige, akik úgy érzik, sötétségben vannak és vágyakoznak a világosságra. A feltett kérdések utalnak rá, hogy sajnos még az Írásokat ismerők között is keresni kell azokat, akikben igazi istenfélelem van, és valóban hallgatnak az Ő szavára. Azokat bátorítja, akik a megváltást igazán értékelik, mert szenvednek a bűn sötétségében: Isten nem elvetni, hanem megmenteni akarja a bűnösöket. Ezért bízunk kell abban, hogy mindent megtesz a megmentésünkért, Őrá támaszkodhatunk bizalommal.

„Ha gondolataink a saját énünknel időznek, akkor Krisztustól, az élet és az erő forrásától eltávolodunk. Sátán azért igyekszik állandóan elvonni a figyelmünket Krisztusról,

hogy lelkünknek minden vele való közösséget megghiúsítsa. A világ örömeire, az élet gondjaira, akadályaira és nehézségeire, saját gyengéitekre vagy fogyatkozásaitokra, vagy mások tökéletlenségeire irányítja figyelmeteket. De ne esetek a csapdájába! Még valóban lelkiismeretes embereket is, akik Istenért kívánnak élni, gyakran félrevezet, hogy saját gyengeségeiken és bűneiken gondolkozzanak, és ily módon elszakítva őket Krisztustól, ujjong, hogy győzelmet arat felettük. **Ne magunkat tegyük gondolataink középpontjává, ne aggódjunk, ne remegjünk a saját megváltásunkért! Mindez csak arra szolgál, hogy a lelket az erő forrásától elvonja. Bízátok lelketek megtartását Istenre, és Őbenne reménykedjete!** Beszéljete és gondolkozzate Jézusról! Tűnjék el Őbenne saját énetek! Távolítsate el minden kételyt és félelmet!” (Ellen G. White: *Jézus-hoz vezető út*, Növekedés Krisztusban c. fej.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A Messiás lelki-testi szenvedései helyettes áldozata beteljesítésekor

Ebben a tanulmányban azokat az ószövetségi profetikus kijelentéseket tekintjük át, amelyek a Megváltó helyettes szenvedésének a Getsemáne-kerttől az elítéltetésig terjedő szakaszára vonatkoztak.

1 Miért okozott Jézusnak felfoghatatlanul nagy szenvedést a Getsemáne-kertben vívott lelki tusa?

Ésa 53,6 ■ „Mindnyájan, mint juhok, eltévelyedtünk... de az Úr mindnyájunk vétkét őreára vetette.”

Mk 14,32–36 ■ „Mentek ama helyre, amelynek Getsemáne a neve, és mondta a tanítványainak: Üljetek le itt, amíg imádkozom. Maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, s kezdett rettegni és gyötrődni, és mondta nekik: Szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt, és vigyázzatok. Egy kevésbé előremenvén, a földre esett, és imádkozott, hogy ha lehetséges, múlték el tőle ez az óra. És mondta: Abba, Atyám! Minden lehetséges neked. Vidd el tőlem ezt a poharat, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.”

Lk 22,44 ■ „Haláltusában lévén, buzgóságosabban imádkozott, és az ő verítéke olyan volt, mint a nagy vércseppek, amelyek a földre hullnak.”

2Kor 5,21 ■ „Azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.”

Az Atya ekkor helyezte mindannyiunk vétkét Jézusra. Sokszor nem tudunk mit kezdeni ezzel a kifejezéssel, mit is jelenthetett mindez Jézus számára, mit érezhetett? Gondoljunk életünk legsúlyosabb bűnére, melynek lelki terhe ránk nehezült. Azt is próbáljuk átgondolni, hogy mi lenne velünk, ha az életünk összes bűnterhe összeadódna, és a lelkünkre nehezedne! Jézus ezt élte át, de nem egy ember, hanem mindannyiunk vétkének súlya alatt roskadozott. Mivel a bűnök hordozója lett, az Atya jelenléte eltávozott tőle, nem érezhette azt a közösséget, amely egész életén át erőt, vigaszt, bátorítást jelentett számára.

„Egész földi életén át Isten jelenlétének a világosságában járt... Most azonban úgy látszott, mintha Jézus kirekesztődött volna Isten jelenlétének világosságából. Most olyan volt, mint aki a bűnösök közé tartozik. Az elveszett emberiség bűnét neki kellett elhordoznia. Az Úrnak mindnyájunk vétkét Őreá kellett vetnie, rá, aki pedig bűnt nem ismert. Olyan rettenetes, szörnyű volt számára a bűn, olyan nagy volt a súlya a véteknek, amelyet neki kellett elhordoznia, hogy az Atya szeretetéből való örök kizárás félelme tört lelkére. Miután megérezte, hogy Isten haragja milyen rettenetes azokkal szemben, akik áthágták parancsolatait, így kiáltott fel: »Felette igen szomorú az én lelkem mindhalálig!«... Krisztus úgy érezte, a bűn elválasztotta Őt Atyjától. A mélység olyan széles, olyan sötét és riasztó volt, hogy a lelke megborzadt tőle. Isteni hatalmát nem használhatta fel a kínszenvedéstől való megszabadulása érdekében. Emberként kellett elszenvednie az emberek által elkövetett bűnök következményeit. Emberként kellett elhordoznia

Istennek a bűnnel szemben tanúsított haragját... Amikor Krisztus úgy érezte, megszakadt, összetört az Atyával való egysége, félt, hogy emberi természetében nem lesz képes elviselni a sötétség hatalmasságaival szemben rá váró nagy küzdelmet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

Jézus ebben a roppant küzdelemben háromszor könyörgött: „Atyám! ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár” – de nem volt más lehetőség az ember megváltására, mert a bűn büntetlenül nem maradhat. Ám Isten irántunk tanúsított végtelen szeretetéből a megváltást elfogadó ember helyett Jézus viselte el mindazt, amit nekünk kellene elhordoznunk.

„Az emberek bűne súlyosan nehezedett Krisztusra, és Isten bűn miatti haragjának a tudata összetörte benne az életet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

2 Miért jelentett Jézusnak különösen nagy szenvedést – Sátán részéről pedig alkalmat a kísértésre – a tanítványok elalvása lelki küzdelme idején? Mi adott erőt Jézusnak ebben a küzdelemben?

Ésa 63,3 ■ „A sajtót egyedül tapostam, és a népek közül nem volt velem senki.”

Mt 26,40–43 ■ „Akkor ment a tanítványokhoz, és aludva találta őket, és mondta Péternek: Így nem bírtatok vigyázni velem egy óráig sem!? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek, mert jóllehet a lélek kész, de a test erőtlenségre... Amikor visszatért, ismét aludva találta őket, mert megnehezdedtek a szemeik.”

Jézus megrendítő lelki küzdelme idején a tanítványok alsznak. Valóban egyedül taposta a sajtót, nem volt senki, aki támasza, vigasza lehetett volna ebben a mérhetetlen szenvedésben. Jézus egyedül maradt. Milyen mérhetetlenül fájó dolog egyedül lenni, főleg a bajban, szenvedésben! Jézus egész életében magányos volt, de sohasem volt egyedül, az Atyával szüntelen kapcsolatban állt, és most ez megszűnt.

„Az emberi szív szenvedés közben részvétre, együttérzésre vágyakozik. Krisztus is ezt a vágyakozást érezte. Lelke nagy szenvedésével odament tanítványaihoz azzal a kívánsággal a szívében, hogy majd hall néhány vigasztaló szót azoktól, akiket olyan gyakran megáldott, megvigasztalt és megvédett szomorúságukban és kétségbeesett állapotukban. Krisztus, akinek mindig volt néhány együttérző, részvétre kifejező szava tanítványai számára, most emberfeletti kínokat szenvedett el. Szerette volna megtudni, vajon ők most imádkoznak-e érte és önmagukért. Milyen sötétnek mutatkozott a bűn gonoszága. Szörnyű nagy volt a kísértés arra, hogy az emberi nemzetség hadd hordozza el saját bűne következményeit, Ő pedig ártatlanul állhasson Isten elé. Ha tudta volna, hogy tanítványai már megértették és értékelik áldozatát, akkor ez a tudat megerősítette volna Őt... Amikor Jézus hozzájuk ment, még mindig aludva találta őket. Ismét úgy érezte, vágyik utánuk, néhány szavuk után, amelyek könnyítenének szenvedésein, és összetörhetnék a sötétségnek azt a hatalmát, amely már-már erőt vett rajta...

Isten Fiának emberi természete remegett a szörnyű megpróbáltatás órájában. Most nem imádkozott a tanítványaiért, hogy hitük ne legyen ingadozó, hanem csak saját megkísérett és szenvedő lelkéért könyörgött. Elérkezett a rettenetes pillanat. Az a pillanat, amelynek el kellett döntenie a világ sorsát. Az emberiség sorsa még függőben volt. Krisztus még most is megtagadhatta volna a bűnös emberi nemzetségért

meghatározott és elrendelt pohár kiivását. Még nem volt túl késő. Még letörölhette volna orcájáról a véres verejtékcseppeket, és hagyhatta volna, hogy az emberek vesszenek el bűneikben. Azt mondhatta volna: A bűnös hadd kapja meg büntetését, én pedig visszamegyek az én Atyámhoz. Vajon Isten Fia kiissza-e a megaláztatás és a haláltusa keserű poharát? Vajon az ártatlan elszenvedi-e a bűn átkának következményét, hogy megmentse a bűnöst? A szavak remegve hagyták el Jézus halovány ajkát: »Atyám, ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod.« (Mt 26,42)

Jézus háromszor mondta el ezt az imádságot. Emberi lény háromszor riadt vissza ettől az utolsó, minden ténykedését megkoronázó áldozattól. Lélekben most az emberi nemzetség egész története még egyszer elvonul a világ Megváltójának szeme előtt. Látja, hogy a törvény megszegőinek el kell veszniük, ha magukra hagyja őket. Látja az emberek tehetetlenségét. Látja a bűn hatalmát. Az elkárhozott világ jajkiáltásai és panaszkodásai a szíve mélyéig hatolnak. Látja a világ fenyegető végzetét, és meghozta döntését. Megmenti az embereket a kárhozattól, bármibe is kerül ez neki! Elfogadja vérrel való megkeresztelését, hogy általa az elkárhoztatásra szánt milliók örök életet nyerhessenek! Krisztus elhagyta mennyei otthonát, ahol csak tisztaság, boldogság és dicsőség honol, hogy megmentsen egy elveszett juhót, a bűn által elesetté lett világot. Krisztus nem tér el a küldetésétől. Ő szerzi meg az engesztelést az emberi nemzetségnek, amely a bűnben elesett. Imádsága most csak azt fejezi ki, hogy alárendelte magát sorsának, hogy nem futamodott meg feladata, küldetése teljesítése elől: »Ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod.« (Mt 26,42)

Jézus, miután döntött, földre esett, mintha meghalt volna. Később ismét felemelkedett. Hol voltak most a tanítványai, hogy kezüket gyengéden Mesterük feje alá tegyék, és megmossák homlokát, arcát, amely valóban rútabb volt most,

mint az emberek fiaiei? Az Üdvözítő egyedül taposta a szőlőprést, és az emberek közül senki sem volt vele (vö. Ésa 63,3).

Isten együtt szenvedett Fiával. Az angyalok látták az Üdvözítő kinszenvedését. Látták, hogy az Urat a sátáni erők légiói vették körül, és emberi természete összecsukszott az iszonyú szenvedés súlya alatt. A mennyben néma csend volt. Ha a halandók láthatták volna az angyalok seregének megdöbbenését, amikor néma fájdalommal figyelték, hogy az Atya világossága, szeretete és dicsősége sugarait miként különíti el szeretett Fiától, akkor jobban megértenék, hogy Isten szemében milyen gyűlöletes a bűn...

Krisztus kinszenvedése nem múlt el, de lelki levertsége megszűnt. A vihar nem csillapodott le, ám Jézus, aki célpontja volt a viharnak, eléggé megerősödött ahhoz, hogy szembe merjen szállni dühöngésével. Megnyugodva jött ki a viharból. Mennyei békesség nyugodott vérfoltos arcán. Elhordozta azt, amit ember sohasem tudott volna elhordozni, mert Ő a halál szenvedését minden ember helyett és minden emberért ízlelte meg.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

3 Melyik prófécia teljesedett be Jézus elfogatásakor?

Zak 13,7 ■ „Fegyver, serkenj fel az én pásztorom ellen és a férfiú ellen, aki nekem társam! – így szól a Seregek Ura. Verd meg a pásztort, és elszélednek a juhok...”

Mt 26,47–56 ■ „Még amikor beszélt, íme Júdás, egy a tizenkettő közül, eljött és vele együtt sok nép fegyverekkel és fustélyokkal, a főpapoktól és a nép véneitől... Jézus pedig mondta neki: Barátom, miért jöttél? Akkor hozzámenvén, kezeiket Jézusra vetették, és megfogták őt... Mindez pedig azért lett, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Ekkor elhagyták őt a tanítványok mind, és elfutottak.”

.....

.....

Az Atya és a Fiú „békességének tanácsában” született meg mindannak terve, ami a Getsemáne-kerti küzdelem után történt. Hiszen Jézusnak mint bűneink hordozójának kellett elszenvednie bűneink következményét: a megaláztatást, elítéltetést.

„Elfogták őt, és megkötözték azokat a drága kezeket, amelyekkel eddig mindig és mindenkivel csak jót cselekedett. A tanítványok azt gondolták, hogy Mesterük nem engedi magát elfogni... De csalódnuk kellett, és méltatlankodtak, amikor azt látták, hogy előveszik a köteleket, és megkötözik annak kezét, akit szerettek... A tanítványok azon gondolkodtak és kérdezték magukban, Jézus miért nem menti meg magát és őket is? Az Úr ekkor hangosan ezt felelte ki nem mondott kérdésükre: »De mi módon teljesednének be az írások, hogy így kell lenni?« (Mt 26,54) »Avagy nem kell-e kiinnom a poharat, amelyet az Atya adott nekem?« (Jn 18,11)

A zsidó vezetők hivatalos méltósága nem akadályozta meg őket abban, hogy csatlakozzanak Jézus üldözőihez. Jézus letartóztatása túl fontos ügy volt ahhoz, hogy azt teljesen alárendeltjeikre bízzák. A papok és a vének csatlakoztak a templomórséghez és a zajongó csőcselékhez, és velük együtt követték Júdást a Getsemáne-kertbe. Micsoda társaság volt az, amellyel az egyházi méltóságok összeszövetkeztek? A város söpredéke, akik állandóan szomjaztak az izgalmakra, fel-fegyverkezve olyan eszközökkel, mintha vadat üldöznének.

Krisztus a papok és a vének felé fordult, és átható tekintettel nézett rájuk. Azokat a szavakat, amelyeket mondott nekik, bizonyára életük végéig nem tudták elfelejteni. Azok a mindenható Isten hegyes nyilai voltak. Jézus méltóságáteljesen szólt hozzájuk: »Mint valami latorra, úgy jöttetek szab-

lyákkal és fustélyokkal? Amikor mindennap veletek voltam a templomban, a ti kezeiteket nem vetettétek énreám, de ez a ti órátok, és a sötétség hatalma.« (Lk 22,52–53)

A tanítványok halálra rémültek, amikor azt látták, hogy Jézus engedi magát elfogni és megkötözni. Megbotránkoztak azon, hogy neki is és nekik is el kellett szenvedniük ezt a megaláztatást. Nem tudták megérteni Uruk magatartását, és hibáztatták Őt, hogy megadta magát a csöcseléknak. Méltatlankodásukban és félelmükben Péter azt ajánlotta, hogy mentse meg legalább önmagukat. Elfogadták javaslatát, és »elhagyva Őt, mindnyájan elfutottak« (Mk 14,50). Krisztus azonban előre megmondta, hogy még a tanítványai is hűtlenül elhagyják Őt.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. feje.)

4 Miért nem válaszolt Jézus semmit az ellene felhozott hazug vádakra?

Ésa 53,7 ■ „Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mészárszékre vitetik, és mint juh, amely megnémul az őt nyírók előtt, és száját nem nyitotta meg!”

Mt 26,59–63 ■ „A főpapok pedig, a vének és az egész tanács hamis bizonytságot kerestek Jézus ellen, hogy megölhesék őt. És nem találtak. Noha sok hamis tanú jött elő, mégsem találtak... És fölkelvén a főpap, mondta neki: Semmit sem felelsz-e? Micsoda tanúbizonytságot tesznek ezek ellened? Jézus pedig hallgatott.”

.....

.....

Jézust elfogatásának éjszakáján hatszor hallgatták ki, előbb a zsidó vezetők, majd a római hatalom részéről.

Jézus ellen vádat kerestek, hogy elítélhessék. Hazugságokkal vádolták, de nem védhette magát. A bűnért járó büntetés, az elítélés része, hogy a bűnöket az elkövető fejére olvassák. Jézus helyettesükként állt ott, helyettünk, a mi bűneinkkel megterhelve. Nem védekezhetett. Elhordozta bűneink szégyenét, hogy nekünk ne kelljen megszégyenülnünk bűneik miatt a végső ítéletben.

„Pilátus mögött állva, ahol mindazok láthatták, akik a palota udvarán voltak, Krisztus hallotta a szidalmakat, de egy szót sem szolt a hamis vádakra, amelyekkel illették. Egész magatartása bizonyította ártatlanságát. Mozdulatlanul állt a zabolátlan düh áradatával szemben. Úgy tűnt, a harag erős hullámai, amelyek egyre magasabbra csaptak a viharos óceánhoz hasonlóan, ellene törtek, ám Őt nem érintették. Csendben állt, de csendessége ékesen szóló volt. Olyan volt ez, mintha belülről jövő világosság fénylett volna rajta.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Pilátus palotájának udvarán c. fej.)

„Nemes méltóság van azok hallgatásában, akik aljas gyanúsításnak és vérlázító bántalmaknak vannak kitéve.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”, 77. o.*)

5 Milyen fizikai szenvedéseket és milyen lelkülettel viselt el Jézus a kihallgatásai során?

Ésa 50,6 ■ „Hátamat odaadtam a verőknek, és orcámat a szagatóknak...”

Jn 19,1–2 ■ „Akkor azért előfogta Pilátus Jézust, és megostoroztatta. A vitézek tövisből koronát fonván, a fejére tették, és bíbor köntöst adtak reá.”

.....

Noha a megkorbácsolás mérhetetlenül nagy szenvedést jelentett (voltak olyan elítéltek, akik ezt nem is élték túl), valamint a töviskorona sem pusztán kigúnyolást, hanem nagyon nagy fájdalmat okozott, Jézusra még ennél is nagyobb súllyal nehezedett mindannyiunk vétkének hordozása.

„Ki érthetné meg az itt megnyilvánuló szeretetet! Az angyalok serege csodálattal és megtört szívvel látta, hogy a menny fenségese, a dicsőség koronájának tulajdonosa most töviskoronát visel, sebektől vérző áldozat lett a feldühödött tömeg kezében, akiket Sátán tombolása eszeveszett örületre tüzelt. Nézzétek a türelmes szenvedőt! Ömlik a vére a felhasított erekből. Mindez a bűn következménye volt! Semmi más nem vette volna rá Krisztust, hogy maga mögött hagyja megtisztelő helyét a mennyben, eljöjjön e bűnös világba, s azok vegyék semmibe, nézzék le, utasítsák el, akiket megmenteni jött, és végül a kereszten szenvedjen – csakis az örök, megváltó szeretet, amely mindig is titok marad.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., Krisztus szenvedése c. fej.)

6 Milyen megaláztatást kellett Jézusnak elszenvednie a kihallgatásai során? Milyen kísértést jelentett ez számára?

Ésa 50,6 ■ „...képeimet nem fedeztem be a gyalázás és köpdösés előtt.”

Lk 22,63–65 ■ „Azok a férfiak, akik fogva tartották Jézust, csúfolták, vervén őt. Szemeit betakarván, arcul csapdosták őt, és kérdezték, mondván: Prófétáld meg ki az, aki téged vert? És sok egyéb dolgot mondtak neki, szidalmazván őt.”

Lk 23,11 ■ „Héródes pedig az ő katonáival együtt semminek állítván és kicsúfolván őt...”

Mt 27,27-31 ■ „Akkor a helytartó vitézei elvitték Jézust az őrházba, és odagyűjtötték hozzá az egész csapatot. Levették tőle a palástot, bíbor palástot adtak reá. Tövisből font koronát tettek a fejére, nádszálat a jobb kezébe, és térdet hajtva előtte csúfolták őt, mondván: Üdvöz légy, zsidók királya! Amikor megköpdösték őt, elvették a nádszálat, és a fejéhez verdesték. Miután megcsúfolták, levették róla a palástot, a maga ruháiba öltöztették, és elvitték, hogy megfeszítsék őt.”

„Jézus a mérhetetlen megaláztatást – noha nagyon fájt neki – nemcsak úgy szenvedte el, hogy »szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, szenvedvén nem fenyegetőzött«, hanem a sértegetéseket és a gúnyolódásokat a megtorlás gondolata nélkül viselte el.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Pilátus palotájának udvarán c. fej.)

Milyen erővel kísérthette Sátán Jézust, hogy mutassa meg hatalmát. Sokszor a gúnyt, a megvetést nehezebb elviselnünk, mint az erőszakos bánásmódot, Péter is ezért tagadta meg Jézust. Ő azonban szelíden tűrte mindezt, hiszen őket is szeretete, az ő megmentésük is célja volt.

„Krisztus nagyon szenvedett a bántalmak és a sértegetések miatt. Amennyire felette állt az Ő igazsága az emberi bűnöknek, annyira múlták felül szenvedései is az emberi kínokat. Olyan emberek hallgatták ki, akik Sátánhoz hasonlóan viselkedtek. Az a gondolat, hogy azonnal elpusztíthatná őket, ha felhasználná isteni hatalmát, csak fokozta súlyos megpróbáltatását. Ő, aki halállal büntethette volna ellenségeit, elviselte kegyetlenkedéseiket. Atyja iránti szeretete és

az az önkéntes elkötelezettsége, hogy magára vállalja a világ bűneit, arra készítették, hogy panasz nélkül tűrje azok durva bánásmódját, akiknek a megmentéséért jött. Jézus megaláztatóságában rejlett a megváltás egyetlen reménysége.” (Ellen G. White: „*Felettebb tiszta a Te beszéded*”, október 7.)

„Amikor Krisztust megvetéssel kezelték, nagy kísértés környékezte meg, hogy kinyilvánítsa isteni lényét. Egyetlen szavával, egyetlen pillantásával arra tudta volna kényszeríteni üldözőit, hogy megvallják: Ő az Úr a királyok és uralkodók, a papok és a templom felett. Azonban nehéz feladata éppen az volt, hogy megtartsa azt a helyzetét, amelyet Ő választott magának, hogy eggyé legyen az emberiséggel... Küldetésének egyik része éppen az volt, hogy ember voltában hordozza el mindazt a gúnyolódást és gyalázkodást, amivel szidalmazták Őt. Az emberiség egyetlen reménysége Krisztusnak ebben az engedelmisségében volt és van; abban a tényben, hogy hajlandó volt és még ma is hajlandó mindazt elhordozni, eltűnni, amit az emberek kezéből és szívéből kapott és kap...

A szanhedrin kimondta azt az ítéletet, hogy Jézus méltó a halálra, de az ellentétben állt a zsidó törvénnyel, hogy egy foglyot éjnek idején hallgassanak ki. Törvényes ítéletet csak fényes nappal és a főtanács teljes ülésén hozhattak. Ennek ellenére az Üdvözítőt ettől fogva elítélt gonosztevéként, bűnözőként kezelték, s a legaljasabb és leghitványabb embereknek adták át, hogy gonoszul bánjanak vele. A főpap palotája egy nyitott udvart zárt körül, amelyben a katonák és a sokaság tagjai gyülekeztek össze. Jézust ezen az udvaron át vitték az őrszobába. Menet közben mindenfelől azzal gúnyolták, hogy Ő az Isten Fiának tartja magát. Sajat szavait – »meglátjátok az ember Fiát ülni Isten hatalmas jobbján, és eljönni az ég felhőiben« (Mt 26,64) – kiabálták újra és újra gúnyosan a fülébe. Mialatt az őrszobában várakozott törvényes kihallgatására, senki sem oltalmazta meg Őt. A tudatlan

gyülevész nép tanúja volt annak a kegyetlenségnek, amellyel Jézust kezelték a főtanács előtt, és ezért megengedték maguknak is, hogy gyarló emberi természetüknek minden sátni elemét kinyilatkoztassák. Krisztus méltóságteljes és Istenhez hasonló magatartása, viselkedése, szelídsége, ártatlansága, fenséges türelme Sátántól született gyűlölettel töltötte be a nép szívét. Az irgalmasságot és az igazságot lábbal taposták. Bűnözővel még soha nem bántak olyan embertelen módon, ahogy Isten Fiával...

Csodáljátok, mennyek, és döbbenj meg, föld! Szemléld az elnyomót és az elnyomottat! Az őrjöngő tömeg körülfogta a világ Üdvözítőjét. A csúfolódó és gúnyoló szavak összevegyültek az istenkáromlás közönséges szavaival. Az érzéketlen csócselék Krisztus alacsony származására és alázatos életére tett gúnyos megjegyzéseket. Nevetségessé tették azt az állítását, amellyel magának igényelte az Isten Fia címet. A közönséges tréfálgozás és a sértően gúnyos szavak szájról szájra jártak... Krisztus ellenségei csodát követeltek istensége bizonyítékaként. Sokkal nagyobb bizonyítékban lett részük, mint amekkorát kerestek. Amiképpen Krisztus kínzóit kegyetlenségük az emberiség szintje alá, a Sátán hasonlóságára aljasította le, úgy Krisztust szelídsége és türelme az emberi nemzetség fölé emelte fel, és bebizonyította Istennel való rokonságát. Felmagasztalásának záloga a megalázkodása volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus Annás és Kajafás előtt c. fejj.; Pilátus palotájának udvarán c. fejj.)

Az Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola

működési költségeihez..

„Isten Báránya” szenvedései és megdicsőülése

Tanulmányunkban az eljövendő Megváltó kereszthalálára és megdicsőülésére vonatkozó ószövetségi profetikus kijelentéseket tekintjük át.

I Mit fejezett ki, hogy Jézust két lator között feszítették meg? Milyen lelki kínokat okoztak Jézusnak a kereszt körül álló emberek?

Ésa 53,12 ■ „...mivelhogy életét halálra adta és a bűnösök közé számláltatott...”

Ésa 53,2-5 ■ „Felnőtt, mint egy vesszőszál Őelőtte, és mint gyökér a száraz földből, nem volt neki alakja és ékessége, néztünk reá, de nem volt ábrázata kívánatos! Utált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmak férfia és betegség ismerője! mint aki elől orcánkat elrejtjük, utált volt, és nem gondoltunk vele. Pedig betegségeinket ő viselte, fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! Ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyultunk meg.”

Zsolt 22,8-9.17-18 ■ „Akik engem látnak, mind csúfolkodnak rajtam, félrehúzzák ajkaikat és hajtogatják fejüket: »Az Úrra bízta magát, mentse meg őt, szabadítsa meg őt, hiszen gyönyörködött benne!...« Mert ebek vettek körül engem, a gonoszok serege körülfogott; átlukasztották

kezeimet és lábaimat. Megszámlálhatnám minden cson-
tomat, ők pedig csak néznek s bámulnak rám.”

Zsolt 69,20–21 ■ „Te tudod az én gyalázatomat, szégyenemet,
pirulásomat, jól ismered minden szorongatómat. A gya-
lázat megtörte szívemet, és beteggé lettem, vártam rész-
vétre, de hiába, vigasztalókra, de nem találtam.”

.....

.....

„Miután megérkeztek a kivégzés helyére, a foglyokat a kínozóeszközökhöz, a keresztfákhoz kötözték. A két tolvaj dulakodott azokkal, akik feltették őket a keresztre. Jézus azonban semmi ellenállást nem fejtett ki... Amikor felszegezték a keresztre, erős emberek felemelték a fát és belökték az előre elkészített gödörbe. Ez kimondhatatlan szenvedést okozott Isten Fiának... Az Üdvözítő nem zúgolódott, nem panaszkodott. Arca nyugodt maradt, de nagy izzadságcseppek jelentek meg a homlokán. Nem volt egy szánaozó kéz sem, amely letörölte volna a halál gyöngyöző verítékét arcáról, egyetlen részvétteljes szó vagy ragaszkodó tekintet sem üdítette fel szívét...

A Jézussal együtt keresztre feszített tolvajok közül az »egyiket jobb kéz felől, a másikat bal kéz felől« helyezték el (Mt 27,38). Jézus keresztre az ő keresztheik között, középen állt. Ezt a papok és főemberek utasítására rendezték így. Krisztus tolvajok közötti helyzetének azt kellett mutatnia, hogy Ő volt a három bűnöző közül a legnagyobb. Így teljessé-
dett be az Ige: »A bűnösök közé számláltattott.« (Ésa 53,12)
A papok azonban nem ismerték fel cselekedetük teljes értelmét. Amikor Jézust keresztre feszítették a tolvajokkal együtt, és kereszthét azok kereszthe közé állították, azt jelezték, hogy Krisztus kereszthét egy bűneiben veszteglő világ közepette állították fel.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. fej.)

Sátán a leghevesebb kísértésekkel támadta Jézust a kereszt körül állók személyében. Tudta, hogy órái meg vannak számlálva, sorsa végleg megpecsételődik, ha Jézust nem viheti bűnbe, akár egyetlen türelmetlen, szeretetlen szó erejéig. Ismét azzal kísértette, amivel a pusztában is: bizonyítsa be, hogy Ő tényleg Isten Fia – akkor majd hisznek benne. Minden eszközzel próbálta megakadályozni a megváltás megvalósulását.

„A haláltusa hosszú órái alatt a becsmélés és gúnyolódás szavai jutottak Jézus fülébe. Miközben a keresztén függött, csúfolódás és átkok hangja szállt fel hozzá. Vágyakozó szívvel figyelte, nem hangzik-e el a hit kifejezése is tanítványai részéről... A szenvedő és haldokló Jézus hallott minden szót, amit a papok kijelentettek: »Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izráel királya, szálljon most le a keresztről, és majd hiszünk neki.« (Mt 27,42)

Krisztus le tudott volna jönni a keresztről. Mivel azonban nem önmagát akarta megmenteni, és nem szállt le a keresztről, a bűnösök reménykedhetnek bűneik bocsánatában, és abban, hogy kegyelmet találnak Istennél...

Mit nyerhetett meg Jézus Krisztus ezzel az áldozattal? Mennyire reménytelennek látszott az, hogy az ember kigyógyul a hálátlanságból! Sátán a legnehezebb útszakaszon ezzel kísértette a Megváltót... A küzdelem, az összeütközés szörnyű volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. fej.; Getsemáné c. fej.)

2 Mi volt Jézus vigasza a keresztszenvedés közben?

Ésa 53,11 ■ „Lelke szenvedése folytán látni fog, és megelégszik, ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli.”

Lk 23,42-43 ■ „És mondta [az egyik lator] Jézusnak: Uram, emlékezzél meg én rólam, amikor eljössz a te országodban! És mondta neki Jézus: Bizony mondom neked ma: velem leszel a paradicsomban.”

.....

.....

„Haláltusája alatt a vigasztalás sugara is beragyogta Jézust, a bűnbánó tolvaj kérésén keresztül, akinek a Szentlélek megvilágosította elméjét, és a valóság láncszemei lassanként ismét összekapcsolódtak, s ő eljutott az igazság megismerésére. Jézusban, aki összetörve, kigúnyolva ott függött mellette a kereszten, meglátta Isten ama Bárányát, aki elveszi a világ bűneit... Milyen üdítőek voltak az Üdvözítő számára a hit és a szeretet megnyilvánulásai a haldokló tolvaj részéről. Miatt a zsidó vezetők megtagadták Őt, és még a tanítványai is kételkedtek istenségében, ez a szegény tolvaj az örökkévalóság küszöbén Ūrnak szólítja Jézust. Sokan készek voltak arra, hogy Ūrnak mondják Jézust, amikor csodákat tett, és miután feltámadt a sírból. Azonban senki sem ismerte el Őt Ūrnak, amikor haldokolva ott függött a kereszten, kivéve ezt a bűnbánó tolvajt, aki utolsó órájában menekült meg az örök haláltól.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. fej.)

Jézus emlékezetében ott volt a néhány órával azelőtti esemény is, amikor a Getsemáne-kertben angyal erősítette meg az előtte álló szenvedésre, és bátorította:

„Amikor minden kockán forgott, amikor a szenvedés pohara remegett a szenvedő kezében, megnyílt a menny, s világosság ragyogott fel a válság órájának sötétségében. A hatalmas angyal, aki Isten előtt állt, aki azt a helyet foglalta el, amelyről Sátán levettetett, Krisztus mellé érkezett. Nem

azért jött, hogy kivegye a poharat Jézus kezéből, hanem hogy megerősítse az Üdvözítőt a pohár kiivására az Atya szeretetének bizonyosságával. Az angyal azért jött, hogy erőt adjon az isteni-emberi könyörgőnek. Figyelmét a megnyílt egekre irányította, és megmutatta a Megváltónak azokat a lelkeket, akik szenvedései eredményeképp megmenekültek a kárhozattól... Az angyal azt mondta Krisztusnak, hogy »lelke szenvedése folytán látni fog és megelégszik« (Ésa 53,11), mert meglátja majd a megmentett emberek sokaságát.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

Jézusnak még valami jelentett vigaszt. Emlékezetében ott élt a hat nappal ezelőtti, Simon házában tartott vacsora, amikor Mária Magdolna drága nárdusolajjal megkenté Őt.

„[Mária ezen tette] Jézus szívét örömmel töltötte el: bizonyítéka volt iránta érzett hűségének és szeretetének... Ennek az emlékéért vitte magával Jézus legnehezebb útjára mint a vigasztaló szeretet zálogát, amely megváltottaitól árad feléje örök időkön át.” (Ellen G. White: *A világ reménye*, Simon házában c. fej.)

Jézusnak vigaszt nyújtott a gondolat, hogy sok ember fogja majd idővel megérteni és elfogadni áldozatát, s így teremtményeinek sokaságát válthatja meg a végső elveszéstől az örök élet számára.

3 Kiket foglal magába Jézus kereszten elmondott imádsága? Jézus keresztszenvedéseinek mely részleteiről is szólt előre a prófécia?

Ésa 53,12 ■ „Ő sokak bűnét hordozta, és a bűnösökért imádkozott!”

Vö. Lk 23,34 ■ „Jézus pedig mondta: Atyám! bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.”

Zsolt 22,16 ■ „Erőm kiszáradt, mint cserép, nyelvem ínyemhez tapadt...”

Zsolt 69,22 ■ „Sőt étелеmben mérget adtak, és szomjúságomban ecettel itattak engem.”

Vö. Mt 27,34 ■ „Méreggel megelegyített ecetet adtak neki inni, és megízlelvén, nem akart inni.”

Vö. Mk 15,36 ■ „Egy ember odafutott, és egy szivacsot megtöltve ecettel, azt egy nádszálra tűzve inni adott neki.”

.....
.....
.....

Jézus még ebben a borzalmas fizikai és lelki szenvedésében is azokat szánja és szereti, azokért imádkozik, akik a legnagyobb veszedelemben vannak. Jézus imádkozott azokért, akik Őt megfeszítették, halálra adták. Valóban nem tudták, mit cselekszenek. Majd meg kell látniuk Jézust dicsőségben eljönni (Jel 1,7), akit gonoszul megkínóztak, kigúnyoltak és megfeszítettek. De ebben az imájában Jézus mindannyiunkért imádkozott. Mi sem tudjuk igazából, mit cselekszünk, amikor bűnt követünk el, nem mérjük fel a bűn súlyát, következményét. Minden bűnünkkel tulajdonképpen megfeszítjük Jézust, halált mondunk rá, hiszen a mi bűneinkért kellett meghalnia. Ha rajtunk kívül nem lenne senki, aki elfogadná az áldozatát, miértünk is meghalt volna. A mi bűneink juttatták Jézust a keresztre. Minden bűnünkkel „Feszítsd meg!-et” kiáltunk Őrá.

„Krisztus ellenségeiért elmondott imája magába foglalta az egész világot: minden egyes bűnöst, azokat is, akik már leélték életüket, és azokat is, akik ezután élnek a világ kez-

detétől a világ végéig. Mindegyiküket terheli Isten Fia keresztire feszítésének bűne. Isten azonban a bűnbocsánatot is ingyen felajánlotta mindegyikünk számára. Aki csak akar, megbékülhet Istennel, és örökölheti az örök életet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. fej.)

„Ki mérhetné le Krisztus szeretetét az elveszett világ iránt, amikor a keresztén függött a vétkes emberek bűnei miatt? Ez a szeretet felmérhetetlen, végtelen. Krisztus bebizonyította, hogy a szeretet erősebb, mint a halál. Ekkor valósította meg az ember megváltását. S bár a legfélelmetesebb csatát vívta a sötétség hatalmaival, mégis, ekkor is, szeretete csak egyre erősebb és erősebb lett.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 212. o)

„Azoknak, akik keresztelést szenvedtek, haldoklásuk közben kábító italt volt szabad felnyújtani a fájdalomérzetük enyhítésére. Ezt ajánlották fel Jézusnak is, de Ő, miután megízlelte a felnyújtott italt, visszaautasította. Megváltónk semmi olyat nem akart elfogadni, ami elhomályosíthatta volna elméjét. Hitével szilárdan Istenbe kellett kapaszkodnia. Ez volt egyedüli ereje. Eltompult érzékei előnyt jelentettek volna Sátánnak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. fej.)

„Ha valaki az étvágy hatalmával küzd, tekintsen az Üdvözítőre a megkísértés pusztájában. Szemlélje haláltusáját a keresztén, amint felkiált: Szomjúhozom! (Jn 19,28) Mindazt elszenvedte, amit valaha el kell viselnünk. Győzelme a miénk.” (Ellen G, White: *Jézus élete*, A megkísértés c. fej.)»

(További kérdés: Miért vetít előre a prófécia olyan jelentéktelennek tűnő részletet is, mint pl. a Jézus ruháin való osztozkodás? Vö. Zsolt 22,19; Mt 27,35.)

4 Mi okozta Jézusnak a legnagyobb szenvedést, mit fejez ki fájdalmas felkiáltása a kereszten?

Zsolt 22,2–15 ■ „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Távol van megtartásomtól jajgatásom szava. Én Istenem, kiáltok nappal, de nem hallgatsz meg; éjjel is, és nincs nyugodalmam. De én féreg vagyok, s nem férfiú; emberek csúfja, és a nép utálata. Ne légy messze tőlem, mert közel a nyomorúság, és nincs, aki segítsen... Szívem olyan lett, mint a viasz, megolvadt belső részeim között.”

Zsolt 69,21 ■ „A gyalázat megtörte szívemet... Vártam részvétre, de hiába, vigasztalókra, de nem találtan.”

Dn 9,26 ■ „...kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz...”

Vö. Mt 27,46 ■ „Kilenc óra körül pedig nagy fennszóval kiáltott Jézus, mondván: ELI, ELI! LAMA SABAKTÁNI?, azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?”

.....

.....

Nem tudjuk igazából elképzelni és átélni Jézusnak ezt a legnagyobb szenvedését, az Istentől való végleges elhagyatottságának félelmét. Azt sem tudjuk felmérni, hogy az Atyának mit jelentett látni Jézus szenvedését! Azonban el kellett rejtenie jelenlétét Fia előtt, hiszen Krisztus a második haláltól váltotta meg az áldozatát elfogadó embert. És a második halálban a legborzasztóbb nem a fizikai szenvedés, hanem a teljes magárahagyatottság, reményvesztettség, a végleges elveszéssel való szembenézés. Valamint az, hogy a kegyelmet visszautasítók pontosan látják majd, mit nyerhettek volna, ha elfogadják Jézus áldozatát, és ezzel szemben végleg el kell veszniük. Jézus is pontosan tudta, honnan jött, a menny örök dicsőségét hagyta ott, és most szembenéz az Atyától való végleges elszakadás félelmével, a végleges elveszéssel. Ezért kellett

mindezt elszenvednie Krisztusnak. Ő a második halál lelki gyötrelmeit élte át, hogy bennünket ettől megmentsen, és örök életet adhasson.

„Volt-e valaha olyan szenvedés és mérhetetlen szomorúság, mint amelyet a haldokló Üdvözítő elviselt?! Atyja súlyos neheztelésének a tudata tette oly keserűvé kelyhét. Nem a testi szenvedés vetett véget oly gyorsan Krisztus életének a kereszten. Hanem a világ bűneinek elviselhetetlen súlya, és Atyja haragjának tudata. Az Atya dicsősége és fenntartó jelenléte magára hagyta Őt, és a kétségbeesés sötétjének megsemmisítő terhe nyomorította halálra, préselte ki sápadt, reszkető ajkáról a gyötrelmes kiáltást: »Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?«...

Kétségek gyötörték ekkor Isten haldokló Fiát. Semmit sem látott a sír kapuin túl. Ragyogó reménység nem tárta most elé, hogy győztesként fog kilépni a sírból, sem azt, hogy az Atya elfogadta áldozatát. A világ bűnének teljes borzalma nehezedett az elképzelhető legnagyobb súllyal Isten Fiára. Csak annyit tudott e hallatlan sötétségben, hogy az Atya gyűlöli a bűnt, s hogy a bűn büntetése a halál. Az a félelem kísértette, hogy a bűn annyira sértő az Atya szemében, hogy nem tud megbékülni Fiával...

Krisztus azt érezte, amit a bűnösök éreznek majd, amikor Isten kitölti rájuk haragjának kelyheit. A kilátástalan kétségbeesés halálharangként fojtogatja majd bűnös lelküket. Akkor teljesen megértik, hogy milyen gonosz dolog a bűn.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 209–210. o.)

„A reszkető ajkak jajkiáltásra formálódtak. Krisztus mind Ezeket eltúrta – a vércseppeket, amelyek lehulltak fejről és lefolytak kezéről, lábáról; a haláltusát, amely eltorzította testének alakját; és a kifejezhetetlen lelki kínszenvedést, amit akkor érzett, mikor Atyja elrejtette előle orcáját. Ezek

pedig mind azt mondják az emberi nemzetség minden egyes gyermekének: **érted történt**, hogy Isten Fia hozzájárult a bűn ezen terhének elhordozásához. Érted döntötte meg a halál uralmát, és tárta fel ismét előtted a paradicsom kapuit... **mert szeretett téged**. Krisztus, a bűnök elhordozója eltúrta az isteni igazság haragját, és érted maga lett bűnné. »Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk.« (2Kor 5,21)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. feje.)

5 Mi mindent foglalt magába Jézus győzelmes felkiáltása a kereszten halála előtt?

Jn 19,30 ■ „Amikor azért elvette Jézus az ecetet, mondta: **Elvégeztetett! És lehajtván fejét, kibocsátotta lelkét.**”

Jel 12,10 ■ „Hallottam nagy szózatot az égben, amely ezt mondta: **Most lett meg az üdvösség és az erő, a mi Istenünk országa és az ő Krisztusának hatalma...**”

1Móz 3,15 ■ „Az [asszony magva] **neked fejedre tapos, te pedig annak sarkába marsz.**”

2Kor 1,20 ■ „Isten valamennyi ígérete **Őbenne lett igenné, és Őbenne lett ámenné...**”

.....

.....

„A sötétség hirtelen felemelkedett a keresztről, és érthető, tiszta – a trombita hangjához hasonló – hangon, amely úgy tűnt, az egész teremtett világmindenségen át hangzott, Jézus így kiáltott fel: »**ELVÉGEZTETETT!**« (Jn 10,30) »**ATYÁM, A TE KEZEDBE TESZEM LE AZ ÉN LELKEMET.**« (Lk 23,46) Fényesség vette körül a keresztet, és az Üdvözítő arca a Nap fényéhez hasonló dicsőséggel ragyogott fel. Krisztus azután lehajtotta fejét, és meghalt.

A szörnyű sötétség közepette, Istentől nyilvánvalóan elhagyatva, Krisztus az emberi jaj poharát fenéig kiürítette. Azokban a félelmetes órákban arra a neki korábban adott ígéretre támaszkodott, hogy az Atya elfogadja Őt. Krisztus megismerkedett mennyei Atyja jellemével, igazságszolgáltatását, irgalmát és nagy szeretetét is megértette. Hittel megnyugodott Istenben, mert az Őíránta való engedelmeség mindig örömet okozott neki. Amikor alázatos hódolattal és engedelmisséggel rábízta magát Istenre, akkor lassanként eltűnt szívéből az az érzés, hogy az Atya elhagyta Őt. Krisztus hit által győzött... Krisztus megdicsőült megáláztatásában. Jézus, akit akkor és ott mindenki legyőzöttnek látott, valójában győztes volt...

Ezért örülhettek az angyalok, amikor a Megváltó keresztjére tekintettek, mert bár akkor még nem értettek meg mindent, tudták, hogy a bűn és Sátán megsemmisítése bizonyossá lett, és Isten a világmindenséget örökre biztonságossá tette. Jézus Krisztus tökéletesen ismerte a Golgotán meghozott áldozat következményeit. Mindezekre előre tekintett, amikor a kereszten így kiáltott fel: »Elvégeztetett!« (Jn 19,30).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. fej.; Elvégeztetett c. fej.)

„Krisztus üdvösséget hozott nekünk. Akkor fizette meg a megváltás árát, amikor utolsó lelki küzdelmei közt kimondta az áldott szót, mely mintha végigzengett volna az egész teremtésen: »Elvégeztetett!«... Jézus nem lehelte ki lelkét, míg csak el nem végezte, amiért jött. Utolsó leheletével jelentette ki: »Elvégeztetett!« Sátán ekkor szenvedte el a vereséget. Tudta, hogy elvesztette országát. Az angyalokat boldogság öntötte el a szó hallatán. A megváltás isteni terve, amely Krisztus halálán állt vagy bukott, eddig tehát megvalósult. S öröm töltötte el a mennyet, hogy Ádám fiai engedelmes élet által végül felemelkedhetnek Isten királyi

székéhez. Ó, mily csodás szeretet! Mily mérhetetlen szeretet is ez, amely Isten Fiát a földre hozta, hogy bűnné legyen értünk, hogy Istennel megbékélhessünk, és így életre emeljen minket a dicsőség honában! Jaj, mi is az ember, hogy ilyen áldozatot hoznak a megváltásáért!” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 211–212. o.)

6 Milyen módon dicsőült meg Jézus a halála után?

Ésa 53,9 ■ „A gonoszok közt adtak sírt neki, és a gazdagok mellé jutott kínos halál után...”

Vö. Mt 27,57–60 ■ „Amikor pedig beesteledett, eljött egy gazdag ember Arimáthiából, név szerint József, aki maga is tanítványa volt Jézusnak. Ez Pilátushoz menvén, kérte Jézus testét. Akkor parancsolta Pilátus, hogy adják át a testet. Magához véve József a testet, begöngyölte azt tiszta gyolcsba, és elhelyezte a maga új sírjába, amelyet a sziklába vágatott: és a sír szájára egy nagy követ hengerítvén, elment.”

.....

.....

„Mi világosította és győzte meg őket, hogy nem tudtak csöndben maradni, hanem megvallották Jézust? Az az igehirdetés, melyet egyrészt Jézus cselekedetei nyújtottak, másrészt hallgatása a kegyetlen bánásmód alatt. Meghurcoltatása során egymással vetélkedtek, hogy megaláztatását a lehető leglealacsonyítóbbá tegyék. Hallgatása azonban ékesszólás volt. A kereszten függő, megkínzott, megsebzett testben a római százados Isten Fiát ismerte fel.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”,* 131. o.)

„Krisztus holtteste nagyon drága volt tanítványai számára. Méltó, megtisztelő módon szerették volna eltemetni, de nem tudták, miként végezzék el... Ebben a szükséghelyzetben arimáthiai József és Nikodémus sietett a tanítványok segítségére. Mindketten tagjai voltak a szanhedrinnek – a főtanácsnak –, és Pilátussal is ismeretségben voltak. Jómódú és befolyásos emberek lévén úgy határoztak, hogy Jézus testének megtisztelő temetésben kell részesülnie. József bátran elment Pilátushoz, és elkérte tőle Jézus testét... Pilátus teljesítette József kérését... Nikodémus pedig mirha- és aloenedvek drága keverékét hozta el (amelynek súlya körülbelül 30 kilogramm volt) Krisztus holttestének bebalzsamozására. A legtekintélyesebbek sem részesülhettek volna nagyobb tiszteletben haláluk után egész Jeruzsálemben.” (Ellen G. White: *Jézus élete, József sírboltjában* c. fej.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

A „Messiás fejedelem” fellépésének és halálának ideje

(Dn 9,24–27)

Az egyik legkülönlegesebb messiási jövendölés ez abból a szempontból, hogy pontosan előre jelzi a Megváltó fellépésének idejét, szolgálatának időtartamát, valamint kereszthalálának időpontját is. Ebben az igeszakaszban minden egyes részletnek jelentősége van, érdemes tehát többször is alaposan tanulmányozni Dániel könyvének ezt a szakaszát.

1 Mire utal a „szabatott” kifejezés Dn 9,24 igeverrásében? Mi mindennek kellett beteljesednie a „hetven héten” belül?

Dn 9,24 ■ „Hetven hét szabatott a te népedre és szent városodra, hogy vége szakadjon a gonoszságnak és bepecsételtessék a bűn, és hogy eltöröltessék a hamisság és elhózzassék az örök igazság, és bepecsételtessék a látomás és a próféták, hogy felkenettessék a szentek szente.”

.....

.....

.....

.....

A „szabatott” kifejezésnek fordított héber *chátak* szó eredetileg ezt jelenti: valami hosszabból levágni.* Ennél hosszabb időmeghatározó próféciát közvetlenül ezt megelőzően Dániel könyve 8. fejezetében találhatunk, amely 2300 évről szól (lásd Dn 8,14). Az ún. prófétai nap-év elv (Ezék 4,6) alapján ezekben a jövendölésekben egy nap egy esztendőnek felel meg. Luther Márton a 16. században így írt erről: „Erről a hetven hétről, amit az angyal meghatároz, minden tanító egyhangúan úgy tartja, hogy évhetek, és nem naphetek, azaz egy hét hét évig tart, és nem hét napig.” (*Luther válogatott művei*, V. köt., Bp., 2011, 410. o.)

Egy magyar katolikus pap és teológus, Huber Lipót is felismerte ezt a bibliai alapelvet és közzétette az ezzel kapcsolatos magyarázatát a 20. század elején: „Hogy e jövendölésben a hetek alatt nem közönséges (7 napos) hetek, hanem a régi zsidóknál az időszámításnál szintén használt évhetek, vagyis hét esztendőből álló időszakok értendők, abban a régi zsidó értelmezők egyetértettek, s ebben kezdettől fogva megegyeztek velük a keresztény írásmagyarázók... S hogy csakis e hagyományos felfogás felel meg a jövendőt kinyilatkoztató Isten szándékának s a jövendölés szövegének, az kitűnik először is a jövendölés céljából. Gábriel ugyanis vigasztalni akarta Dánielt és népét, pedig ugyancsak sovány vigasz, ha szavainak értelme az lett volna, hogy Jeruzsálem, leendő felépítése után, csak hetven közönséges hetet, tehát alig két esztendőt fog megérni újabb – s végleges – lerombolásáig. Hogy évhetek értendők, kitűnik abból is, mert képtelenség, hogy a város hét közönséges hét, azaz 49 nap alatt felépüljön, s egyáltalában lehetetlen, hogy az e jóslatban előre hirdetett sok és nagy esemény mind oly rövid idő (490 nap) alatt

* Maga a *chátak* szó egyszer fordul elő az Ószövetségben, ugyanakkor többször is a Biblián kívüli ókori héber irodalomban. Vannak olyan Biblia-fordítások, amelyek a „határozottat” kifejezést használják ennek lefordítására, azonban a Dániel könyve 8. és 9. fejezete közötti szoros logikai összefüggés miatt helytállóbb úgy visszaadni a kérdéses szó jelentését, ahogyan Károlyi Gáspár is teszi.

végbemenjen, amekkorát a hetven hét, hétnapos hetek feltevése mellett nyújt. Tehát sem Gábrriel angyal, sem Dániel próféta nem érthetett e jóslatban a hetek alatt közönséges heteket.” (A Messiás megjelenésének ideje Dániel próféta szerint, *Hittudományi Folyóirat*, 1902. december 15., 662–663. o.)

A 490 év alatt tehát „vége szakad a gonoszságnak” és „bepecsételtetik a bűn”. Az ószövetségi választott nép bűneinek pohara betelik, kegyelemidejük lezárul (a magyar *bepecsételés* kifejezésben is benne van a lezárás mozzanata). Emellett azonban úgy folytatódik ez az ige, hogy „eltöröltetik”, vagyis elfedeztetik* a bűn és elhozzatik az „örök igazság”. Egyértelmű utalás ez Jézus Krisztus eljövetelére, és arra, hogy személyében maga a megtestesült, örökkévaló igazság fog elérkezni közénk. Jeremiás könyve is hasonlóképpen emlékezik meg a Messiás eljöveteléről: „Azokban a napokban és abban az időben sarjasztok Dávidnak igaz sarjadékot, és jogot és igazságot szerez e földön. Azokban a napokban megszabadul Júda, és bátorságban lakozik Jeruzsálem, és így hívják majd őt: Az Úr a mi igazságunk.” (Jer 33,15–16)

Dániel könyve idézett igeverse kifejezi azt is, hogy Isten a Megváltó eljövetelével mintegy hitelesíti az összes messiási jövendölést, mindazokat a próféciaikat, amelyek erre az eseményre mutattak előre. Utal a könyv 8. fejezetében szereplő, 2300 esztendő látomásra is, és jelzi, hogy a kettő szoros kapcsolatban áll egymással. A „felkenettség a szentek szentje” rész pedig a Messiás első eljöveteléhez képest még későbbre mutat, a 2300 éves időszak végére, amikor egy mennyei eseménysorozat, a templom megtisztítása veszi kezdetét.**

* Az eredeti szövegben a *kippér* szó található, elsődleges jelentése: *elfedezés, befedezés*. (Ebből származik a *kappóret* szó is, amely a frigyláda fedőlapját jelölte.)

** A „szentek szentje” kifejezés több mint negyvenszer fordul elő az Ószövetségben, minden esetben a szentéllyel van kapcsolatban, leginkább a templom legbelső részére vonatkozik. Ez a részlete az igeversnek tehát már nem Jézus Krisztus első eljövetelére utal, hanem a 2300 éves prófécia (Dn 8,14) lezárulásával kapcsolatos eseményre.

2 Milyen időpontot jelöl meg a prófécia a 490 év (és egyben a 2300 év) kiindulópontjául?

Dn 9,25 ■ „Tudd meg azért és vedd eszedbe: A Jeruzsálem újjáépítése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van, és újra megépíttetnek az utcák és a városfalak, mégpedig viszontagságos időkben.”

Az ige félreérthetetlenül fogalmaz: olyan rendelet a prófécia kiindulópontja, amely elrendeli Jeruzsálem újjáépítését. A babiloni fogságot követően három olyan királyi rendeletről tudunk, amely rendelkezett a továbbra is – i. e. 539-től már perzsa – fogságban lévő zsidó népről: i. e. 536/535-ben Círusz, i. e. 520-ban I. (Nagy) Dáriusz, i. e. 457-ben pedig Artaxerxész Longimanus perzsa királyok rendelkeztek a zsidó nép felől. Az első két rendelet azonban csak a nép hazatérésére, valamint a templom felépítésére vonatkozott, tehát ezek közül egyik sem lehet a prófécia kezdőpontja. I. e. 457-ben azonban Artaxerxész Longimanus elrendelte Jeruzsálem teljes újjáépítését és egyben falakkal történő bekerítését. (Abban az időben természetes volt, hogy a városokat fallal vették körül, mivel ez sokkal biztonságosabbá tette őket.) Ezsdrás könyvének 7. fejezete emlékezik meg Artaxerxész rendeletéről, és a fejezet leírása szerint Ezsdrás feladatul kapta a város társadalmának, önkormányzatának megszervezését is (lásd Ezsdr 7,25). A rendelet pontos időpontját is közli Ezsdrás (Ezsdr 7,7–8), e szerint ez Artaxerxész uralkodásának 7. éve, i. e. 457 ősze volt.

Sokatmondó, hogy a híres fizikus, Isaac Newton (1642–1727) is kutatta Dániel könyvét, és a következő megjegyzést fűzte ehhez a szakaszhoz: „Itt egy hetet hét esztendővel számítva 490 esz-

tendőt kell venni, attól az időtől, amikor a szétszórt zsidók újból egy néppé és egy várossá váltak, amikor ismét visszatértek a politikához... Ez Artaxerxész Longimanus uralmának hetedik évében történt, amikor Ezdrás a zsidóság egy csoportjával visszatért a fogságból, és újból felélesztette a zsidók Isten-imádását. A király rendelete következtében minden országrészben magisztrátusokat létesítettek, hogy megítéljék és kormányozzák a népet Isten és a király törvényeinek megfelelően (Ezdr 7,25). A fogságból csupán két visszatérés történt, a zorobábeli és az ezdrási. A Zorobábel-féle alatt csak azt a parancsot kapták, hogy építsenek egy templomot, az Ezdrás-félénél viszont először alkottak politikai testületet vagy várost saját kormányzásuk alatt.” (Sir Isaac Newton: *Daniel and Apocalypse*, London, 1922, 121. o.)

3 Milyen időszakokra osztja a prófécia a 70 évhetet? Hogyan teljesedett be a történelemben az a jövendölés, hogy a Messiás 7+62 hét múlva, vagyis Artaxerxész rendelete után 483 esztendővel jelenik meg?

Dn 9,25–27 ■ „Tudd meg azért és vedd eszedbe: a Jeruzsálem újraépítettése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van, és újra megépíttetnek az utcák és a városfalak, mégpedig viszontagságos időkben... És egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget...”

.....

.....

A híres matematikus és gondolkodó, Blaise Pascal (1623–1662), aki komoly figyelmet szentelt a bibliai próféciaíknak, a következőket írja Dániel könyve idézett igeverseről: „A Jeruzsálem újraépítettése felől való szózat keletkezésétől a Messiás fejedelemig

hét hét és hatvankét hét van. (A zsidók a számokat részekre szokták osztani, és mindig a kisebbiket tették előre.)* E hét meg hatvankettő tehát hatvankilencet jelent: (a hetvenből így fennmaradt a hetvenedik, vagyis az az utolsó hét esztendő), és újra megépíttetnek az utcák és a városfalak, mégpedig viszontagságos időkben. A hatvankét hét után pedig (amelyek az első hétre következnek) kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz. Krisztust tehát a hatvankilenc hét elteltével ölik meg, vagyis az utolsó héten.” (*Gondolatok*, 722. töredék)

A prófécia szerint tehát 7+62, tehát összesen 69 hetet kell hozzáadni az i. e. 457-es dátumhoz, ami a prófétai nap-év elv alkalmazásával 49+434, összesen tehát 483 esztendőt jelent. I. e. 457 őszétől számítva így i. sz. 27 őszéig jutunk (nulladik év a történelemben nincs, tehát i. e. 1. után i. sz. 1. következik). Az evangéliumok leírása alapján ekkor, tehát i. sz. 27 őszén történt meg Jézus Krisztus keresztsége, majd pedig kezdte el nyilvános szolgálatát.

Sokatmondó, hogy a jövendölés Messiásként, „Messiás-fejedelmként” beszél Jézus Krisztusról. A Messiás név jelentése: „felkent”, Isten Lelkével teljes. Keresztsége során a Szentlélek galamb jelképében „leszállt és megnyugodott” Jézuson (Lk 3,21–22; Jn 1,32–33), így mindenki számára nyilvánvalóvá válhatott, hogy valóban a Messiás jelent meg a nép között. Keresztelő János világos és ünnepélyes szavakkal mutatta be a Megváltót: „Íme az Isten ama bányája, aki hordozza a világ bűneit!” (Jn 1,29) Ezenkívül pedig az Atya is megnyilatkozott Jézus keresztségekor: „Ez amaz én szerelmes fiam, akiben gyönyörködöm.” (Mt 3,17) A „Messiás-fejedelem” kifejezés csak itt található meg az Ószövetségben, azonban Dániel könyvében olvashatunk a „feje-

* A hét hét, vagyis 49 nap – tehát 49 év – i. e. 408-ban jár le. Nincs történelmi adatunk arra vonatkozóan, hogy ekkor befejeződött Jeruzsálem újjáépítése, mindenestre ennyi idő alatt valóban végbemehetett a város helyreállítása, tehát az időtartam mindenképpen reális.

delmek fejedelméről” (Dn 8,25), valamint Mihály* fejedelemről is (Dn 10,13.21; 12,1). Kézenfekvő, hogy ezek a kifejezések ugyanúgy Jézus Krisztusról, a Megváltóról szólnak.

4 Milyen módon és mikor fog meghalni a Messiás a jövődőlés szerint?

Dn 9,26–27 ■ „A hatvankét hét után pedig kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz... A hét közepén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak.”

.....

.....

.....

Egészen drasztikus és félreérthetetlen kifejezéseket használ itt a Biblia: „kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz”. (A *kiirtatik* héber ige jelentése: kivágatják, kitépetik, megöletik.) Világosan beszél tehát a Szentírás Jézus Krisztus erőszakos haláláról, amit el kell szenvednie; ezenkívül pedig megjövendöli azt is, hogy Krisztus mindenkitől, így a mennyei Atyjától is elhagyatottan fog meghalni (vö. Zsolt 22,2 és Mt 27,46; Zsolt 69,21).

Ennek ismeretében megdöbbenő, hogy a Jézus korabeli zsidóság mennyire megfeledezett erről az egyértelmű jövődőlésről, és hogy csupán a nagy hatalommal és dicsőséggel uralkodó Messiás-királyt várták. Hiába szólt erről földi élete során

* A héber *Mi-ká-él* kifejezés jelentése (amelyet Károlyi Gáspár is Mihályként fordít): „Ki olyan, mint Isten?” Az igeversék szövegkörnyezetét megvizsgálva világos lehet az olvasó számára, hogy Jézus Krisztusról van szó, mint ahogy a többi hasonló igevers esetében is: Júd 1,9; Jel 12,7.

Jézus Krisztus több alkalommal is (lásd pl. Mt 16,21), sokan nem akartak tudomást venni arról, amit az Ige évszázadokkal azelőtt félreérthetetlenül kijelentett.

„Krisztus maga küldte ki a tanítványokat ezzel az üzenettel: »Betelt az idő, és elközelített Isten országa; térjetekek meg, és higgyetek az evangéliumban.« (Mk 1,15) Ez az üzenet a Dániel 9. fejezetében található próféciaóra épült. Az angyal azt mondta, hogy a hatvankilenc hét »a Messiás fejedelemig« tart, s a tanítványok nagy reményekkel és örömmel várták, hogy a Messiás megalapítsa birodalmát Jeruzsálemben és uralkodjék az egész földön. Jézus tanítványai prédikálták azt az üzenetet, amelyet Ő rájuk bízott, jóllehet félreértették. Miközben mondanivalójukat Dn 9,25 versére alapozták, nem látták meg ugyanennek a fejezetnek a következő versében, hogy a Messiás »kiirtatik«. Egész életükben sóvárogva várták a dicsőséges földi birodalmat. Ezért nem értették sem a prófécia meghatározásait, sem Krisztus szavait.» (Ellen G White: *A nagy küzdelem, A sötétségen átsugárzó fény* c. fejezet)

Ez a jövendölés előre jelzi a Messiás halálának pontos időpontját is. Helyesbített fordítás szerint a hatvankét hét „után” történik ez, a 27. vers pedig további részletet közöl: az ezt követő „hét közepén” következik be ez az esemény. Mivel János evangéliuma megadja azokat a nagy ünnepeket, amelyekre Jézus felment Jeruzsálemben, ez alapján tudható, hogy Jézus nyilvános szolgálata három és fél évig tartott, vagyis i. sz. 27 őszéhez képest három és fél évet adva i. sz. 31 tavaszáig jutunk. Jézus Krisztus ekkor szenvedett kereszthalált. A kereszthalál „véget vet” az áldozatoknak, vagyis beteljesíti az előképeket, és ezáltal érvényteleníti is őket. Jézus Krisztus halálának pillanatában a templomkárpit kettéhasadása (Mt 27,50–51) erre utalt, és világosan jelezte ez a mozzanat, hogy az itt folyó áldozati szertartások ezt követően értelmetlenek.

5 Mi történik Jeruzsálem városával és a templommal a Messiás „kiirtása” után?

Dn 9,26 ■ „A várost és a szenthelyet elpusztítja egy következő fejedelem népe, és vége lesz [mintegy] vízözön által, és végig tart a háború, elhatározott a pusztulás.”

.....

.....

.....

A próféciát szemlélve nyilvánvaló, hogy az ebben az igeverben megjövendőlt események szoros összefüggésben állnak a Messiás „kiirtásával”, halálával. Néhány nappal kereszt-halála előtt Jézus Krisztus fájdalmas szavakkal szólt Jeruzsálem sorsáról:

„Amikor közeledett, látván a várost, sírt azon, mondván: Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, amik neked a te békességedre valók, de most elrejtettek a te szemeid elől. Mert jönnek reád napok, amikor a te ellenségeid körülötted palánkot építenek, körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged. És a földre tipornak téged és a te fiaidat tebenned; és nem hagynak tebenned követ kövön, mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásod idejét.” (Lk 19,41-44)

Egy emberöltőn belül beteljesedtek ezek a jövendölések. A zsidó-római háború (66-73) során hajszálpontosan „egy következő fejedelem népe” pusztította el a jeruzsálemi templomot. I. sz. 70-ben Titusz, Vespasianus császár (69-79) fia vezette a római hadsereget a jeruzsálemi ostrom során, ugyanakkor a templom elpusztítása nem állt szándékában – sőt, akarata ellenére semmisült meg a csodálatos építmény. Josephus Flavius történetíró, aki az események szemtanúja volt, így ír erről:

„Titusznak az volt a véleménye, hogy ha a zsidók továbbra is védekeznek a templomból, akkor sem szabad az emberek helyett élettelen tárgyakon kitölteni bosszújukat, és ilyen pompás épületet odadobni martalékul a lángoknak, mert csak a rómaiak károsodnak így, hiszen a templom, ha megmarad, ékesége lesz az egész birodalomnak... De Isten már régebben azt a sorsot mérte a templomra, hogy tűz pusztítsa el, és az idők forrásában most el is érkezett a végzetes nap...

Egy katona, anélkül, hogy parancsra várt volna vagy meggon-
dolta volna cselekedetének súlyos következményeit, mintegy
felsőbb sugallatra csóvát ragadott, egyik bajtársa felemelte, ő pe-
dig az aranyajtón át – amely a templomot övező lakóházak északi
bejárata volt – bedobta a templom belsejébe...

Gyors futár jelentette a dolgot Titusznak. Ez éppen a csata
fáradalmait pihente ki sátrában. Most felugrott, és úgy, ahogy
volt, a templomhoz rohant, hogy gátat vessen a tűznek, nyomá-
ban a tiszték és a megriadt légió... A Caesar kiáltozással és kéz-
mozdulatokkal akarta értésükre adni a harcolóknak, hogy oltsák
el a tüzet, de ezek nem hallották kiáltozását, mert túlharsogta a
többiek még hangosabb ordítózása... Amikor a templom közelé-
be érkeztek, úgy tettek, mintha nem hallanák a fővezér paran-
csait, és odakiáltottak az elől állóknak, hogy dobjanak még tüzes
csóvát a templomra... Amikor a Caesar semmiképpen sem tudta
megfékezni őrjöngő katonái dühét, és a lángok egyre tovább
harapódtak, tábornokaival bement a szentélybe és megtekin-
tette a belsejét. Sokkal káprázatosabb volt, mint ahogy az idege-
nek híresztelték... Mivel a tűz a legbelső helyiségekbe még nem
kapott bele, hanem csupán a templomhoz épített lakosztályokat
pusztította, joggal hihette, hogy magát az épületet még meg-
lehet menteni. Tehát kisietett, és nemcsak személyesen buzdí-
totta a katonákat az oltásra, hanem a testőrségben szolgáló
Liberalis századosnak parancsot adott, hogy akik ellenkeznek,
azokat botozza meg. De az elkeseredés, a zsidógyűlölet és az
általános harci düh erősebbnek bizonyult, mint a Caesar tekin-

télye és a félelem a büntetéstől... Mialatt tehát a Caesar kisietett, hogy katonáit megfékezze, az egyik katona azok közül, akik behatoltak a templom belsejébe, a sötétben tűzcsóvát tett az egyik ajtószárny alá, és mikor most a templom belsejéből hirtelen felcsapott a láng, a tiszték a fővezérrel együtt visszavonultak, és már senki sem próbálta a templom körül sürgő-forgó katonákat visszatartani a további gyújtogatástól. Így égett le a templom Titusz akarata ellenére.” (Josephus Flavius: *A zsidó háború*, Bibliaiskolák Közössége, Bp., 1990, 423–426. o.)

Szintén Josephus Flavius ír arról is, hogy Jeruzsálem ostroma súlyos szenvedést hozott a lakosságnak: „Mintha tövétől a tetejéig izzott volna a templomhegy, a tűz szinte beburkolta: de a lángtengernél is bővebben áradt a vérpatak, és az áldozatok szinte többen voltak, mint a gyilkosok. A halottaktól látni sem lehetett a földet, a katonák hullahegyeken át üldözték a lázadókat... A háborúban ejtett hadifoglyok száma 97 000 volt. Az ostrom alatt 1 100 000 ember pusztult el... Titus elpusztította a várost... Sem a város régisége, sem roppant gazdagsága, sem a zsidó nép elterjedése az egész világon, sem az itt tartott istentiszteletek nagy híre nem tudta megmenteni a várost a pusztulástól. Így végződött Jeruzsálem ostroma.” (Josephus Flavius: i. m., 427., 441–444. o.)

A prófécia utal Jeruzsálem további sorsára is: „végig tart a háború, elhatározottatott a pusztulás”. Ennek a területnek kifejezetten hányatott volt a sorsa ezt követően, így az iszlám hódítások, a keresztes háborúk, majd a 20–21. században a zsidók és palesztinok közötti állandó villongások, feszültségek is utalnak arra, hogy ez a bibliai jövendölés is beteljesedett. Nem túlzás azt állítani, hogy Jeruzsálem a mai napig is kilátástalan harcok színtere. A templom helyén egy iszlám mecset áll. A zsidóságon belüli cionista mozgalom nyomán 1948-ban zsidó állam jött ugyan létre ezen a területen, és Jeruzsálem a fővárosává is lett, békeség és biztonság azonban egyáltalán nincs – a prófécia szerint pedig nem is lesz.

6 Milyen vigasztaló ígéretek foglalt magában ez a jövődölés?

Dn 9,27 ■ „Egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget, de a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak, és a templomban pusztító utálatosság lesz, míg a végső megsemmisülés, ami elhatározott, a pusztítóra szakad.”

„Egy héten [hét éven] át sokakkal megerősíti a szövetséget: az Üdvözítő szolgálatának megkezdését követő hét éven át az evangélium elsősorban a zsidóknak hirdettetett; három és fél évig maga Jézus Krisztus, azt követően pedig az apostolok révén. »A hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak.« (Dn 9,27) I. sz. 31 tavaszán Krisztus, az igazi áldozat feláldoztatott a Golgotán. Ekkor a templom kárpitja kettéhasadt, annak jeleként, hogy az áldozati rendszer szentsége és jelentősége megszűnt. Lejárt a földi áldozatok és ajándékok ideje. Az utolsó hét – hét év – i. sz. 34-ben járt le. Ekkor a zsidó nép István megkövezésével végérvényesen elvetette az evangéliumot, s a tanítványok, akik az üldözés miatt idegen országokban szóródtak szét, »eloszolva széjjeljártak, hirdetve az Igét« (Ap csel 8,4). Röviddel ezután Saul, az üldöző megtért, és ő lett Pál, a pogányok apostola.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 189. o.)

„Jézus először személyesen kötött szövetséget sokakkal az ószövetségi választott nép tagjai közül, ezt követően pedig egy ideig még Jeruzsálem és Júdea volt az apostoli bizonyosságtevés fő színhelye. Ez megfelelt annak a menetrendnek, amelyet Jézus tárt tanítványai elé nagy misszióparancsa (Mt 28,19) teljesítését illetően:

»Pogányok útjára ne menjetelek..., menjetelek inkább Izráel házának eltévedt juhaihoz.« (Mt 10,5–6). »Lesztek nekem tanúim mind Jeruzsálemben, mind az egész Júdeában és Samáriában, valamint a föld végső határáig.« (Ap csel 1,8) Dániel megértette a profetikus kijelentésből, hogy népe mégsem semmisül meg egészen, és nem hiúsulnak meg teljesen Isten választott néppel kapcsolatos tervei. Lesz egy hívő maradék a Messiás »kiirtása« idején is. A város és a szenthely a maga sorsára jut ugyan, mégis sokan lesznek a zsidó nép között, akikkel a Messiás nem felbontja, hanem megerősíti a szövetséget. Emlékezzünk az utolsó vacsorára, ahol Jézus »új szövetséget« kötött tanítványaival (Mt 26,27–28). A »sokak« kifejezéssel kapcsolatban pedig gondoljunk azokra az ezrekre, akik a Jézus feltámadása utáni három és fél év alatt, az apostolok igehirdetése nyomán elfogadták Jézust Megváltójuknak (Ap csel 2,42.47; 4,4; 5,14; 6,7). A *megerősíti* szó is sokatmondó. Tanúsítja, hogy az ószövetség nem volt eleve kudarcra ítélve. Felbontás nélkül, »megerősítéssel« ment volna át egy új szövetségbe, ha a választott nép nem megtagadja, hanem elfogadja Messiását. Amit megtett az Úr »sokakkal«, azt örömet megtette volna mindnyájukkal.» (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövetele*, II. köt., 278–279. o.)

Vigasztalásnak tekinthető az is, hogy ez az igevers biztos ígéretként beszél a „pusztító utálatosság” végső megsemmisítéséről. Jézus Krisztus nagy apokaliptikus beszédében szó szerint visszahivatkozik erre az igeversre (Mt 24,15), a szövegkörnyezet és az *utálatosság* kifejezés bibliai jelentése (lásd pl. 5Móz 18,9–12) figyelembevételével egyértelmű, hogy a pogányságot képviselő római hatalomnak a szenthelyen történő megjelenésére utal. Mivel azonban előretekint a „végső megsemmisülésre” is, kézenfekvő, hogy mindannak a római eszmeiségnek a pusztulásáról is szól, amely a Római Birodalom bukását követően is sok szempontból meghatározó maradt.

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A Messiás feltámadása, Isten „jobbára ülése” és papi közbenjáró szolgálata

I Mit erősített meg „hatalmasan” Jézus feltámasztása a halálból?

Zsolt 16,8–10 ■ „Az Úrra néztem szüntelen, mert jobb kezem felől van, meg nem rendülök. Azért örül az én szívem és örvendez az én lelkem. Testem is biztosságban lakozik, mert nem hagyod lelkemet a Seolban, nem engeded, hogy a te szented rothadást lásson.”

Rm 1,4 ■ „[Jézus] megbizonyított hatalmasan Isten Fiának a szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadás által...”

.....

.....

Jézus feltámadása bizonyosága volt annak, hogy Ő valóban Isten Fia, valamint annak, hogy – noha magára vette összes bűnünket – Ő maga sohasem vétkezett. Személyes bűne nem volt, így lehetett helyettes áldozat a mi bűneinkért, ezért támaszthatta fel Őt az Atya.

„Az emberi és az isteni természet összekapcsolódott, és Krisztus mindent elviselt, amit ember a Sátánnal vívott harcban elviselhet... Engedelmes és büntelen volt a

végsoőkig, és helyettesként..., kezesként meghalt az emberért.” (Ellen G. White: *Szemelvények...*, I. köt., 342. o.)

„»Szenvedett, megkísértetvén«, és szenvedésének mértéke arányban volt szentsége tökéletességével. A sötétség fedelme azonban nem tudta bűnre csábítani. Egyetlen gondolat vagy érzés erejéig sem engedett a kísértéseknek.” (Ellen G. White: *Isten csodálatos kegyelme*, 165. o.)

„[Miután az Atya feltámasztotta Jézust a Szentlélek által,] az Üdvözítő előjött a sírból azzal az élettel, amely önmagában volt. Most igazolódtak Jézus szavai: »Én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt... Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt.« (Jn 10,17-18)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Feltámadott az Úr c. fejj.)

2 Miért a legnagyobb örömhír még számunkra Jézus feltámadása?

Rm 4,25 ■ „Aki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztott a mi megigazulásunkért.”

Vö. 1Kor 15,14.17.20 ■ „Ha pedig Krisztus fel nem támadt, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is... még bűneitekben vagytok... Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, zsengejük lett azoknak, akik elaludtak.”

Rm 6,9 ■ „Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadt a halálból, többé meg nem hal, a halál többé rajta nem uralkodik.”

.....

.....

.....

Jézus feltámadása a bűnbocsánat ajándékának meghirdetése és bizonyossága. Az Ószövetségben elkövetett és őszintén megbánt bűnök is ekkor nyertek véglegesen bocsánatot, addig a bűnbocsánat megelőlegezett volt, Jézus áldozatára előretekintve. Áldozata tökéletes volt, elszenvedte bűneinkért a büntetést, így jogot nyert megbocsátani azokat. „Isten valamennyi ígérete őbenne lett igenné és őbenne lett ámenné...” (2Kor 1,20)

„Jézus feltámadása előképe volt mindazok végső feltámadásának, akik Őbenne aludtak el. A feltámadt Üdvözítő arc kifejezését, modorát, beszédét a tanítványai valamennyien jól ismerték. Amint Jézus feltámadt a halottak közül, éppen úgy azoknak is fel kell majd támadniuk, akik Őbenne aludtak el és alusznak. Ráismerünk majd barátainkra, mint ahogy a tanítványok is megismerték Jézust. Lehet, hogy életük folyamán megváltoztak, és megbetegedtek vagy megcsúnyultak, de Jézus visszajövelekor tökéletes egészségben és testi-lelki arányosságban támadnak fel. Azonosságukat azonban megdicsőült testükben is tökéletesen megőrzik. Akkor úgy ismerünk majd, amint minket is megismernek (1Kor 13,12). Orcájukon, amelyet a Jézus arcáról fénylő világosság tesz sugárzóvá, felismerjük a megkülönböztető vonásait azoknak, akiket szeretünk...

Krisztus feltámadt a halottak közül, első gyümölcseként azoknak, akik elaludtak. Ennek volt előképe a kévelengetés. Feltámadása éppen azon a napon következett be, amikor a kévelengetést kellett bemutatni az Úr előtt. Több mint ezer évig hajtották végre ezt a jelképes ceremóniát. A szántóföldekről az első megérett, magvas gabonakalászokat összegyűjtötték. Amikor az emberek felmentek Jeruzsálembe, akkor az első termésből kötött kéréket lengették hálaáldozatként az Úr előtt. Amíg ez a felajánlás meg nem történt, a sarlóval nem érinthették meg a gabonaszálakat, nem gyűjthették és köthették azokat kérékbe. Az Istennek bemutatott

kévék a későbbi nagy aratás zálogát jelentették, amelynek kalászait és kévéit be kell majd takarítani Isten országa számára. Krisztus feltámadása előképe és záloga az igazak feltámadásának. »Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, azonképpen Isten is előhozza azokat, akik elaludtak, Jézus által övele együtt.« (1Thess 4,14)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Békesség néktek!” c. fejj.; Feltámadott az Úr c. fejj.)

„Bárcsak felemelkednének a csüggedt fejek, látnák Őt a kisírt szemek és figyelnének szavaira: »Menjetez gyorsan, és mondjátok meg az ő tanítványainak, hogy feltámadott a halálból.« Ne tekintsetek József új sírjára, amelyet nehéz kővel zártak le, és római pecséttel pecsételtek le! Ne bánkodjatok, »mint a többiek, akiknek nincs reménységük«, Jézus él! És mert Ő él, élni fognak mindazok, akikben lelkülete él és Őt követik. Hálás, ujjongó szívből hangozzék a dicsőítő ének: »Krisztus él!« Él, hogy Szószólónk legyen. Ragadd meg ezt a reménységet, és megtart Téged. Legyen lelked biztos, örök horgonya. Higgy és meglátod Isten dicsőségét!” (Ellen G. White: *A világ reménye*, „Asszony, mit sírsz?” c. fejj.)

3 Mit jelent az, hogy Jézus feltámadása és mennybemenetele után az „Atya jobbára ült”?

Zsolt 110,1 ■ „Mondta az Úr az én uramnak: Ül az én jobbon, amíg ellenségeidet zsámolyul vetem a te lábaid alá.”

Vö. Zsid 1,3 ■ „Aki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása, aki hatalma szavával fentartja a mindenséget, aki minket bűneinktől megtisztítván, ült a Felség jobbára a magasságban.”

Vö. Rm 8,34 ■ „Kicsoda az, aki kárhoztat? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadt, aki Isten jobbán van, aki esedezik is értünk.”

„Feltámadása és mennybemenetele után Jézus »Isten jobbjára ült«, amint a laodiceai üzenetben kijelenti: »Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszékebe.« (Jel 3,21) Ismét elfoglalta korábbi tisztét a mennyben, Atyjával együtt osztozik a világmindenség feletti uralomban. Akik hozzá hasonlóan győznek, ők is osztoznak majd az újjáteremtett Föld feletti uralomban: »Az ország pedig, a hatalom és az egész ég alatt levő országok nagysága átadatik a magasságos egék szentjei népének.« (Dn 7,27) »Boldogok a szelídek, mert ők örökségül bírják a földet.« (Mt 5,5) Az Életadó nemcsak a halál kulcsát tartja kezében, hanem az áldások kincstárának is tulajdonosa. Minden hatalom az övé lett égen és földön, s amikor elfoglalta helyét Atyja mellett, kiáraszthatta a mennyei áldást mindazokra, akik szívükbe fogadták Őt. A gyülekezet megkeresztelkedett a Lélek erejével. Az apostolok alkalmassá váltak arra, hogy hirdessék Krisztust először Jeruzsálemben – ahol ellenségei véghezvitték a szégyenletes tettet, az Igazság királyának meggyalázását –, azután mindenütt a világon. Megkapták Krisztus uralmának bizonyítékát, mert megkezdte közbenjárói szolgálatát az Ő országában.” (Ellen G. White, *The Bible Echo*, 1899. május 22.)

4 Hogyan utal Zakariás próféciája arra, hogy a Messiás pap és király is lesz egy személyben? Mit jelent, hogy Jézus Melkisédek rendje szerint való pap?

Zak 6,13 ■ „Mert ő fogja megépíteni az Úrnak templomát, nagy lesz az ő dicsősége, ülni és uralkodni fog az ő székében, pap is lesz az ő székében, és békesség tanácsa lesz kettőjük között.”

Vö. Jel 19,16 ■ „Ruhájára és derekára ez a név van írva: királyok Királya és uraknak Ura.”

Zsolt 110,4 ■ „Megesküdt az Úr és meg nem másítja: Pap vagy te örökké, Melkisédek rendje szerint.”

Vö. Zsid 7,11–15 ■ „Ha tehát a lévítai papság által volna a tökéletesség: ...mi szükség tovább is mondogatni, hogy más pap támadjon a Melkisédek rendje szerint és ne az Áron rendje szerint?... Mert akiről ezek mondatnak, az más nemzetségből származott, amelyből senki sem szolgált az oltár körül. Mert nyilvánvaló, hogy a mi Urunk Júdából támadt, amely nemzetségre nézve semmit sem szólt Mózes a papságról. És még inkább nyilvánvaló az, ha a Melkisédek hasonlatossága szerint áll elő más pap.”

.....

.....

.....

Már közel fél évezreddel Jézus születése előtt elhangzott a kijelentés, hogy az eljövendő Messiás pap és király lesz egy személyben.

„A gyilkosok rendkívül bosszankodtak a felírás miatt, amelyet a római helytartó Jézus keresztféjére helyeztetett: »A zsidók királya.« Egykor mégis kénytelenek lesznek Őt királyi hatalmában és dicsőségében megpillantani. Majd akkor láthatják ruháján és oldalán, élő betűkkel felírva: »A királyok Királya és uraknak Ura.« Amikor a kereszten csüggött, gúnyosan kiáltották feléje: »Ha te vagy Izráel királya, szállj le a keresztről, és majd hiszünk neked!« Egykor majd kénytelenek lesznek Őt királyi hatalmában és fenségében szemlélni. Akkor többé nem követelnek Tőle bizonyítékokat, hogy Ő Izráel királya, mert királyi fenség-

gétől megrendülve kiáltják: »Áldott, aki jön az Úr nevében!«» (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, Jézus kereszt-halála c. fej.)

„Melkisédeken, a hatalmas Isten papján keresztül Krisztus szólt. Melkisédek nem volt Krisztus, de ő volt Isten szava a világban, az Atya képviselője.” (Ellen G. White: *Szemelvények...*, I. köt., 409. o.)

Jézus Krisztusról az Úr kijelenti, hogy Melkisédek rendje szerinti pap lesz. „Melkisédek pedig Sálem királya..., a Magasságos Isten papja volt” (1Móz 14,18), Ábrahám idejében élt. Az Ószövetségben az egyiptomi kivonulás után Isten Lévi törzsét, ezen belül Áron családját bízta meg a papi szolgálattal, ezért hívják „lévitai, Áron rendi” papságnak. Melkisédek még ez idő előtt élt, tehát Ő nem azért volt pap, mert ebben a törzsben született, hanem Isten hívta el, bízta meg ezzel a szolgálattal, mert személyében volt erre alkalmas. Melkisédek a papi szolgálata mellett király is volt, Sálem városállam királya, azaz békesség királya (a Sálem név jelentése: békesség).

Jézus Melkisédek rendje szerint való papsága tehát azt jelenti, hogy Ő sem leszármazás szerinti pap, mivel emberként Júda nemzetségéből származott, „amely nemzetségre nézve semmit sem szólt Mózes a papságról”. Jézus, mivel bűneink büntetését elszenvedte helyettünk, ezért saját áldozatára hivatkozva kérhet bűnbocsánatot számunkra, hiszen „vérontás nélkül nincs bűnbocsánat” (Zsid 9,22). A megváltás megvalósítása révén végzi a papi, közbenjárói szolgálatot. A bűn felett aratott teljes győzelem következtében, a „kígyó fejére taposás” által király lesz örökkön-örökké.

„Adott neki [Isten, az Atya] hatalmat, dicsőséget és országot, minden nép, nemzet és nyelv neki szolgál, és az ő hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, az ő országa meg nem rontatik.” (Dn 7,14)

5 Miben áll Jézus papi, közbenjárói szolgálata?

Eféz 2,18 ■ „Mert általa van menetelünk mindkettőnknek egy Lélekben az Atyához.”

Zsid 10,19–20 ■ „Mivelhogy azért, atyámfiai, bizodalunk van a szentélybe való bemenetelre Jézus vére által, azon az úton, amelyet ő szentelt nekünk új és élő út gyanánt, a kárpit, azaz az ő teste által.”

2Móz 30,1–8 ■ „Csinálj oltárt a füstölőszeres füstölgésére is..., és tedd azt a függöny elé, amely a bizonyág ládája mellett, a bizonyág fedele előtt van, ahol megjelenek neked. Áron pedig füstölögtessen rajta minden reggel jó illatú füstölő szert..., szüntelen való illattétel legyen ez az Úr előtt nemzetségről nemzetségre.”

Zsolt 141,2 ■ „Mint jó illatú füst jusson elődbe imádságom, és kezem felemelése estéli áldozat legyen.”

Zsid 7,15 ■ „Ennekokáért ő mindenképpen üdvözítheti is azokat, akik általa járulnak Istenhez, mert mindenkor él, hogy esedezzek értük.”

.....

.....

Jézus papi, közbenjárói szolgálatát, melyet mennybemenetele után kezdett el, sokan csak elvont, teológiai kérdésnek tekintik. Pedig gyakorlati, mindennapjainkat érintő, döntő jelentősége van az üdvösségünkre nézve.

„Krisztus Közbenjáróként mindig figyel ránk, mert ugyanannyira szükséges, hogy megtartsen minket közbenjárásával, mint amennyire szükséges volt, hogy megváltson a vérével. Ha egyetlen percre is magunkra hagyna, Sátán résen áll, hogy elpusztítson.” (Ellen G. White, 73. kézirat, 1893)

Az Ószövetségben a bűnrendezés Isten által elrendelt módon, a papok közreműködésével történt. Zsid 7,12-ben azt olvassuk, hogy „a papság megváltozásával szükségképpen megváltozik a törvény is”. Mivel Jézus tökéletes, helyettesítő áldozata által a Melkisédek rendje szerinti papság felváltotta a lévitai vagy ároni papságot, így a bűnrendezés „törvénye” és módja is megváltozott. Ettől kezdve Jézus által közvetlenül járulhatunk az Atyához bűneink bocsánatát kérve, hiszen Ő a saját kiontott vérére hivatkozva közvetíti Istennek a bűnbocsánatért mondott imáinkat. Jézus tehát az őszinte bűnbánó imájához hozzáteszi a maga áldozata jó illatát, és így válik az Atya számára elfogadhatóvá, „jó illatú füstté”.

„A közbenjárónak az a hivatása, hogy fiaiként és lányai-ként mutasson be minket Istennek. Krisztus közbenjár azokról, akik befogadják Őt. Érdemeivel erőt ad nekik, hogy a királyi család tagjai, a mennyei király gyermekei lehessenek. Isten pedig azzal fejezi ki végtelen szeretetét Krisztus iránt, aki vérével fizette ki váltságunkat, hogy elfogadja, szívesen látja és barátainak tekinti Krisztus barátait. Megelégedett a jóvátétellel. Fiának emberré válása, élete, halála és közbenjárása Őt dicsőíti meg. Amikor Isten egy gyermeke a kegyelem trónjához közeledik, máris a mindenható Közbenjáró pártfogoltjává válik. A bűnbánat első szavára, a bocsánat első kérésére Krisztus a sajátjaként kezeli ügyét, kérelmét pedig mint a maga kérését terjeszti az Atya elé. Amint Krisztus közbenjár értünk, az Atya megnyitja előttünk kegyelmének összes kincsét, hogy vegyük birtokba, örvendezzünk neki és közöljük másokkal is. Kérjete az én nevemben, mondja Krisztus. »Nem mondom, hogy kérlelem értetek az Atyát, mert ő maga szeret titeket, mivel szerettek engem. Hivatkozatok rám. Ez majd hatékonyá teszi imáitokat, az Atya pedig nektek adja kegyelme gazdagságát. Azért hát kérjete és megkapjátok, hogy a ti örömetök teljes legyen.« (Jn 16,24)” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 363–364. o.)

„Az efód fölött viselték a papi öltözet legszentebb darabját, a hósent... [Ezen] tizenkét drágakő díszlett aranyba foglalva, négyes sorokban elrendezve, amelyekbe a vállakon levőkhöz hasonlóan Izráel tizenkét törzsének nevét vésték. Az Úr azt parancsolta, hogy »viselje Áron Izráel fiainak neveit az ítélet hősénén, a szíve felett, amikor bemegy a szenthelyre, emlékeztetőül az Úr előtt szüntelen« (2Móz 28,29). Jézus Krisztus, a nagy főpap, amikor közbenjár a bűnösért az Atya előtt, ugyanígy viseli szívéen minden bűnbánó hívő lélek nevét.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A szentély szolgálata c. fej.)

Milyen felemelő, a mindennapok küzdelmeiben erőt adó gondolat, hogy Jézus személy szerint értünk is esedezik az Atyánál, egy pillanatra sem feledkezik meg rólunk „nem szunnyad és alszik Izráel őrizője”. Személy szerint van gondja ránk, fontosak vagyunk neki, mint „szemefényét” őriz bennünket.

6 Mi mindent tesz még Jézus értünk mint Melkisédek rendje szerinti pap?

3Móz 24,5–8 ■ „Végy lisztlángot, és süss abból tizenkét lepényt, két tized efából legyen egy lepény. Helyeztesd el azokat két rendben, hatot egy rendbe, a tiszta arany asztalra az Úr elé... Szombatról szombatra rakja fel azt a pap az Úr elé szüntelen; örök szövetség ez Izráel fiaival.”

Vö. Jn 6,48–51 ■ „Én vagyok az élet kenyere. Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállt alá, ha valaki eszik e kenyérből, él örökké. És az a kenyér pedig, amelyet én adok, az én testem, amelyet én adok a világ életéért.”

2Móz 25,31 ■ „Csinálj gyertyatartót [lámpást] is tiszta aranyból; vert aranyból készüljön a gyertyatartó [lámpás].”

3Móz 24,2–4 ■ „Parancsold meg Izráel fiainak, hogy hozzanak neked tiszta faolajat, amelyet a világításhoz sajtoltak,

hogy szünet nélkül égő lámpákat gyújthassanak. A bizonyosság függönyén kívül, a gyülekezet sátorában úgy helyezesse el azokat Áron, hogy estétől reggelig az Úr előtt legyenek. Örökkévaló rendtartás legyen ez a ti nemzetségeiteknel. A tiszta arany gyertyatartóra [lámpásra] rakja fel a mécseket; az Úr előtt legyenek szüntelen.”

Vö. Jn 8,12 ■ „Én vagyok a világ világossága...”

Vö. Jn 16,7 ■ „Az igazat mondom nektek: Jobb nektek, hogy én elmenjek, mert ha el nem megyek, nem jön el hozzátok a Vigasztaló, ha pedig elmegyek, elküldöm hozzátok.”

.....

.....

Az Ószövetségben minden leölt áldozat, a pap, a főpap, maga a szentély annak berendezési tárgyaival együtt Jézust és az Ő szolgálatát vetítették előre. A pap feladatához tartozott a szent kenyerek asztalán szombatoként Izráel törzseinek száma szerint tizenkét kenyér elhelyezése.

„A szent kenyereket mint szüntelen áldozatot mindig az Úr előtt tarották. Így a mindennapi áldozat részét képezték. Ezeket szent kenyereknek vagy »színkenyereknek« neveztek, mivel mindenkor az Úr színe előtt voltak. Azt szimbolizálták, hogy az ember testi és lelki tápláléka egyaránt Istentől függ, és hogy ezeket csak Krisztus közbenjárása által nyerheti el. Isten mennyei kenyérrel táplálta Izráelt a pusztában, és még mindig az Ő jóságától függték, mind a testi táplálék, mind a lelki áldások tekintetében. A manna és a szent kenyerek Krisztusra mutattak előre, az élő Kenyérre, aki mindenkor Isten előtt áll értük. Ő maga mondta: »Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállt alá.« (Jn 6,48–51) A kenyérre tömjént tettek. Amikor szombatoként a régi kenyereket újakra cse-

rélték, a tömjént jóillatként égették el az oltáron Isten előtti megemlékezésül.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A szentély szolgálata c. fejj.)

A szentélynek nem voltak ablakai, fényt az arany lámpás árasztott. A papok egyik feladata az volt, hogy gondoskodjanak folyamatosan a lámpás olajjal való ellátásáról, hogy világítani tudjon. Jézust és az Ő szolgálatát szimbolizálta ez is, hiszen Jézus a világ világossága, nélküle reménytelenül vak, sötét minden. De Ő, az Ő lénye, áldozata akkor tud világítani, ha a Szentlélek megnyitja az emberek szívét, hogy megértsék Jézus küldetését, a megváltás lényegét. Jézus – az örökkévaló pap – megígérte, elküldi a Szentlelket, hogy általa be tudja világítani a világ sötétségét.

„Miközben Jézus vázolta tanítványai számára a Szentlélek feladatát, igyekezett eltölteni őket azzal az örömmel és reménységgel, amely az Ő szívét is eltöltötte. Ujjongott annak a bőséges segítségnek a következtében, amivel ellátta egyházát. Az összes ajándék közül a Szentlélek volt a legmagasabb rendű ajándék, akiért az Atyához népe felemelése érdekében könyörgött. Krisztus azért adta nekünk Lelkét, hogy megújító erőforrásunk legyen. Nélküle Krisztus áldozata nem jelentett volna számunkra semmi segítséget. A gonosz hatalma évszázadok óta erősödik, és bámulatos, ahogy az emberek alávetették magukat ennek a sátáni fogságnak. Csak az Istenség harmadik személyének hatalmas erejével tudunk ellenállni a bűnnek, és tudjuk azt legyőzni. A Szentlélek nem korlátozott erővel jön el hozzánk, hanem isteni hatalma, ereje teljességével. A Lélek az, aki eredményessé teszi mindazt, amit a világ Megváltója vitt véghez. A Lélek az, aki megtisztítja szívünket. A Lélek útján a hívó ember részese lesz az isteni természetnek. Krisztus isteni hatalomként, erőként adta nekünk Lelkét, hogy segítségé-

vel győzzük le a gonoszra való minden örökölt vagy szerzett hajlamunkat, és hogy az Ő egyházába bevésődjék Krisztus jelleme.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek!” c. fej.)

Jézus áldozata jelenleg is folyó közbenjárói, papi szolgálata nélkül nem tudna bennünket üdvözíteni. A megváltás Jézus mostani szolgálata által válik teljessé. Áldozatára tekintve nyerhetjük el naponként bűneink bocsánatát, imádkozik értünk, és imáinkat továbbítja az Atyához, ellát bennünket fizikai és lelki táplálékkal, és biztosítja számunkra a Szentlélek adományát, aki a szívünket teljesen átalakítja, és az örök életre alkalmassá teszi jellemünket.

„A csüggedésről szólás helyett gondolj az erőre, amelyet Krisztus nevében igényelhetsz. Képzeted ragadja meg a láthatatlant. Tereld gondolataidat Isten irántad való nagy szeretetének bizonyítékaira. A hit elviseli a próbát, ellenáll a kísértésnek, fölülemelkedik a csalódáson. Jézus él mint védőügyvédünk. Minden a miénk, amit közbenjárása biztosít.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 488. o.)

„Jézus Krisztus közbenjárása Isten trónjához fűző aranylánc.” (Ellen G. White: 8. kézirat, 1892)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

A Szabadító második eljövetelére vonatkozó, még be nem teljesedett ígérek a messiási próféciaikban

Előző tanulmányaink során láttuk, hogy több messiási prófécia kettős jelentésű, a Messiás első és második eljövetelére is vonatkozik. Ebben az utolsó tanulmányban számba vesszük az ún. eszkatologikus (végidőre vonatkozó) jelentést is hordozó messiási próféciaik legtöbb kijelentését. Mivel a profetikus „térkép” és a sokasodó idők jelei egyértelműen arról tanúskodnak, hogy Jézus Krisztus második eljövetele a küszöbön áll, ezeknek az ígéreknek különleges jelentőségük van számunkra. Beteljesedésük napjainkban vagy a közeljövőben várható.

1 Miért van szükség „illési” reformációra Jézus második eljövetele előtt is? Végbement-e már Isten népe különleges megtisztításának munkája?

Mal 4,5-6 ■ „Íme elküldöm nektek Illést, a prófétát, mielőtt eljön az Úr nagy és félelmetes napja. Az atyák szívét a fiakhoz fordítja, a fiak szívét pedig az atyákhoz, hogy el ne jöjjetek és meg ne verjem e földet átokkal.”

Mal 3,2-3 ■ „Kicsoda szenvedheti el az ő eljövetele napját? Kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvös tüze és a ruhamosók lúgja. Ül, mint ötvös vagy ezüsttisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, fényessé teszi őket, mint az aranyat és az ezüstöt...”

.....

.....

A Malakiás könyve legvégén található és egyben az ószövetségi iratgyűjteményt lezáró ígéret elsődlegesen a Messiás első eljövételére vonatkozott, és Keresztelő János szolgálata teljesítette be (vö. Mt 11,7.14; 17,9–13). Az előképül szolgáló illési reformáció, valamint Keresztelő János szolgálata is elsődlegesen a választott népre vonatkozott. A Megváltó második eljövetele előtt is mindenekelőtt az Isten beszédét őrző, elhívott népnek van szüksége felrázásra, a Szentlélek erejével hangzó bűnbánatra és a megtérésre hívó szóra.

Az illési reformációval kapcsolatban főként arra szoktunk gondolni, hogy e profetikus ígéret a késői eső kiárasztására utal, amely sokak megtérését eredményezi majd az Istent nem ismerők vagy nem teljesen ismerők köréből. Elfeledkezünk viszont arról, hogy Isten népe jelenleg nem alkalmas arra, hogy Illés lelkeivel és erejével megtérésre hívja a világ tömegeit, mert maga is mélyen alszik, sőt az „ómegaválság” (Ellen G. White kifejezése) beteljesedésével súlyos hitehagyás is hatalmába kerített sokakat. „Szíveket megfordító” (1Kir 18,36–37) ébredésre, reformációra van szükség az adventnép körében is! Csakis ennek nyomán válhat alkalmassá arra, hogy mennyei erővel felruházottan hirdesse a világnak Isten utolsó kegyelmi üzenetét (vö. Jóel 2. fej.).

A bűn annyira megsokasodott világunkban, hogy mintegy követeli Isten ítélettel való közbelépését. Isten azonban ezt megelőzően még egy utolsó „mentőakciót” akar megvalósítani az adventnép megtérő maradéka által. (Az „atyák és fiak” szóhasználatnál kapcsolatban lásd 1Jn 2,13–14-et. Bizonyára a lelki vezetők, tanítók felbuzdításáról van szó, hogy a Lélek erejével hirdessenek megtérésre hívó üzenetet, és úgyszintén a nyáj tagjainak a felbuzdításáról, hogy hallgassanak a felülről inspirált késztetésekre.)

A másik, ugyancsak Malakiás könyvéből idézett messiási prófécia szerint az Úr maga fogja kézbe venni népe megtisztításának munkáját. Az ötvös tűzzel dolgozik, tűzzel olvasztja ki a salakot a nemesfémből. A tűz viszont a megpróbáltatások jelképe a Szentírásban (vö. 1Pt 4,12). Nem ellenséget, hanem kegyelmi eszközt kell tehát látnunk a minket egyénileg vagy közösségre erő megpróbáltatásokban (vö. Dn 12,9–10). Úgy tűnik, Isten éppen csak megkezdte még ezt a munkát rajtunk, további tisztogatásnak kell még következnie ahhoz, hogy megállhasunk az Úr napján.

„[Illés korában] a megtévesztés és elvakultság sötét felhőként terült el Izráelen. Nem egyszerre zárta körül őket a végzetes hitehagyás, hanem fokozatosan, amint időről időre elutasították az Úrtól küldött intő és feddő szavakat... Isten Illéshez, Nátánhoz és Keresztelő Jánoshoz hasonló emberekre vár, olyan emberekre, akik pontosan tolmácsolják üzenetét, tekintet nélkül a következményekre... Olyan emberekre vár, akik becsületesen harcolnak a hibák ellen, küzdenek a láthatatlan hatalmasságokkal szemben, a sötétség erői és a gonoszság lelkei ellen... A legválságosabb órában Illés Istene emberi eszközöket támaszt, hogy hirdessék az üzenetet, amelyet nem lehet elhallgattatni. A föld népes városaiban... szigorú dorgálás hangja hallatszik majd, az Isten által elhívott emberek bátran elítélik az egyház és a világ egyesülését...” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A Kármel; Szigorú dorgálás; „Illés lelkével és erejével” c. feje.)

„Sátán semmitől sem fél annyira, mint attól, hogy Isten népe minden akadályt eltávolít az útból, hogy ezáltal az Úr kitölthesse Lelkét a most még lankadó és bűnös gyülekezetre... Ha elkészült Isten Lelke számára az út, az áldás jön. Sátán éppúgy nem tudja megakadályozni az Isten népére hulló áldás záporát, amint nem tudja bezárni a menny ablakait, hogy ne essen eső

a földre. Gonosz emberek és démonok nem állhatnak Isten művének útjába, nem zárhatják el jelenlétét népe tagjai előtt, ha azok megadó, megtört szívvel megbánják, elhagyják bűneiket, és hit által Isten ígéreteire hivatkoznak.” (Szemelvények Ellen G. White írásaiból, I. köt., 117–118. o.)

2 Milyen örömhírt kell tudtul adni a világnak, a bűnök megfeddése és a megtérésre hívás mellett?

Ésa 40,9-10 ■ „Magas hegyre menj fel, örömondó Sion! Emeld fel szavadat magasan, örömondó Jeruzsálem! Emeld fel, ne félj, mondd Júda városainak: Ímhol Isteneitek! Íme az Úr Isten jön hatalommal, és karja uralkodik! Íme jutalma vele jön, és megfizetése öelötte.”

.....

.....

.....

Komor bejelentéssel képviseljük-e az emberek között Jézus közeli eljövételének tényét, vagy pedig örömondásként adjuk tudtul a Szabadító megjelenését a bűn megsokasodása nyomán kialakult tragikus helyzetben is? Evangelizációnk jelenlegi kiterjedése és hatékonysága megfelel-e az idézett ige szerinti felhívásnak? „Magas hegyről” hirdetjük-e az üzenetet a világnak? Bizonyára belátjuk, hogy csakis a Szentlélek késői esőjének kiárasztása ruházhat fel bennünket e küldetés betöltéséhez szükséges erővel. Látjuk, hogy mennyire időszerű lenne már oly módon hirdetni az üzenetet, ahogy a prófécia mondja? Nagyon buzgón kell tehát könyörögnünk az illési reformáció megvalósulásáért soraink között! Kérünk és elfogadnunk kell az Úr megtisztító munkáját!

„Isten Lelke nem jöhet el addig, amíg az út el nem készül számára. Komoly önvizsgálatot kellene tartani! Egyesült és kitartó imádkozásra, valamint hit által az Isten ígéreteire való hivatkozásra van szükség... A munka előttünk áll. Be akarunk-e kapcsolódni?... A világot figyelmeztetni kell! Mit teszünk egyénileg azért, hogy mások elé tárjuk a világosságot? Isten minden emberre bízott munkát. Mindenkinek van feladata, amit nem hagyhatunk figyelmen kívül, ha nem akarjuk elveszíteni lelkünket.” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, I. köt., 119–120. o.)

3 Milyen ígéretet adott Isten a világnak szóló utolsó intő üzenet eredményességét illetően?

Ésa 11,10–12 ■ „Lesz ama napon, hogy Isai gyökeréhez, aki a népek zászlója lesz, eljönnek a pogányok, és az ő nyugalma dicsőség lesz... Zászlót emel a pogányok előtt, összegyűjti Izráel elszéledt fiait, és Júda szétszórt leányait egybegyűjti a föld négy szárnyáról.”

Vö. Jel 22,16 ■ „Én, Jézus küldtem az én angyalomat, hogy ezekről bizonyoságot tegyen nektek a gyülekezetekben. Én vagyok Dávid ama gyökere és ága...”

.....

.....

.....

„A föld lakói között – szétszórtan minden országban – ott vannak azok, akik nem hajtottak térdet Baál előtt. Mint az ég csillagai, amelyek csak éjszaka tűnnek elő, ezek a hűségesek akkor fognak felragyogni, amikor »sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket«. A pogány Afrikában, Európa

és Dél-Amerika katolikus országaiban, Kínában, Indiában, a tenger szigetein és a Föld minden sötét sarkában Isten készenlétben tartja választott gyermekeit, akik előtűnnek majd a sötétség közepette... A legsötétebb hitehagyás órájában, amikor Sátán a legnagyobb erőfeszítéseket teszi, hogy halálbüntetés terhe mellett felvetesse mindenkivel... a hamis nyugalomnap hűségjelét, akkor a hűségesek fénylenek, mint csillagok e világon. Minél sötétebb az éjszaka, annál fényesebben tündökölnek.

Milyen különös munkát végzett volna Illés, ha számba vette volna Izráelt akkor, mikor Isten büntetése utolérte a tőle elpártolt népet! Az Úr oldalán csak egyvalakit talált..., és meglepődött az Úr kijelentésén: »Meghagyok Izráelben hétezer embert, amely meg nem hajolt a Baálnak...« (1Kir 19,14.18) Ma se kísérelje meg senki megszámlálni Isten népét, hanem legyen mindenkinek mélységesen együttérző szíve, olyan mint Krisztusé, amely az elveszett világ megmentéséért dobog.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Illés lelkével és erejével c. fejj.)

4 Milyen – csaknem egyetemleges – lázadás fog megnyilatkozni Isten ellen a jelen történelem végén, annak mélypontján, ami kiváltja Krisztus hatalommal és dicsőséggel való közbelépését?

Zsolt 2,1–9 ■ „Miért dühösködnek a pogányok, és gondolnak hiábavalóságot a népek? A föld királyai felkerekednek, és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és Felkentje ellen: Szaggassuk le bilincseiket, dobjunk le magunkról köteleiket! Az egekben lakozó neveti, az Úr megcsúfolja őket. Majd szól nekik haragjában, és megrettentí őket gerjedelmében... Összetöröd őket vasvesszővel, széjjelzúzod őket, mint cserépedényt.”

Vö. Jel 11,15–18 ■ „A hetedik angyal is trombitált, és nagy szózatok hangzottak a mennyben: ...Megharagudtak a népek, és eljött a te haragod...”

Vö. Jel 16,13–14 ■ „Láttam a sárkány szájából és a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lelket kijönni, békákhoz hasonlókát, mert ördögi lelkek azok, akik jeleket tesznek, akik elmennek a föld és az egész világ királyaihoz, hogy egybegyűjtsék azokat a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára.”

Jel 17,14 ■ „Ezek a Bárány ellen viaskodnak, és a Bárány meggyőzi őket, mert uraknak Ura és királyok Királya, és a vele való elhívtak, választottak és hűségesek is.”

.....

.....

„Népek, királyok, fejedelmek és az emberiség többsége azért láznak Isten ellen, mert függetlenül akarnak tőle mint Teremtőtől. El akarják Őt felejteni, ki akarják sajátítani az Ő általa teremtett, de rájuk bízott földet. Autonóm módon akarnak élni és banni a földdel. A gonosz szőlőmunkások példázatában ugyanerről szólt Jézus (Mt 21,33–46). Nem csupán az ószövetségi Izraelre vonatkozik ez a példázat. Az egész emberiség tusakodik a »szőlőskert ura« ellenében. Nem akar tudni arról, hogy bármiféle kötelezettsége is lenne iránta... A bűnös emberiség Isten elleni lázadásának mélyen gyökerező ősi ösztönére utalt Jézus a girák példázatában is (Lk 19,12–14)... Embertömegek »béklyónak, köteléknek« érzik a Mindenható uralmát – bűnös, tragikus elvakultságukban. A dühödő lázadásra Isten ítélete, haragjának kiárasztása lesz a válasz... A zsoldár kiélezett megfogalmazással, emberi kifejezésmóddal mutat rá arra, hogy a teremtő és fenntartó Isten ellen lázadni »hiábavaló, nevetségre való dolog«... Nem igényel erőfeszítést »vasvesszővel összetörni a cserépedényeket«... Isten nem csu-

pán nagy kegyelmű, hanem nagy igazságú is (2Móz 34,6).” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele*, I. köt., 268–276. o.)

Sok jelét láthatjuk ennek a lázadásnak már ma is, egyre jobban kirajzolódik előttünk a végső nagy összefogás is Isten és a hozzá ragaszkodók ellen. A prófécia maradéktalan teljesedése azonban még előttünk van. A hatodik csapás idején gyűlnek össze a népek a történelemben soha nem látott egységben „a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára”, azaz mintegy háborúra, végső ütközetre hívják ki Istent azáltal, hogy meg akarják semmisíteni a törvényéhez ragaszkodókat.

5 Miképpen fogja Krisztus megszabadítani és megvigasztalni népe tagjait, akiket kiment e nagy háborúságból, szorongatásból?

Ésa 49,10–13 ■ „Nem éheznek, nem szomjaznak, nem bántja őket délibáb és a nap, mert aki könyörült rajtuk, vezeti őket, és élő vizek forrásaihoz viszi őket... Ujjongjatok, egek, föld, örvendezz, ujjongva énekeljeteK, hegyek, mert megvigasztalta népét az Úr...”

Vö. Jel 7,16–17 ■ „Nem éheznek többé, sem nem szomjaznak, sem a nap nem tűz rájuk, sem semmi hőség, mert a Bárány, aki a királyi szék közepette van, legelteti őket, vizek élő forrásaihoz viszi őket.”

.....

.....

„Azok, akik mindent feláldoztak Krisztusért, most az Úr sátra rejtekében biztonságban vannak... Csodálatos változás történik azokkal, akik még a halállal farkasszemet nézve is szilárdan megőrizték feddhetetlenségüket. Hirtelen megszabadulnak a démonoktól megszáll emberek sötét és

rettentő zsarnokságtól. Arcukon, amely nemrég még sápadt, gondterhelt és elgyötört volt, most a csodálat és a szeretet ragyog... Most már mindig az Úrral lesznek... Örökre vége szakad a fájdalomnak és a sírásnak. A dicsőség királya letöröl arcukról minden könnyet. Nem lesz többé semmi ok a bánatra. Krisztus is boldogan nézi mérhetetlen áldozata gyümölcsseit.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 568–569., 577–578. o.)

6 Milyen ígélet fog beteljesedni a természet világára vonatkozóan is az újjáteremtett Földön?

Ésa 11,6–9 ■ „Lakozik a farkas a Báránnyal, a párduc a kecskefiúval fekszik, a borjú, az oroszlánköllyök és a hízott marha együtt lesznek, egy kisgyermek őrzi őket. A tehén és a medve legelnek, együtt fekszenek fiaik, az oroszlán, mint az ökör, szalmát eszik... Nem ártnak, nem pusztítanak sehol szentségem hegyén.”

Rm 8,21–22 ■ „Azzal a reménységgel, hogy a teremtett világ is megszabadul a romlandóság rabságából... Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind ez idáig.”

Vö. Jel 21,5 ■ „Mondta az, aki a királyi széken ül: Íme mindent újjá teszek.”

.....

A teremtés és a bűneset között nem volt halál sem az emberi, sem az állatvilágban. Nem volt ún. tápláléklánc az állatok között. Nem uralkodott „a gyengébbet elpusztítja az erősebb”

törvény. A halál a bűnessel jött be a világra (Rm 5,12), nemcsak az emberre, hanem a természet világára vonatkozóan is. Az új Földön azonban Isten mindent helyreállít úgy, ahogyan eredetileg a teremtéskor, a bűn eset előtt volt.

„A nagy küzdelem véget ért. Nincs többé bűn, és nincsenek bűnösök. Az egész világegyetem megtisztult. A végtelen nagy teremtettséget tökéletes harmónia és boldogság tölti be. Tőle, aki mindent teremtett, árad az élet, a fény és az öröm a határtalan téren át. Élők és élettelenek – a legparányibb atomtól a legnagyobb csillagig – tökéletes szépségükkel és felhőtlen boldogságukkal hirdetik, hogy Isten a szeretet.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 602. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

*– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

IGÉK MINDEN NAPRA

Július

1. szombat	2Kor 4,17-18	
2. vasárnap	2Móz 14,13-15	
3. hétfő	Hab 2,4	
4. kedd	Józs 1,9	
5. szerda	Zsolt 81,9. 12-14	
6. csütörtök	4Móz 23,19-21	
7. péntek	Zsolt 18,22-24	napnyugta: 20:42
8. szombat	Fil 4,8	
9. vasárnap	5Móz 11,18-19	
10. hétfő	1Pt 3,8-9	
11. kedd	Józs 23,15-16	
12. szerda	Jn 17,26	
13. csütörtök	1Jn 4,21	
14. péntek	Jn 17,21	napnyugta: 20:38
15. szombat	1Kor 3,9; Ef 2,21-22	
16. vasárnap	Jn 17,4. 11	
17. hétfő	2Kor 2,14-15	
18. kedd	1Jn 3,18	
19. szerda	1Kor 13,5. 8	
20. csütörtök	Mt 7,12	
21. péntek	Zsolt 124,2-3. 6-7	napnyugta: 20:32
22. szombat	Péld 8,11	
23. vasárnap	Jer 3,22	
24. hétfő	Kol 2,3	
25. kedd	1Móz 49,22-24	
26. szerda	Mt 5,16	
27. csütörtök	Apcs 20,27. 33-34	
28. péntek	Lk 1,78-79	napnyugta: 20:24
29. szombat	Zsid 4,15	
30. vasárnap	2Kor 2,7-8	
31. hétfő	Jób 37,13. 15	

Augusztus

1. kedd	Péld 5,9. 11-14	
2. szerda	Zsolt 119,138. 140	
3. csütörtök	Péld 21,5	
4. péntek	1Sám 16,7	napnyugta: 20:15
5. szombat	Zsolt 23,4	
6. vasárnap	Zsolt 141,5	
7. hétfő	Ésa 45,11	
8. kedd	Zsolt 131,1-2	
9. szerda	Zsolt 44,7-9	
10. csütörtök	Gal 6,7-8	
11. péntek	2Sám 12,13	napnyugta: 20:04
12. szombat	Péld 30,8-9	
13. vasárnap	Péld 30,5	
14. hétfő	Mk 8,36-37	
15. kedd	Józs 1,7-8	
16. szerda	Zsid 2,10	
17. csütörtök	1Pt 4,13. 15-16	
18. péntek	1Jn 2,17	napnyugta: 19:52
19. szombat	Mt 18,11-12	
20. vasárnap	Ezék 34,2. 4. 6	
21. hétfő	1Jn 5,1	
22. kedd	Lk 13,6-9	
23. szerda	Lk 14,16. 18. 24	
24. csütörtök	Hós 11,4	
25. péntek	Lk 17,3-4	napnyugta: 19:40
26. szombat	Lk 12,15	
27. vasárnap	Lk 6,46	
28. hétfő	Zsolt 107,8	
29. kedd	1Jn 2,3	
30. szerda	Mt 22,11-12	
31. csütörtök	Jak 1,27	

IGÉK MINDEN NAPRA

Szeptember

1. péntek	Jel 2,19	napnyugta: 19:27
2. szombat	Ésa 38,2-5	
3. vasárnap	Ésa 60,1-2	
4. hétfő	Pél 2,3-5	
5. kedd	Zsolt 119,162. 167	
6. szerda	Zsolt 139,14	
7. csütörtök	Péld 3,5. 8	
8. péntek	1Kor 9,25	napnyugta: 19:13
9. szombat	Préd 3,1	
10. vasárnap	Rm 12,2	
11. hétfő	1Thessz 4,11	
12. kedd	Ésa 28,24-26	
13. szerda	Ésa 33,6	
14. csütörtök	Mt 5,37	
15. péntek	Apcs 5,31	napnyugta: 18:59
16. szombat	Zsolt 105,4	
17. vasárnap	Lk 3,22	
18. hétfő	Mt 5,14-15	
19. kedd	Jn 4,48-50	
20. szerda	Mk 1,23-26	
21. csütörtök	Ésa 42,1-3	
22. péntek	Lk 5,12-13	napnyugta: 18:44
23. szombat	Ésa 58,13-14	
24. vasárnap	Mk 4,37-40	
25. hétfő	Mt 10,32-33	
26. kedd	Mt 16,1	
27. szerda	Mt 16,15-16	
28. csütörtök	Ef 2,20	
29. péntek	Mk 9,23-24	napnyugta: 18:30
30. szombat	Mt 17,20	

A reggeli igéket a „*Felettebb tiszta a Te beszéded*” című könyvből idéztük.